EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN! Sayı:68, 1 Mart 1993

Baharda devrimci inisiyatif

Dünya ölçüsünde gerici propagandanın temel temalarından biri „terör"dür. Gericilik dolaylı ya da dolaysız olarak sisteme yönelen, ona zarar veren her türlü siyasal mücadeleye „terör" damgasını vuruyor. Böyece kitlelerin gözünde onun haklılığını ve meşruluğunu kararтmaya, tecrit etmeye, bu sayede daha kolay ezmeye çalışıyor. Kürdistan'da Kürt halkının özgürlük mücadelesi „terör"dür; Filipinler'de geniş halk yığınlarının desteğine sahip devrimci gerilla mücadelesi „terör"dür; Güney Afrika'da ırkçılığa karşı siyah direniş hareket „terör"dür; Peru'da silahlı halk hareketi „terör"dür; ABD'de siyah-beyaz yoksul kitlelerin isyanı „terör"dür vb. vb. Dün daha çok komünizm karşıtlığı üzerinden ifade edilen dünya ölçüsündeki gerici propaganda, „Yeni Dünya Düzeni" evresinden beri gitgide daha çok „terör" karşıtlığı üzerinden ifade ediliyor.

Türk burjuvazisinin de kullandığı beylik bir temadır bu. Dahası bu tema Türkiye'deki gerici düzen propagandasının odağındadır. Düzenin tüm siyasal kurumları, kitle iletişim araçları, „anayasal" kuruluşlar, üniversiteler, sürekli bir biçimde bir „terör" ve „terör odaklar" propagandası pompalarlar topluma. Bu sürekli propaganda, güncel „fırsat"lar en iyi şekilde değerlendirilerek ölçüsüz boyutlara vardırılır. (Son günlerde bazı cezaevlerinden devrimcilerin kaçışı bunun en yeni „fırsat"ı sayıldı. Genellikle devrimci örgütleri ve onların siyasal faaliyetlerini hedef alan bu aldatıcı ve saptırıcı gerici propaganda, düzenin iyice sıkıştığı bugünkü koşullarda, artık emekçilerin her türlü eylemli hak arama mücadelesini hedef almaktadır. Kürt halk kitlelerinin özgürlük mücadelesi ise, artık tümüyle „bölücü terör" kavramında özetlenmektedir. „Bölücü terör"ün belini kırmak demek, Kürt halkının özgürlük mücadelesini ateş ve barutla ezmek demektir düzen için.

Fakat dikkate değer olan şudur ki, devletin ve düzenin „terör" kampanyasını yoğunlaştırdıkları şu içinde bulunduğumuz günlerdeki bir dizi olay, bizzat sermaye devletin kanlı ve karanlık bir terör odağı olduğunu gittikçe daha geniş kesimler nezdinde ortaya çıkarmıştır. Uğur Mumcu cinayeti dikkatleri devletin kalbinde yer alan kontr-gerilla çetesine çevirdi. Parmaklar ısrarla orayı işaret ediyor. Devlet dikkatleri burdan ayırmak amacıyla bir „islami hareket" örgütü peyda etti, fakat bu döndü dolaştı yine devleti vurdu. Kürdistan'da kirli savaş çerçevesinde Kürt halkına karşı kullanılan Hizbikontra ile devlet ve kontr-gerilla arasındaki organik bütünlük gizlenemez hale geldi. Bu kez kurban kendi seçkin yazarlarından biri olunca, devletçi *Cumhuriyet* dönüp utangaçça da olsa, kıyısından köşesinden devletle Hizbikontra arasındaki ilişkileri kurcalamak zorunda kaldı. Faili meşhul cinayetlerin failinin bizzat devlet olduğu inancı daha geniş kesimleri kapsayarak güçlendi.

Ardından bir grup SHP milletvekili yığınlardan gelen tepki ve ilerici kamuoyunun baskısı karşısında meclise bir kontr-gerilla araştırması önergesi vermek ihtiyacı duydu. SHP yönetimi bunu koalisyonun sonu olarak yorumlayınca, bu kadarı bile kontr-gerilla gerçeğini, devlet bünyesindeki bu kirli savaş aygıtının varlığını teyid etmeye yetti. Ardından İçişleri Bakan'ın „istesek tümünü bir araya toplar öldürürüz, sonra da intihar ettiler deriz" açıklaması geldi. Bu, TC devletinin kendi hukuku çerçevesinde bile artık bir meşruluğunun kalmadığının bir itirafı oldu. Resmi adı TC olan sermaye devleti bugün artık tümüyle kirli, karanlık ve kanlı bir terör mekanizmasıdır. Onun odağında MİT ve kontr-gerilla vardır. Başta hükümet ve parlamento tüm „anayasal kuruluşlar", bu terör ve cinayet

şebekesinin hizmetindedirler. Sermaye basını tümüyle bir MİT ve kontr-gerilla basınıdır, bu kanlı örgütler tarafından dolaysız olarak yönetilip yönlendirilmektedir. Araştırma önergesine karşı tutumu düzenin „sol" kanadı sosyal-demokrasinin de bu örgütlerin hizmetinde olduğunu göstermiştir. Bu, düzendeki sıkışmışlığın ve çürümüşlüğün muazzam boyutlarını veriyor.

Devletin içyüzü açığa çıkmıştır. Devleti kontr-gerillanın yönettiği gizlenemez hale gelmiştir. Fakat bu onu dizginlemiyor, tersine azdırıyor. Terör devleti uyguladığı şiddetle ve buna eşlik eden geniş çaplı ideolojik propaganda kampanyası ile topluma bir korku atmosferi yaymaya, devrimci gelişmenin önünü kesmeye çalışıyor. Sermaye devletinin tüm temel siyasal sorunlara ilişkin politikalarının odağında baskı, şiddet ve sindirme var. Fakat gelişmeler onun bununla hiç de sonuç alamadığını, alamayacağını gösteriyor. Çelişkilerin şiddeti ve yığınların hoşnutsuzluğu „demokratikleşme" hükümetinin, DYP-SHP koalisyonunun, iç yüzünü bir yıldan az bir sürede tüm çıplaklığı ile açığa çıkarmış, bu manevranın imkanlarını tüketmiştir. Olayların seyri yığınlarda mücadele eğiliminin güç kazandığını ve genişlediğini gösteren yeni kanıtlar çıkarıyor her geçen gün.

Bahara girmek üzeriyiz. Son yıllar, Mart'ta Nevroz'un ve Nisan'da 1 Mayıs'ın etkisiyle, politik yaşamın kızıştığına, yığınlarda devrimci politizasyonun arttığına tanıklık ediyor. Komünistlerin ve devrimcilerin önünde bu olanağı en iyi şekilde değerlendirmek sorumluluğu var. Etkili ve yaygın bir devrimci propaganda-ajitasyon çalışması, yığınları eyleme sürüklemede militan bir çaba ve inisiyatif, harekete geçen yığınlara başarıyla önderlik etme yeteneği, bu sorumluluğun esas kapsamını veriyor. Devlet terörüne karşı direnmek ve yığınların direnişini geliştirmek, Kürdistan'daki kirli savaşı teşhir etmek ve Türk emekçileri arasında Kürt halkının haklı ve meşru mücadelesine eylemli desteği geliştirmek, devletin terör odaklarının (kontr-gerilla, MİT, Genel Kurmay, siyasal polis vb.) iç yüzünü daha geniş yığınlar nezdinde açığa çıkarmak, acil siyasal görevlerin bazılarıdır.

Yığınların hoşnutsuzluğu ve kendiliğinden hareketi ile düzenin sıkışmışlığı ve devletin gizlenemeyen iç yüzü, bu doğrultudaki bir siyasal çaba için geniş imkanlar sunuyor. Cesaret, enerji, inisyatif, ısrar ve hepsinden önemlisi, devrimci örgütlenme düzeyi ve onunla ayrılmaz biçimde bağlı politik faaliyet yeteneği, başarının düzeyini tayin edecektir.

Devlet niyetlerini ve planlarını gizlemiyor. Mart ayında, "belli illerde geniş çaplı askeri harekatlara" girişileceğini, "sorunu bu ilkbaharda bitirmek" istediklerini, Jandarma Genel Komutanının ölümü vesilesiyle bizzat Demirel açıklamış bulunuyor. Ölenin yerine atanan yeni Jandarma Genel Komutanı (Orgeneralı Aydın İlter), Özel Harp Dairesi, nam-ı diğer, kontr-gerilla başkanlığından gelme ve Kürdistan'ı iyi biliyor (bir süre Diyarbakır'da 7. Kolordu Komutanlığı yapmış).Bu atama Kürt halkının özgürlük mücadelesine ilişkin planlar çerçevesinde hayli anlamlıdır. Devlet, Kürt halkının Newroz'u yeni bir atılım vesilesi haline getirmesinin önünü kesmek için her yola başvuracaktır, buna hazırlanıyor.

Dolayısıyla Kürt halkının özgürlük mücadelesine enerjik bir destek ve devletin önümüzdeki günlerde Kürdistan'da uygulamaya hazırlandığı toplu kırım planlarına karşı kararlı bir mücadele, bugünün en acil görevlerindendir.

Türk-İş'in yeni hain yönetimi sermayenin yardımına zamanında yetişti. Yüzbinlerce işçiyi kapsayan toplu sözleşmeleri, işçilerdeki mücadele ve grev isteğine rağmen, oldu bittiye getirerek sonuçlandırdı. Fakat halen yaklaşık 700 bin işçinin toplusözleşme görüşmeleri gündemdedir. Bunun işçilerde yaratacağı hareketlenmeyi en iyi şekilde değerlendirmek sorumluluğuyla yüzyüzeyiz. Bunun 1 Mayıs öncesine gelmesi ek bir avantajdır. Türk-İş Başkanlar Kurulu 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamak için ilke kararı almış bulunuyor. Bunun bir oyalama ve aldatmaca ile sonuçlanması kuvvetle muhtemeldir. Ama alınmış bir ilke kararının kendisi işçi yığınları arasında, fabrikalarda, "1 Mayıs'ta Taksim'de!" ajitasyonu için önemli bir olanaktır. Türk-İş'in devletle içiçe alışılmış manevraları sayesinde, sonuçta bu gerçekleşmese bile işçiler üzerindeki politik etkisi önemli olacaktır, ayrıca hain sendika bürokratlarının teşhirini sağlayacaktır.

Bir süredir kendini etkin bir siyasal faaliyete göre yeniden düzenleyen ve planlayan örgütümüz, gücünü, enerjisini, önderlik yeteneğini, girmekte olduğumuz Mart-Nisan aylarında, Newroz ve 1 Mayıs'ın sunduğu olanakları en ileri düzeyde kullanacak tazda, ortaya koymak zorundadır. Bu örgütümüz için bir sınav olacaktır.

EKİM

Kontr-Gerilla Hükümetinin Bakanı tehdit ederken itiraf ediyor

Türk burjuvazinin en yetkin ağızlarından, sermaye düzeninin en azgın köpeklerinden olan İçişleri Bakanı İsmet Sezgin, kardeş Kürt halkının dizginlene-meyen kurtuluş mücadelesi karşısında, dizlerine kadar kan içinde konuşuyor:

*„İstesek bu işi çok kısa bir zaman periyoduna sıkıştırıp çözebiliriz. Avrupa'da zamanında yapıldığı gibi **tümünü öldürür**, intihar etti deriz."*

Bu sözler, koskoca ordusunu Kürdistan'a yığmış sermaye düzeninin, direnen ve savaşan kahraman bir halk karşısında aczidir. Çözümsüzlük içinde kıvranan burjuvazinin yükselen toplumsal muhalefet karşısında dizlerinin ve dillerinin bağının çözülüşüdür..

İçişleri Bakanı Sezgin, Türk burjuvazisinin kibarca „topyekün mücadele" olarak adlandırdığı vahşet politikasının arkasında saklanan kanlı katliam ve terör yöntemlerini bunca çıplak ve fütursuzca ifade ederken, henüz bir çuval inciri berbat etmiş olduğunun farkında değildi. Oysa ser-maye cephesi bu açıklamanın üstüne çektiği tepkilerden epey rahatsız oldu. Sezgin'in kırdığı potu onarmaya çalışan burjuvazi tüm çabalarına rağmen kanlı ellerini saklayamadı. DYP grup başkanvekili Güneş Müftüoğlu, Sezgin'in sözlerini „maksadım aşan bir açıklama" olarak niteleyip, „amacının gözdağı **vermek** olabileceğini" ağzından kaçırıverdi. ANAP Genel Başkan Yardımcısı Cumhur Ersümer ise, İçişleri Bakanının sözlerini „son derece gereksiz ve lüzumsuz bir saptama" (dikkat edilsin yanlış değil gereksiz!) olarak değerlendirirken, gerçeklerin dile gelmesinden duyduğu sıkıntıyı birtürlü saklayamadı. Başbakan Demirel ve onun ortağı İnönü yorum yapmaktan kaçınarak, sessizce tehdite arka çıktılar. Burjuva sol partiler ise sözde radikal bir tepki göstererek, ayan beyan ortada olan vahşetin üstünü örtmeye çalıştılar: *„Yani şimdi biz gözaltında intihar edenler için, acaba öldürüldü de böyle söyleniyor diye mi düşünüceğiz?"*, *„Devletin böyle bir şey yapması mümkün değil, suçlayan mı var ki böyle açıklamalar yapılıyor?"* Sezgin ise, basını sözlerini çarpıtmakla suçlayarak, gerçeği dosdoğru açıkladı: *„ben tümünü öldürürüz demedim, **biz de biliriz tümünü öldürmeyi ve sonra intihar etti demeyi** dedim"*.

Salya akıyor ağızlarından, kan damlıyor ellerinden ve kudurmuşçasına tepiniyorlar. Kabuslar bırakmıyor yakalarını. Yiğit Kürt halkının özgürlük zılgıtları, devrimcilerin direniş destanları, işçi sınıfının barikatları bir bir boğuyor onları. Sayıklıyorlar çaresizce: *"Tümünü öldürür, intihar etti deriz"*, fakat ***"tanrım, bu ne büyük bilmece, onlar öldükçe çoğalıyor, bizse tükenmekteyiz öldürdükçe!"***

17 Şubat'ta Nevşehir zindanından firar edip, özgürlük yolunu tutan 18 devrimciye 3 gün sonra İstanbul Bayrampaşa zindanını delip geçen 8 devrimci daha katıldı...

CEVAP

O duvar
o duvarınız,
vız gelir bize vız!..
Bizim kuvvetimizdeki hız,
ne bir din adamının dumanlı vaadinden,
ne de bir hülyanın gönlü yakışındandır.
O yalnız
tarihin o durdurulmaz akışındandır.
Bize karşı koyanlar,
karşı koymuş demektir:
Maddede hareketin,
yürüyen cemiyetin
ezeli kanunlarına
Sükûn yok, hareket var
bugün yarına çıkar,
yarın bugünü yıkar
ve bu durmadan akar
akar
akar.
Biz bugünün kahramanı,
yarının
münadisiyiz.
bu durmadan akan,
yıkıp yapan
akışın
çizgilenmiş sesiyiz.
Biz,
adımlarını tarihin akışına uyduran
temelleri çöken emperyalizme vuran,
yarını kuranlarız.
O duvar
o duvarınız,
vız gelir bize vız!..

Nazım Hikmet

Zindanda zulüm katmerleşiyor, direniş yayılıyor

Onları teslim alamayacaksınız!

Cezaevleri yeniden hareketli günler yaşıyor. Bunun nedeni Adalet Bakanlığının cezaevlerine dönük yeni genelgesidir.

Sözkonusu genelge ile siyasi tutukluların sayısız direniş ve ölümler pahasına kazandıkları haklar bir çırpıda gasp edilmek isteniyor. Açık görüş hakkından öteden beri yararlandırılmayan siyasi tutuklu ve hükümlülerin haftalık olağan görüş hakkının bundan böyle onbeş günde bire çıkarılması, temsilcilik kurumunun tanınmayıp ortadan kaldırılması, daktilo vb. araçlardan yararlandırmama, bunlardan yalnızca bazıları.

Genelge önce Diyarbakır cezaevinde uygulanmak istendi. Nedir ki arama bahanesi ile ve komando destekli olarak saldırıya geçen cezaevi yönetimi siyasi tutukluların sert direnişi ile karşılaştı. Çatışma çıktı, çok sayıda tutuklu yaralandı. Bu arada dışarıdan başta tutuklu yakınları olmak üzere, cezaevindeki saldırıyı protesto eden ve direnişi destekleyen kitleye polisin saldırması üzerine çatışma dışarıya da sıçradı. Sokaktaki gerilim artarak sürerken siyasi tutukluların direnişi de süresiz açlık grevi biçimine bürünmüş bulunuyor.

Benzer saldırılar değişik bahanelerle diğer cezaevlerinde de yaşanıyor ve derinleşerek süreceğe benziyor. Görünen o ki rejim cezaevlerini yeniden eski günlerine geri götürmek istiyor. Hücre tipi Eskişehir cezaevini kapatma kararının geri alınması ve yeniden açılacağının belirtilmesi, yanısıra yeni pişmanlık ve infaz yasaları çıkartmaları da bunun ifadesidir.

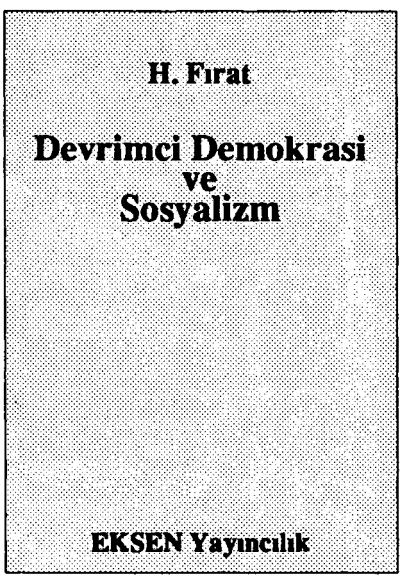
Burjuvazi yıllardır karakollarda başlayıp cezaevlerinde süren sistematik işkence ve zulme, infaz ve pişmanlık yasası gibi birkaç kez yenilenip/yinelenen özendirici yasalara rağmen devrimci tutukluları teslim alamadı. Şimdi yeniden onları toplumdan ve birbirlerinden ayırarak, hücrelerde yalnızlaştırıp tecrit ederek, direnişlerini kırarak teslim almak istiyor. Ruhunu karşı-devrime satmış yeni Şemsi Özkan'lar ve Şahin Dönmez'ler yaratmak istiyor. Son saldırının asıl amacı budur.

Ne ki burjuvazinin hevesi kursağında kalacak, devrimcileri teslim alamayacaktır. Devrimci tutuklular geçmişteki gibi bu yeni saldırıyı da püskürteceklerdir. Devrimciler bugünlere dayanılmaz işkence ve acılara göğüs gererek geldiler. Burjuvazinin bugün yeniden boy hedefi haline getirdiği cezaevleri sayısız özveri dolu toplu direnişe ve bireysel kahramanlıklara tanık oldu. Bilinsin ki ihanetin dipsiz çukurunu tercih eden Şahin Dönmez'ler, Yıldırım Merkit'ler şimdi yaşamıyor. Şemsi Özkan'lar ise birer yarasadırlar. Buna karşın Fatih Öktülmüş'ler, Abdullah, Hasan, Haydar, Mazlum, Kemal ve Hayri'ler ise devrimci bir direniş ve kahramanlık örneği olarak her eylemde yaşıyorlar. Cezaevlerindeki tutsak devrimciler de onların yolundan yürüyecektir.

Ancak tüm bunları biz dışarıdakiler için bir kayıtsızlık nedeni olmamalıdır. Devrimle karşı-devrim arasındaki mücadele sürüyor, giderek de sert biçimler alıyor. Burjuvazinin kesintisiz bir tür iç savaş biçimindeki topyekün savaşı yalnızca Kürdistan ile sınırlı kalmıyor, işçi ve devrimci hareketin tüm merkezlerine de yayılıyor. Bu Kürdistan'da yoğun olmak üzere hergün onlarca devrimci ve rejim muhalifinin katledilmesi, gözaltına alınıp işkenceden geçirilmesi, „terörist" ilan edilmesi, geriye kalanların ise tutuklanıp zindanlara doldurulması demektir. Nitekim zindanlar 12 Eylül günlerindeki gibi yine dolu. Rejim ile zindandakiler arasındaki kavga da her geçen gün biraz daha kızışacağa ve yayılacağa benziyor.

Bu durumun kendisi cezaevlerindeki mücadele ile geçmişteki gibi yakından ilgilenmeyi gerektiriyor. Onları yalnız bırakmamalı, her yolla onlara ulaşmalı, tüm güç ve olanaklarımızla mücadelelerine omuz vermeliyiz.

Kayıtsızlık düşmana cesaret verir.

„Solda birlik" tartışmasının özeti:

Sosyal-Demokrasinin önlenemeyen çöküşü

Uğur Mumcu'nun „vasiyeti" türünden duygusal kılıflar içinde piyasaya sürülen „solda birlik" kampanyası halen sürüyor.Öylesine inançsız, öylesine sahte ve kof sahneleniyor ki bu oyun, birlik tartışmaları başlar başlamaz burjuva 'sol' partiler büyük bir düzeysizlikle birbirlerine girdiler. Düzenin, sosyal demokrasiyi diriltmek için giriştiği bu en son atak, bir kurtarma operasyonundan çok bir cenaze merasimini andırmaktadır.

Günden güne ekonomik ve sosyal istikrarsızlık darboğazına daha çok sıkışan Türk burjuvazisi, 20 Ekim erken genel seçimlerinde çaresizliğini ve çözümsüzlüğünü, hükümete sosyal-demokrat bir takviye yaparak gizlemeye çalışmıştı. Oysa demokratikleşme demagojisi, her türlü esneme imkanını tüketmiş olan sermaye düzenine yalnızca bir an için nefes aldırabildi. Peynir yüklü gemiyi alabora olmaktan kurtarmak için düzenin alternatifsiz tek politikası olan yoğun işten atmalar, enflasyon, ücretlerin ve sosyal hakların aşağı çekilmesi, gittikçe şiddetlenen devlet terörü, baskı ve zulümün, koalisyon hükümeti tarafından bu denli fütursuzca uygulanabilmesi, önemli ölçüde, kitleleri belli bir süre için etkisi altına alabilen demokratikleşme propagandasıyla mümkün oldu. Sosyal demokrasinin bu en son rolü, uygulanan katı politikaların emekçi kitleler üzerinde soğuk duş etkisini gösterdikçe tamamlandı. Kürdistan'da zaten hiç yatışmamış olan ulusal kurtuluş mücadelesinin üstüne birde Türkiye metropollerinde kitlelerden, işçi sınıfından tekrar yükselen protesto sesleri eklendi. Sosyal demokrasi olanca hızıyla yıprandı, etkisini ve inandırıcılığını iyice kaybetti.

Sermaye düzeninin nispeten daha rahat ve manevra olanaklarının daha fazla olduğu dönemlerde, sosyal demokrasi bir parça „sol" ve „reformcu" bir görüntü verebilmektedir. Örneğin 70'li yıllarda,„halkçı" edebiyatla yükselen Ecevit sosyal-demokrasisi, devrimci yükselişin önünü kesmek amacıyla da olsa, belli bir politik manevra yeteneği gösterebilmişti. Oysa bugün sermaye düzeni tüm rezervlerini tüketmiştir. Sosyal demokrasinin görüntüsü gerçek özüne adım adım yaklaşmaktadır. Ve geçmişte olduğu gibi bugün de sosyal demokrasinin tek bir içeriği vardır: toplumsal muhalefeti yatıştırmak, oyalamak ve kitlelerin tepkisini düzen kanallarına akıtmak.

Ancak, bugün „demokrat" görünmekte bile iyice zorlanan sosyal-demokrasinin dalga kıran rolünü başarıyla oynayabilmesi gittikçe olanaksızlaşmaktadır. Koalisyon hükümetinin icraatlarında sosyal-demokrasinin iç yüzünü gün be gün daha çıplak gören emekçiler, şühpeye yer bırakmayacak şekilde, ister sağ ister sol olsun, bütün burjuva düzen partilerinin aynı programı savunduklarını ve işe yaramaz olduklarını kavramaktadırlar. Ancak gerçek devrimci bir çözüm alternatifini göremedikleri ölçüde, bu bilinç ehvenişer mantığıyla düzen sınırları içinde boğulmaktadır. Burjuva demokratik sol partiler bir seçim alternatifi olarak gündemden kalksa bile, burjuva reformizmi kitleler üzerindeki etkisini sürdürmektedir.

Türkiye'de düzen öylesine sıkışmıştır ki, bırakın sol ile sağ partileri, askeri dikta ile sivil hükümet arasında bile kayda değer bir fark kalmamıştır. Öyle ki, son yıllarda uygulanan devlet terörü 12 Eylül rejimini aratacak niteliktedir. Devlet eliyle işlenen „faili meşhul", nam-ı diğer kontr-gerilla cinayetleri, gözaltında kaybolmalar, yargısız infazlar, işkencede ölümler vb. uygulamaların ürkütücü boyutları bu konuda açık bir fikir vermektedir.

Tam da emekçi sınıflardaki kaynaşmaların ve kıpırdanışların arttığı böylesi dönemlerde, sermaye düzeni çirkinlikleri örten sosyal demokrasi kılıfına her zamankinden daha fazla ihtiyaç duymaktadır. Ancak kapitalist sistemin zayıf halkalarından biri olan Türkiye'de bugün sosyal huzursuzluğu besleyen ekonomik istikrarsızlık öylesine güçlü ki, burjuvazi toplumsal tepkilerin üstüne yalnızca sopa ile gidebilmektedir. Bu şiddet politikası ise kitlelerde yükselen öfke ve mücadele isteğini artırmaktadır. Onulmaz bir hızla işleyen bu kısır döngü, çelişkileri gün be gün bilemektedir. Öyle ki, daha dün bembeyaz gömleğiyle işbaşına geçen sosyal demokrat koalisyon ortağı bugün kan ve çamura bulanmıştır. Devrimci yükseliş döneminde dalga kıran işlevini gören burjuva reformizmi, bugün önemli ölçüde ıskartaya çıkmıştır.

Uğur Mumcu'nun gürültülü ölümüyle birlikte gündeme sokulan „solda birlik" tartışması da günlük bir oyalama, günlük bir dikkat dağıtma politikasıdır. Politikacılar ve Uğur Mumcu'nun ölümü ile birlikte harekete geçen demokrat kitlelerden heyecana kapılan kemalistler dışında, tartışmaya

hararetle katılan diğer bir kesim yüksek kaldırım işadamlarıdır. Son bir umutsuz çırpınışla sosyal-demokrasiyi kurtarmak için harekete geçen sermaye güçleri, „birleşik ve güçlü" imajıyla tazelenen bir burjuva sol'un kendilerine rahat bir nefes aldıracağını umaktadırlar. Ancak hesabını tatlı hayallerden çok katı gerçekler üzerine yapan sermaye düzeni, daha bugünden kendisine yeni alternatifler, yeni çözümler aramaktadır.

Son belediye seçimlerinde denenen „Adil düzen", emekçilerin gözünde cazibesini kısa sürede yitirdi. Öte yandan, sermaye düzeni ABD'ye göbekten bağlı, batı dünyasına hizmette kusur etmeyen modern Türkiye imajını yaralayacak dinci gericiliği, ellindeki son kozlarını tüketmeden de devreye sokmak istemeyecektir. Yeni dalga kıranın yine reformizm olacağı ise kaçınılmazdır. Ancak bu sefer devreye sokulan klasik sol partiler değil, burjuva çevrelerinde yoğun tartışılan legal „sosyalist" ya da „işçi" partileri olacaktır.

Bunun en önemli nedeni sosyal-demokrasinin yıpranmışlığı ve tükenmişliğidir. Oysa sosyal-demokrasinin ölüm fermanını imzalayan yanlızca onun „eskimişliği" değil, aşılmışlığıdır da. Öyle ki, 60'lı ve 70'li yıllardaki devrimci yükselişin motor gücünü küçük burjuva katmanlar oluşturuyordu. Burjuva reformizme son derece açık olan küçük-burjuvazi, fazla zorluk çekilmeden, radikal halkçı bir söylemle harekete geçen sosyal demokrasinin kanalına akıtılabildi. Ancak bugünün toplumsal hareketliliğinde odak rol artık tartışmasız bir şekilde işçi sınıfına geçmiştir. Her nekadar işçi sınıfı halen burjuvazinin güçlü ideolojik etkisi altındaysa da, keskinleşen mücadele süreci içerisinde bu etki giderek zayıflamaktadır.Bu ise klasik burjuva sol'un etki gücünü sınırlayan bir olgudur. Legal „sosyalist"/"işçi" partisi tartışması doğan bu boşluğu doldurmak içindir.İşçi sınıfının içerisinde sosyalizm düşüncesi ve ideali hala yaygındır, dahası gittikçe güçlenmektedir. Bu ise görüntüsü ve söylemiyle „sosyalist", içeriği ve politikalarıyla ise düzen içi ve düzen yanlısı bir partiye olan ihtiyacı daha da artırmaktadır. Burjuvazi önümüzdeki dönemde sosyalist kisveli reformizme daha fazla hareket olanağı tanıyacaktır. Legal bir „işçi partisi" tartışmasını pompalayacaktır.

Komünistler düzenin bu olası manevrasına karşı uyanık olmalı, klasik burjuva reformizmine karşı olduğu gibi sosyalist kisveli reformizme karşı da etkin ve sürekli bir mücadele yürütmeli, yığınların önüne, gerçek devrimci çözüm alternatifini, devrimci sınıfın öncü partisi alternatifini çıkarmalıdırlar.

Azgın şoven kampanyaya rağmen
Taksim Alanı'nı bomboş kaldı

13 Şubat '93 tarihinde gerçekleştirilen ve günler öncesinden 300 bin kişinin katılacağı ilan edilen Bosna-Hersek mitingi tam bir fiyasko oldu. Katılımm son derece düşük olması, Özal tarafından düzenlenmesi nedeniyle diğer siyasal partilerin buna destek vermemesi ile açıklanmaya çalışıldı. Gerçekte ise düzenin artık kitleleri yönlendirmek noktasında bazı imkanları da giderek nasıl yitirmekte olduğunun bir göstergesi oldu.

Uzun zamandır propagandası yapılan bu mitinge katılımm propaganda edilenin bu denli gerisinde olması, özellikle de İstanbul gibi bir kent için son derece dikkate değerdir. Bosna Hersek sorunu aylardır basında ve TV'de sürüdürülen şoven-gerici bir kampanyanın konusuydu. Fakat buna rağmen mitinge ağırlıklı olarak eski MHP artığı faşist militanların katılmış olması, beklenen katılımm sağlanamaması, gerici-şoven propagandanın etki alanın sanıldığı kadar da geniş olmadığını ortaya koyuyor. Devlet kitleleri gerici şiarlar çerçevesinde etkilemeyi başaramamış, miting esas olarak militan faşistlerin bir gösterisine dönüşmüştür.

Uğur Mumcu cinayetinin ardından aniden tüm Türkiye çapında gündeme gelen kitlesel gösteriler de düşünüldüğünde, Bosna-Hersek mitingindeki başarısızlığm neyi ifade ettiği daha iyi anlaşılır. Mumcu cinayetinde devlet kendiliğinden sokağa taşan bu tepkileri kendi denetimine almak için yoğun bir çaba harcamak zorunda kalmış ve hatta bir süre sonra bunun önünü kesebilmek için, daha sonraki günlerde de devam eden gösterilerin TV'de haber yapılmasını engellemek yoluna gitmişti. Bosna-Hersek mitingi ise bizzat devlet eliyle ve uzun dönem süren bir gerici şoven kampanyanın akabinde gerçekleştirildi. Burjuva basın ve TV'de Bosna-Hersek sorunu son derece bayağı bir propagandanın konusu haline getirildi, halkın dini duyguları olabildiğince sömürülmeye çalışıldı. Miting öncesinde maçlardan önce takımların pankartlarla sahaya çıkarılmaları, İstanbul'un dört bir yanında hoparlörlü arabalarla mitinge çağrı yapılması, 300 vakfın mitinge katılacağına dair açıklamalar vb., tüm bunlara rağmen, alana getirebildikleri kitle 5-10 bin civarındaydı. Yıllar sonrasında ilk defa mitinge açılan Taksim Alanı bomboş kaldı.

Düzen uzun bir zamandır tırnandırmaya çalıştığı gerici-şoven bir propaganda ile kitleleri etkilemek noktasında giderek daha çok zorlanmaktadır.

"İşçiyiz, haklıyız kazanacağız!"

Packard'da fabrika işgali

9 Şubat direnişi nasıl başladı?

6 Şubat cumartesi gününden itibaren 92 işçinin evlerine APS ile çıkışları postalanmıştı. Bu yöntem, işverinin Bursa'daki fabrikalarında üç gün önce atılan 100 işçinin, atılmalara karşı, fabrikalardaki arkadaşlarıyla beraber işi bırakarak yürüyüşler düzenlemelerinden dolayı uygun görülmüştü.

Bunun üzerine öncü işçiler 7 ve 8 Şubat günleri Otomobil-İş Ümraniye Şubesinde toplanarak taktik açıdan pazartesi değil salı gününün eylem için daha uygun olacağını tartıştılar. Patronun pazartesi günü polis-jandarmayla fabrika önünde tedbir alacağını biliyorlardı. Zira cumartesi günü gönderilen çıkışlarda pazartesi günü fabrikaya tek tek gelinmesi çağrısı yapılmış ve atılan işçilerin 8 Şubat'ta servislere alınmayacağı bildirilmişti.

Bu iki toplantıda öncelikle kendi aralarındaki sorunları sonuçlandıran işçiler (aslında bazı işçi arkadaşlar), daha sonra pek fazla emin olamamalarına rağmen fabrikayı işgal kararı aldılar. 9 Şubat sabahı atılan işçiler kendi tuttukları arabalarla fabrikaya gelecekler, gece ve gündüz vardiyası birleştirilerek fabrika işgal edilecekti. Böylece bu eylem, öncü olan ve atılan işçilerin arkadaşlarına bırakacakları önemli bir mücadele deneyimi olacaktı.

Tek engel jandarma idi. Bunun için jandarma ve koruma görevlilerinin barikatı mutlaka aşılmalıydı, gerisi kolaydı. Tam da öyle oldu. İçeride ilk 10 dakikalık bir zorluktan sonra işgal başladı.

Burada şunu açıklamakta yarar var. Gerçekten işveren ve devletin kolluk kuvvetleri ayın 8'ine göre hazırlanmışlardı. 9 Şubat'ta beklenmedik bir eylemle karşı karşıya geldiler.

Daha sonra tüm işçiler işgal niyetiyle tüm üretimi 8.15'den 16.30'a kadar durduruldu. İşveren bunun üzerine iki günlük tatil ilan etti.

PACKARD Direniş Komitesi'nin bildirisi

Biz susmayı değil direnmeyi seçiyoruz

Arkadaşlar !

Fabrikamızda bir aydan beri işten çıkarılmalarla ilgili söylentiler nihayet gün ışığına çıktı.

Her toplu sözleşme sonrası „maaşa zam, işe son" uygulamasının nedeni, fabrikada zamlı olarak çalışan işçi yerine, asgari ücretle işçi çalıştırmaktır.

İşçi kıyımları sadece PACKARD'a özgü değil, bütün işyerlerinde olmaktadır.

İşveren işçileri çıkarma hakkını kimlerden alıyor ve dayanakları nelerdir? İşveren çıkarma hakkını kendisinde buluyorsa biz işçiler de direnme hakkını kendimizde buluyoruz. İşçilerin sendikası olduğunu söyleyen Türk-Metal sendikası gerçek yüzünü ortaya koyarak, aslında işveren temsilcisi olduğunu göstermiştir.

Arkadaşlar !

İşten çıkarılmalara karşı önümüzde iki seçenek var. Ya onursuzca susup devamına göz yummak, ya da onurlu bir şekilde direnmektir. Susmak, herşeyi kabullenmek, işverenin keyfi çıkarmalarını onaylamaktır. Çalışmak; yaşantımızı sürdürebilmek için bir zorunluluk ise, işten çıkarılmaları kabullenemeyiz. Biz susmayı değil direnmeyi seçiyoruz.

Dün Zonguldak, Paşabahçe, Kartal-İzmir Belediyeleri işçilerinin direnişleri sonucu kazanılan haklar gibi, biz de fabrikamızda bu direnişle işten atılmalara dur diyeceğiz. Biliyoruz ki yalnız değiliz, arkamızda milyonlarca işçiler ve emekçiler var...

Arkadaşlar !

Amacımız iş güvencesini ve atılan arkadaşlarımızın geri alınmalarını sağlamak için fabrikayı terk etmeden üretimi durdurmaktır.

Göz boyama degil, iş güvencesi istiyoruz!
İşçiler kapıda, sendika nerede?
Yaşasın bütün işçilerin birliği!

PACKARD DİRENİŞ KOMİTESİ

(Bildiri 9 Şubat günü dağıtıldı.)

Her iki vardiya ile 450 işçi işgale oylama ile başlamışlardı. Sendika tarafından atanan işyeri temsicileri işçilerin kararıyla üretim alanının dışına atıldılar ve yerlerine oylama ile işgal komitesi temsilcileri seçildi. Artık sendika ağalarının ve işverenin uzantıları işçilerin dışındaydı.

Öncelikle fabrikanın dışındaki desteği kesmeyi hedefleyen Jandarma İMES Sitesinin kapılarını tuttu. Böylece ailelerin desteğini kesebildi. Yalnızca 10 civarında aile fabrikanın önündeydi.

Sermaye'nin kolluk kuvvetleri saat 14.00'de çok sayıda jandarma ile direnişi kırmak için fabrikanın kapı ve camlarını kırarak içeri girdiler. Saat 15.00'de bir grup işçi terör estirilerek dışarı çıkarılabildi. Daha sonra içerdeki oturma direnişine yöneldiler. Kadın işçi erkek işçi ayrımı yaparak dağıtmaya çalıştılar. En son içeride erkekler kalmıştı. Kadın işçiler fabrika bahçesinde haykırdıkları sloganlarla erkek arkadaşlarını da alarak çıktılar. Atılan sloganlar; "İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!", "Yaşasın işçilerin birliği!", "Devlet terörüne son!" idi.

Marşlar söylenerek, sloganlar atılarak iki kilometrelik bir yürüyüş yapıldı. Servislerle birlikte yürüdü ve atılan işçiler de servislere alındı.

Değerlendirme toplantısı

60 kadar işçi arkadaş hemen o akşam toplanarak değerlendirme yaptılar ve yeni eylem biçimini tespit ettiler. Yeni eylem biçimi Türk Metal Sendikası Pendik Şubesini basma olarak kararlaştırıldı.

10 Şubat '93, saat 13.30'da 50 kişilik işçi ve işçi ailelerinden oluşan grup, Pendik şubesine yürüyerek gittiler. Burada sendikacılar yerine sivil polis işgaliyle karşılaştılar. İşçiler toplantı odasına girdiler. Siviller (20 civarında) ise sendikacıların odasına ve diğer odaların kapı önlerine dizildiler. Çağrılan sendika ağaları ancak bir saat sonra gelebildi. İşçilerin yoğun bir öfke ve tepkisiyle karşılaştılar.

Ne var ki işçiler polisleri dışarıya atmayı başaramadılar. Varolan polis sayısı da yeterli görülmemiş olacak ki, İstanbul Emniyet Genel Müdür Muavini ile Çevik Kuvvet gelerek saat 17.00 civarında sendikanın etrafını sardılar. Nuh Çimento, Belediye, Eczacıbaşı ve Packard'dan gelen ve dışarıda bek-leyen diğer işçileri dağıttılar. Bu saldırı içeridekilere de bir gözdağıydı. Saat 18.00'de burayı mutlaka boşaltacaklarına dair tehditleri savuruyorlardı. Bu arada İHD, SHP, CHP'li yetkililer de gelerek işçileri eylemden vazgeçirmeye çalıştılar. Salondaki polis sayısıyla işçi sayısı neredeyse aynıydı. Buna rağmen işçiler kendi kendilerine çıkmayıp polis zoruyla çıkarılmayı tercih ettiler. Saat 19.15'te polis zor kullanarak sendikayı boşalttı. İşçiler yaptıkları basın açıklamasıyla polis saldırısını teşhir ettiler ve sloganlar atarak topluca sendikadan çıktılar.

Kahrolsun sendika ağaları!
İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!
Devlet terörüne son!

Direniş bayrağı bu kez Packardlı işçilerin elindeydi

Üç yıl önce üretime açılan Packard başından bu yana hemen tüm siyasal hareketlerin faaliyet alanı oldu.

Üretime başladıktan yaklaşık bir buçuk yıl sonra, '90 sonbaharında, bildiri dağıttığı gerekçesiyle bir arkadaşlarının işten atılması üzerine tüm vardiyaların katıldığı başarılı bir yemek boykotu gerçekleştirildi. Tümüyle işçilerin iradesi ve inisiyatifinde gerçekleşen bu eylem, geçmiş mücadele deneyimi olmayan bir fabrika için önemli bir başarıydı ve gerisinin gelmesi gerekiyordu. Fakat bu eylemin sonrasında, pek çok siyasal grubun varlığına rağmen, yakın döneme kadar belirgin bir sessizlik yaşandı. Devrimci gruplar tarafından Packart üzerine çok şey söylendi ve yazıldı. Fakat geçen bu süre içerisinde Packard işçisi bir türlü harekete geçirilemedi.

Zira unutulan ve bir türlü kavranamayan Packard'lı işçilerin kendi özgücüne güvenmek ve ona harekete geçirmek gerekliliği idi.

Daha da açarsak;

Packard'da bine yakın sayıda işçi çalışıyordu. Onların öncülerine dayanarak fabrikayı harekete geçirmek gerekirken, dışarıdan güç aktarımıyla burada bir potansiyel yaratılmaya çalışıldı. Sınıfa yönelik yanlış çalışma tarzının ifadesi idi bu. Sınıf hareketine müdahale etme perspektifi ile değil, taraftar kazanma anlayışı ile yaklaşıldı. Bir kez daha grup çıkarları sınıfın genel çıkarlarının önüne geçirildi. Fabrikada gelişen hareketliliğini yönlendirmek yerine, onlara genel politikalar dikte ettirilmeye çalışıldı. Fabrikaya yönelik özgül politikalar geliştirmek yerine, işçiler genel politika ışığında harekete geçirilmek istendi. Öncü işçilerin

birliğini sağlamaya çalışmaktan çok, her bir siyasi hareketin gelişmelere damgasını vurmaya çalıştığı bir anlayış sürekli olarak hakim oldu, vb.

Bu temelde yürütülen bir faaliyetle başarı elde etmek elbette mümkün olamazdı. Belki başlangıçta 5-10 kişi toplanabildi, ancak bu çalışma sınıftan kopuk olunca bu 5-10 kişinin dışına taşamadı. Ve daha sonra bu potansiyel de heba oldu.

Ne yapılması gerekiyordu?

Öncelikle, Packard işçisinden kısa dönemde bir "hareket" beklemek yerine, uzun vadeli, sabırlı bir çalışma yürütmek, sınıfın hareketlilik momentini iyi yakalayabilmek ve onu yönlendirebilmek gerekiyordu.

Sınıfın mücadele potansiyeline ve bu potansiyelin birgün mutlaka eylem biçiminde açığa vuracağına kesinkes güvenilmeliydi.

Packard işçilerine fabrikadaki mücadelenin temel gücünün kendi güçleri olduğu ve mücadeleyi sürükleyecek öğelerin de bizzat kendi içlerinde varolduğu kavratılmalıydı. Buna bağlı olarak öncü işçilerin birleşik ve ortak örgütlülüklerini sağlamak gerekiyordu. Bunu öncülere kavratmak ve bu doğrultuda onları harekete geçirmeye çalışmak büyük bir önem taşıyordu.

9 Şubat Packard direnişi nasıl gelişti? Kuşkusuz 9 Şubat direnişi sıfırdan bir çıkış ile gerçekleştirilmemiştir. Geçmişteki çalışmaların ürünleriyle çakışagelen moment yakalanmış ve tüm fabrika işçileri harekete geçirilmiştir.

Bu direnişin başarısındaki en önemli etken ise, öncü işçilerinin kendi aralarındaki tartışmalarla eylem kararı alınmış olmasıdır. Öncü işçilerin birliğine ilişkin sert tartışmalar yürütülmüş, eylemde birliktelik sağlanmıştır. Bütünüyle kendi irade ve inisiyatiflerini kullanmışlardır. Her eylem kararı 30-40-60 kişilik toplantılarda tartışılarak alınmış ve doğru taktikler geliştirilmiştir. 9 Şubat direnişi kendi özgücüne güven temelinde gelişen bir eylem olmuştur.

Doğan Gün

Direnişle içiçe bir yoldaşın kaleme aldığı bir metni yayınlıyoruz.

Packardlı yiğit işçi arkadaş!

İşçi sınıfının kapitalist sisteme karşı yükseltmiş olduğu direniş ve mücadele bayrağını, Zonguldak, Paşabahçe, İzmir-Kartal-Kağıthane Belediye işçilerinin taşıdığı yerden alıp 9 Şubat günü bir adım ileriye taşımış olduk. İşçi sınıfının mücadele tarihine Packardlı işçiler olarak katkıda bulunduk.

9 Şubat Packard direnişi ile kapitalist sisteme ve Packard patronlarına bir darbe indirerek, işçi sınıfının mücadelesine yeni bir halka ilave etmiş olduk.

Evet, belki işten atılan arkadaşlarımızı işe geri aldırtamadık. Ancak 9 Şubat Packard direnişinin biz işçilere, dostlara ve düşmanlara vereceği çok şeyi olacaktır.

Evet, en önemli halka, bu mücadelede biz Packard işçileri yanlızdık. Yalnızca kendi fabrikadaki gücümüzle, kendiliğinden mücadeleyi başlattık. Eksiğimiz, dışarıda desteğimiz yoktu. Ama karşımızda üçlü bir koalisyon vardı: patron-sendika ağaları-devlet. Bu üçlü koalisyonun birincisi olan Packard patronunu nasıl dize getirdiğimizi 9 Şubat direnişiyle gördük. 2. parçası olan sendika ağalarını da, işyerinde istemediğimiz halde başımıza koydukları sözde temsilcileri de açık oylamayla içimizden attık. Geriye devlet gücü kaldı ve bu güce yenildik. Jandarma kuşatmasına dayanamadık.

İşte burada devlet terörünü püskürtmenin yolu birleşip örgütlenmekten geçer. Yani jandarma kuşatmasına karşı bizler tüm alanımızı seferber edebilseydik ve diğer sınıf kardeşlerimizin dışardan desteğini alabilseydik, direnişimiz 8,5 saat değil, istediğimiz kadar olacaktı.

Bunun için bilinçli örgütlenmek gerekir. 9 Şubat direnişi bize kendi patronumuzu dize getirmek için bile dışardaki işçi kardeşlerimizin desteğine ihtiyacımız olduğunu gösterdi. İşçiler kapitalist sisteme karşı hak alma mücadelesinin aileleriyle birlikte sürdürülmesi gerektiğini kavradı.

Şimdi fabrikalarda kalan işçi arkadaşlara düşen en acil görev, işçi sınıfının mücadele geleneğinin bir mirası olarak, 9 Şubat'ı birleşik-örgütlü bir mücadele halinde ve şu talepler temelinde yaşatmaktır:

** İş güvenliği*

** İşyeri sendika temsilciliğinin seçimle oluşturulması*

** Kapitalist patronların uşağı olan sendika ağaların alaşağı edilmesi, hesap sorulması*

** İş yri birleşik işçi komitelerinde örgütlenmek*

Yaşasın 9 Şubat Packard direnişi!

Yaşasın işçilerin birliği!

Devlet terörüne son!

Türk Hava Yolları'nda grev kırıcılığı

Grev hakkı oylanmaz, grev yapılır!

THY'deki grev oylaması işverenin istediği biçimde sonuçlandı. 3500 kişi greve „evet" derken, 4226 kişi greve „hayır" oyu verdi. Yer hizmetlerinde çalışan işçileri kapsayan HAVAŞ'ta 934 „hayır" oyuna karşılık 1192 „evet" oyunun çıkması ise grev açısından sonucu değiştirmedi. Muhtemel bir grev başlamadan kırıldı.

Esasında sonucun böyle olacağı baştan belliydi. Hava yolları işvereni deneyimliydi. '91 yılındaki grevden epeyce ders çıkarmıştı. Başta sendika başkanı Atilla Ayçin olmak üzere, sendika yöneticilerini ve hava yolları bünyesindeki personeli iyi tanıyordu. Onlara karşı hangi silahları kullanıp, nasıl gerileteceğini de iyi biliyordu. Türk-İş ve diğer sendikalar konusunda oldukça rahattı, onlardan her hangi bir desteğin gelmeyeceği açıktı.

Bu rahatlıkla, başta burjuva basını olmak üzere, radyo, TV kuruluşları ve hükümetle koordineli bir biçimde önceki grevdeki ('91 yılı grevi) gibi yoğun, etkili ve çok yönlü bir grev karşıtı kampanya başlattı. Sendika yönetiminin aşırı ücret talebinde bulunup uzlaşmaya yanaşmadığını, çalışma barışını bozmaktan başka bir amacının olmadığını, ideolojik ve kişisel hırsın ürünü bir grevi işçilere dayattığını ileri sürdü. Sendikayı ve grev yanlısı işçileri turizm sektörüne darbe vurup ülke ekonomisine zarar vermek ve nihayet işletmeyi batırmak istemekle suçladı. Bunlarla da yetinmedi. Başka bazı kirli silahlara da başvurdu. Özellikle grev oylamasının yapılacağı gün işçileri işten atmakla tehdit etti. Yoğun bir kulis faaliyeti yürüterek işçilere „sendikadan istifa edin" çağrısı yaptı. Çeşitli vaadlerde bulundu. Grev oylaması yapıldığı sırada dahi THY işvereni hala anonslarla işçileri etkileme faaliyeti yürütüyordu. Diğer önemli bir nokta, oylamaya sendika kapsamında olmayan 1300 çalışanın katılması olmuştur. Bunlar çoğunlukla emeklilik konumu gelmiş insanlardır. İşveren özel bir politika ile bu kitleyi emekli etmekle tehdit etmiştir.

Öte yandan Hava-İş üye tabanının sonderece heterojen bir yapısı vardır. Oylamaya son derece düşük ücretle çalışan işçinin yanında kendisini işverene daha yakın gören kaptanlar, hostesler, dahası THY Genel Başkam Tezcan Yaramancı dışında tüm yöneticiler de katılmışlardır. Açıktır ki, eğilimi grevden yana olanlar büyük çoğunlukla gerçek işçi olurken, karşısında yeralanlar ağırlıkla yukarda adı geçen kitleyi temsil ediyordu.

Buna karşın sendika yönetimi hayli edilgen bir konumda kaldı. İşverenin makul bir ücret önermediğini, amacının sorunu masabaşında çözmek yerine işçilerle sendikayı karşı karşıya getirmek olduğunu, oylamanın da sendikaya „evet" ya da „hayır" demek anlamına geleceğini belirtmekten başka bir şey yapmadı. THY işvereninin kampanyasına etkili bir karşı kampanya örgütleyemedi, örgütlemedi. İşverenin tamamiyle siyasi ve psikolojik baskı unsuru kampanyası karşısında geriledi. Ne kendisine, ne de işçilere güvendi. Savunmayı futbol oyunundaki bir terimle çok geriden kurmuştu. Bu yenilgiyi, baştan kabullenmekti. Sendikacılar da yenilgiyi baştan kabullenmişlerdi.

Kaybeden esasında işçilerdi. Zira sorun hiç de oylama ile sınırlı bir sorun değildi. Kendinden öte sonuçları vardı. En önemli yönü de buydu.

Sonucunda 12 Eylül'den kalma, Türkiye gerici faşist hukuk sisteminin uzantısı olan 2822 sayılı yasa hükmü gereği oylama sonucu THY işçisinin grev hakkı gasp edilmiş bulunuyor. Bugüne kadar yanlızca küçük işyerlerinde kullanılan bu kirli yöntem ilk defa onbinin üstünde çalışanı olan THY gibi büyük bir işyerinde denendi ve etkili oldu. Kuşku yok ki, önümüzdeki dönemde devlet, grev hakkının gaspı için bu ve benzeri yöntemleri daha sık ve daha sistematik bir tarzda kullanacaktır.

Toplusözleşme ve grev işçiler için kazanılmış ve hiç bir zaman vazgeçilmemesi gereken bir haktır. Üstelik grev işçilerin silahıdır. Ne tür bir toplusözleşme yapılacağına, ne tür taleplerin ileri sürüleceğine, hangisinde ısrar edilip, nederede durulacağına, keza grev silahına başvurulup vurulmayacağına, ne zaman ve ne şekilde bu silahı kullanacaklarına işçiler tümüyle kendi özgür iradeleriyle karar vermelidirler. Eğer bir oylama yapılacaksa, bu tamamiyle işçilerin özgür iradelerini belirlemek için başvurulan, kendi iç sorunları halinde bir uygulama olmalıdır. İşçilerin iç işlerine ve iradelerine kimse müdahale etmemelidir.

Hükümetin, onu temsilen valilerin ve işverenin böyle bir süreçte yeri olamaz, onlarla bu konularda ortaklaşa karar verilemez.

THY'deki oylama ise, açıktan açığa işçilerin

özgür iradelerine kaba bir müdahale idi. Oylama koşulu dayatılarak işçilerin özgürce iradelerini belirlemeleri engellenmiş oldu. Dolayısıyla da işçilerin toplusözleşme hakkı çiğnenmiş oldu. İşçiler tamamiyle kendilerine dayatılan koşullarda bir uzlaşma ortamına itildi.

Dahası var. Grev hakkı oylanmaz. Oysa bu uygulama ile grev hakkı resmen oylamaya sokuldu. İşçilerin grev hakkı gaspedilmiş oldu. İşçiler her bakımdan kendi aleyhlerine olan ve sonuçları itibariyle bundan sonraki süreçleri etkileyecek olan bu durumu kabul etmemeli, grevi fiili bir durum haline getirmeli işverenin oyunlarını bozmalıydılar.

Böyle yapmamakla savaşı daha baştan kaybetmiş oldular.

THY grevi oylaması

Yaşanan deneyden dersler çıkarılmalıdır

THY'deki muhtemel grev başlamadan bitirildi. Ancak bu herşeyin sonu demek de değildir. Yaşanan deneyden dersler çıkarılmalıdır. Bu gelecek açısından büyük öneme sahiptir.

Kısaca belirtmek gerekirse;

* İşçiler, özellikler de öncü işçiler, bundan böyle özgür iradelerine müdahale edilmesine, toplusözleşme ve grev haklarının çiğnenip/gaspedilmesine izin vermemelidirler. THY örneğindeki gibi bir oylamayı ise asla kabul etmemeli, kapitalist sınıfın oyunlarına karşı uyanık olmalıdırlar. Grev hakkı grev yapılarak kazanıldı ve ancak grev yaparak korunup elde tutabilinir. Bundan böyle oylama ve başka tehditlere grevle yanıt verilmelidir.

* Oylama koşulunu kabullenmek de dahil THY'deki grev oylamasının işverenin istediği biçimde sonuçlanması, yalnızca işverenin etkili ve çok yönlü kampanyasının ürünü ve ifadesi değildir. İşçilerin sendikaya ve sendikacılara olan güvensizliğinin de bir ifadesidir. Kapitalist sınıf bu durumun bilincindedir ve bunu her yerde kullanıyor. İşçilerin verili sendikalara, özellikle de sendika yöneticilerine olan güvensizliğini kışkırtıp, onların tepkilerinin sendikayı yadsıma noktasına varmasını istiyor. Başka silahlara da (siyasal-hukuksal baskı ve oyunlar) başvurarark bir tür sendikasızlaştırma harekatı yürütüyor. Buna karşı da uyanık olunmalı, mücadele edilmelidir.

İşçiler bürokrat-reformist sendikacılara güvenmemekte haklıdırlar. Ancak bu sendikanın reddine vardırılmamalıdır. Sendika bürokratları değil, ama sendikalar bize gereklidir. Sendikalar bizimdir ve sahip çıkılmalıdır. Yapılacak devrimci işçi inisiyatifini devreye sokup söz, karar ve yetkinin işçilerin eline geçmesini sağlamaktır, bunun için koşulları yaratmaktır. Mevcut sendikaların aşağıdan yukarıya devrimcileştirilmesi için çalışmak, bu amaçla komünist ve sınıf bilinçli öncü işçilere omuz vermektir. Sendikaları mücadeleci militan örgütler halinde yeniden yapılandırmak bununla olanaklıdır. İktisadi mücadelenin az çok tutarlı bir çizgide yürütülmesi, az çok doyurucu sonuçları elde edilmesi de buna bağlıdır.

* Tecrübe ile sabittir ki, kapitalist sınıf blok halinde sınıfa karşı sınıf politikası yürütüyor. Her grev ve direnişe karşı politik tutum takınıyor. İşçiler de politik mücadeleyi esas almalıdırlar. İktisadi mücadele kısır bir döngüdür ve bu alanda kapitalist sınıfla başedilemez. Politik kavga verilmelidir. İşçiler böyle bir kavgaya girişip, sınıfa karşı sınıf politikası izlemedikçe yenilgiye mahkum kalacaktır. İşçi hareketinin en büyük zaafı da politik bir harekete dönüşmemesi, dönüşememesidir.

Sendikayla yetinmeyip, politik bir öncü parti etrafında birleşmelidirler.

Bu görev esasen komünistlerin ve sınıf bilinçli işçilerin görevidir. Komünistler ve sınıf bilinçli işçiler yorulmaksızın işçilerin politik ve örgütsel bakımdan gelişmesi için çalışmalı, sınıfın hareketini politik bir hareket düzeyine çıkartıp, onu devrimci bir öncü sınıf partisinin dayanağı haline getirmelidirler. Sınıfın kısır bir döngüyü anlatan iktisadi çıkar mücadelesinin tutarlı ve doyurucu bir çizgide sürdürülebilmesi de, yalnızca ve esas olarak bu koşullarda olasıdır. İşçi sendikalarının gerçek sınıf sendikalarına dönüşebilmesinin koşullarını yaratmakta buradan geçer.

* Kapitalistler ve kapitalist sınıf hiç bir zaman mevzii davranmıyor. Blok halde, organize hareket ediyor ve mücadeleyi yalnızca tek bir işyerini düşünerek yürütmüyor. İşçiler ise hep mevzii

(Devamı s.16'da)

Tekstil-İş 'in yiyici bürokratları

Bürokratlar defolsun, sendikalar bizimdir!

Yakın dönemde DİSK'e bağlı Tekstil-İş sendikası 2. Olağan Genel Kurulunu gerçekleştirdi. Seçimlere iki grup katıldı. Seçimlere tabanın ve işçilerin çıkarı ve eğilimi değil, koltuk kavgası egemendi. Çekişmeler kızışınca adaylar karşılıklı birbirini para yemekle, işçinin çıkarını savunmamakla suçladılar. Halbuki kimi sosyalist, kimi demokrat geçinen bu insanlardan hiçbirinin işçi sınıfını örgütlemek, sendikamızın tabanını güçlendirmek gibi bir düşüncesi, kaygısı yoktu. Sendikanın mal varlığını ele geçirmek, sendika ağalarının bütün hevesleri bundan ibaretti. İşçilerin parasını babalarından kalma bir miras gibi görüyorlardı.

Sonunda, aralarında Hüseyin Akduman, Hüseyin Kayabaşı, Muharem Kılıç, Sadık Kızaklı, ve Günay Onayman'ın bulunduğu 7 kişilik bir grup seçildi. Yönetime gelir, gelmez kral kesildiler. Anında işçi tabanına verdikleri tüm sözleri unuttular. Örgütleneceğiz, işçinin hakkını savunacağız vb. gibi palavraları balon gibi söndü. Dün kandırmak için peşinden koşturdukları delegelere artık pas bile vermiyorlar. Kendilerini tıpkı milletvekili gibi hissetmeye başladılar. Ne de olsa ekmek elden, su gölden. İşçileri kandırmaya ve oyalamaya karşılık ayda tam 6 milyon TL (genel başkan 8 milyon) maaş alıyorlar.

Onlardan hesap soracak bir tabanın yokluğunun verdiği rahatlıkla hareket ediyorlar. Haliyle örgütlenmek, taban kazanmak istemiyorlar. Geçenlerde ta Kayseri'den örgütlenmek için gelen bir grup işçi arkadaşımızı başlarından savdılar. Bahane olarak ise Avrupa tipi örgütlenmeyi gösterdiler. Kısaca söyledikleri şu: „sendikamızın bütçesi fazla açılmaya müsait değil arkadaşlar. Bu işi orada kendiniz gerçekleştireceksiniz. Şubenizi açar, sendikanıza sahip çıkarsınız". Öyle ya, sendika genel başkanımız bir yandan da koperatifçi. Açık ki, sınıf örgütlenmesini de „kendi konutunu kendin yap" misali koperatifçiliğe benzetmiş olacak. Kayseri'den gelen işçi arkadaşlar ise bu açıklamalardan hiç birşey anlamadı. Herhangi bir sonuç alamadan, çaresiz döndüler.

İşçi sınıfının derdi başka, sendika bürokratlarının derdi başka. Ne zaman örgütlenmemiz konusunda bilgi istesek: „akşam 7'den 12'ye kadar toplantı yaptık, inanın ki çok iyi örgütleniyoruz" deniyor. Oysa ne tabanda işçi var, ne sağlam bir örgütlenme. Kimbilir hangi ocak başında kafa çekiyorlar, hangi restoranta kime yemek ısmarlıyorlar.

Üstüne üstlük bir de özel harcamalarını sendikaya masraf olarak gösteriyorlar.Bizim genel başkan pek uyanık çıktı. Sendikal örgütlenmeyi bir yana bırakıp, işçilerin parasıyla koperatifçilik yapıyor. Sendikanın kasasından işçilere 10'ar milyon borç verip kooperatife üye yapıyor, sonra da ömür boyu sömürüyor.

Tekstil gibi kadın işçilerin ağırlıkta çalıştığı ve feodal önyargıların henüz kırılmadığı bir alanda faaliyet gösteren sendikamızın yönetiminde bir tek bayan bile yok. Bu bile bu insanların örgütlenme gibi bir dertlerinin olmadığını gösteriyor.

Kongre öncesi işçi sınıfı, sınıf sendikacılığı diyenler hani nereye gitti? Seçim öncesi, zaman aşımına uğramış sözde sosyalistlikleriyle övünmüşlerdi. İçerde yatıp ne de çok acı çekmişlerdi. Eh, şimdi de kendi kendilerini mükafatlandırıyorlar. Oysa 12 Eylül'de yargılanmış bir sürü emekçilerimiz var, içerden çıktıktan sonra iş bulamamış, ailesi dağılmış, işe alınmamış, tabi bu süre içerisinde yaşları ilerlemiş ve sigortaları ödenmemiş. Sendika yönetiminde bu işçilere yer vermek, onlara sahip çıkmak şöyle dursun, adlarını bile anmıyorlar. Genel başkanımız ve yönetim anlaşılan işçilik yaptıkları günleri çok çabuk unuttular.

Bugün bey olmuşlar. Sendikamıza da bir bey havası vermeye çalışıyorlar. Herkes birbirine beyefendi diye hitap etmeliymiş, hergün güzel giyinip, kravat takmalıymış. Eh tabi, bu da para ile olacak şeyler. İşçilerin parası yok, fabrikalarda da kravatla çalışılmıyor, iş elbisesi giyiliyor.

Ama sendika ağaların hiç utanması yok. Nasıl olsa barajı aşamayacağız, hiç olmasa o zamana kadar ceplerimizi dolduralım mantığıyla hareket ediyorlar.

Oysa birşey unutuyorlar: işçi sınıfının yargılaması, burjuvazinin yargılamasına benzemeyecek.

Dilan Cansu
Tekstil işçisi

Zaaflarımızın kökünü kazımalı, zaaf alanlarını yoketmeliyiz

Bir adım daha ileri

Olağanüstü Konferansımızda tasfiyeciliğin tasfiyesi önemli bir başarımızdır. Fakat bu yalnızca bir **ilk başlangıç** ve daha ileri bir örgütsel-politik faaliyet yaratmanın ilk adımıdır. Dolayısıyla tasfiyeciliğe karşı mücadeleyi derinleştirmek ve örgütsel çalışmadaki zaaf ve zayıflıklarımızı hızla gidermek önümüzdeki temel görevlerden biridir.

Olağanüstü Konferansımız tasfiyeci öğelerin yarattığı tahribatın en temel yönlerini ortaya koymuş bulunuyor. Bu, aynı zamanda, asıl sorumluluklarımızı gerçekleştirecek bir çalışma ve liberal gericiliğin güç bulduğu kaynakları kurutma görevlerine güçlü bir tarzda sahip çıkmak demektir. Ancak bu görevleri yerine getirebilmek için iddiamızı öncelikle kendimizde somutlaştırmamız, bunu doğrudan kendimizde gerçekleştirmeyle işe başlamamız gerektiğini belirtmeye gerek bile yoktur. Gelişmemizi yavaşlatıp zayıflatan her türlü ayakbağından kopmak zorundayız. İdeolojik çizgimiz bunu başarmada en temel silahımız olacaktır.

Örgütü ve politik faaliyeti örgütleyip yürütecek olan bizler, biz Ekimciler, örgütsel çalışmamızı gözden geçirmeli, eleştirel bir bakışla incelemeli ve yeniden düzenlemeliyiz. İddiamıza layık bir örgüt çalışması, yeni temeller üzerinde bir örgütsel-politik faaliyet demektir. Bu ise iddialarımızı hem kendi kişiliğimizde ve hem de örgütsel-politik faaliyetimizde maddi bir kuvvet haline getirmek demektir. İddialarımız ile gerçeklik arasındaki uyumsuzluğu gidermek, örgütsel-politik faaliyetimizde tutarlılığı, sağlamlığı ve sürekliliği sağlamak zorundayız.

Bu, örgütsel ve politik bir atılımın bütün koşullarını hazırlamak ve örgütlemek demektir.

Çevre ruhu ve alışkanlıklarının kökünü kazımalıyız
Örgütlenmemiş hiç bir ilişkimiz kalmamalıdır

Örgütsel güçlerimizi düzenleyerek biçimlendirmek, halen önümüzdeki önemli görevlerden biridir. Temel sorumluluklarımızı yerine getirmede hayati bir öneme sahiptir. Bütün elverişli koşullara rağmen ciddi eksikliklerimizin olduğunu söylememiz gerekiyor. „Örgüt olma bilinci" ile hareket etmiyoruz. İlk şekillenme döneminden miras kalan „gevşek örgüt ilişkileri"ni aşmakta güçlük çekiyoruz. „Çevre alışkanlıkları" şu veya bu biçimde ortaya çıkabiliyor ve faaliyetimizi zayıflatan bir işlev görüyor. Bize önemli bir zaman ve güç kaybettiren bu küçük-burjuva alışkanlıklara ve çalışma tarzına karşı savaş açmalıyız. "Çevre ruhu ve alışkanlıkları"na karşı açacağımız savaş, küçük-burjuva devrimciliğinin içimizdeki etkilerine karşı sürekli bir mücadele demektir; örgüt olma bilincinin pekişerek yerleşmesi anlamına gelecektir.

„Çevre ruhu ve alışkanlıkları"na dair çok şey söylenebilir. Ancak en başta gelenler şunlardır: Hedefsiz ve günü birlik çalışma, dar pratikçilik, gevşek örgüt ilişkileri, örgütsel denetim yokluğu, eleştiri ve özeleştiride zaafiyet, hatalara karşı tutuculuk, ufuksuz ve dar bakış açısı ve içe kapanma vb. vb. Bunlar toplam olarak „örgütsüz örgüt" demektir. Aşamazsak ve tutuculuk gösterirsek, tasfiye olmanın yolunu kendimiz hazırlıyor olacağız. Belirtmek ve önemle hatırlatmak gerekiyor.

Organlaşma ve yerleşik örgütsel kurumlar yaratmanın örgütsel-politik faaliyetteki kritik önemi biliniyor. Oysa örgütsel ilişkilerimiz hala önemli ölçüde bireysel, teke tek düzeyde sürmekte ve tasfiyecilik yıllarından kalma bu „örgüt tarzı" örgütsüzlüğü besleyen bir işlev görmektedir. Güçlerimizin sınırlılığı, farklı görev alanlarında çalışmak burada etken olsa da, asıl neden „örgüt bilinci"nin zayıflığı ve bireysel çalışma tarzıdır. Bunlar organlaşmayı ve düzenli bir organ çalışmasını engellemekte, bireysel ve kendi başına yürüyen özerk bir çalışmaya yolaçmaktadır. Bunun sürdürülmesi örgüt olmayı boşa çıkarmak demektir. Geleneksel çalışma tarzı haline gelen, örgüt çevresinde ve tek tek ilişkiler düzeyinde süren bu tarza artık tümüyle son vermemiz gerekiyor.

Başta örgüt olmak üzere, çevremizi, devrimci bir tarzda ve iş bölümü esası üzerinde örgütlemeliyiz. Örgütümüz ve temel organlarımız, ilk adımda, çevre grupları ile kendisini kuşatmalıdır. Eğitim grupları ve çalışma komiteleri olarak niteleyebileceğimiz örgütlenmeler oluşturulmalıdır. Buralarda yer alacak sempatizan militanlar faaliyetlerimize daha fazla katkıda bulunacak, sınıf savaşının içine daha çok girecek, örgütümüze yakınlaşacak ve gelecekteki

kadrolar olacaklardır.

Eğitim gruplarında yer alacak olanların mutlaka „bizden olması" gerekmiyor. Güvenilir olmaları yeterlidir. Çalışma komitelerinde yer alacak olanların ise „bizden olması" işin doğası gereğidir. Zira bu organlarda örgütümüze en yakın olan komünist sempatizanlar yer alacaktır. Ve „çevre örgütleri"miz olacaklardır. Çalışma komitelerindeki insanları ideolojik-politik-örgütsel çizgimiz üzerinde eğitmeli ve zamanı geldiğinde örgüte almalıyız. Bu komiteler örgüte aday devrimcilerden oluşmaktadır. Örgütümüze çok daha yakın olmaları doğaldır. Böylece bu unsurları tanıyarak, sınayarak, onlara olumlu özellikler kazandırarak ve en niteliklilerini seçerek örgüte alacağız.

Örgütlenmemiş hiç bir ilişkimiz olmamalıdır.

Örgüt davranışına ve ciddiyetine en ileri düzeyde ulaşabilmeliyiz

Yönetici organlar ve hücreler ile çalışma komitelerimizde, düzenli ideolojik eğitim yapılmalıdır. Toplantılar „dar pratik" sorunların tartışıldığı çerçeveyi süratle aşmalıdır. Görevlerin yerine getirilmesi ideolojik gelişmede sürekliliği şart koşar. Öte yandan dış baskıya karşı direnç yaratmak, gelecekte çıkabilecek yanlış eğilimlerin şimdiden önünü kesmek, küçük-burjuva düşünüş, yaşam tarzı ve alışkanlıklara karşı savaşmak ve sağlamlaşmak, tüm bunlar kesintisiz bir biçimde yürütülecek ideolojik gelişme ve eğitime bağlıdır. Bu, ideolojik çizgimizin örgütsel çalışmada gerçekten ve doğru uygulanmasını getirecek ve yeni kadroların çıkmasını sağlayacaktır. Kavrayışımızın derinleşmesi ve ideolojik çizgimize hakim olmak örgütsel ve politik çalışmada tayin edicidir.

Tasfiyeci düşkünlerin örgütte ve ilişkilerde tahribatlar yaratarak bıraktığı şimdiki koşullarda, düzenli ve sistemli organ çalışması, yoldaşlar arası sevgi , güven ve yoldaşça bir kaynaşma ilerlemek için oldukça önemlidir. Tam da burada disiplin yaşamsal bir öneme sahiptir. „Fikirlerin gücü otoritenin gücüne çevrilmelidir". Fakat, bizde, bazen birçok yoldaşın „gönlüne göre davrandığı" ve „kafasının dikine gittiği", örgüt disiplinini hiçe saydığı ve „bildiği gibi davrandığı" sıkça olabilmektedir. Böyle yoldaşlar herhalde kendi eğilim ve davranışlarını, kendilerini, örgütün üstünde görmektedirler. Dünün tasfiyeci bürokratlarının yarattığı gevşek, ruhsuz ve denetimsiz ortama aldanmak yanıltıcı olur. Zira hiç kimse örgütün üstünde değildir. Örgüt iradesi en üst iradedir ve her yoldaş için bağlayıcı ve emredici bir hükme sahiptir. Bireysel ölçü ve ilişkiler değil, kollektif irade geçerli ve bağlayıcıdır.

Tasfiyecilerden kalma bireyci, gevşek, keyfi eğilim ve davranışları hızla terketmeliyiz. Örgüt fikri ve tutumu özümsenmeli, yaşam biçimimiz olmalıdır. Komünistler, sınıf devrimcileri, örgüt ve disiplin insanlarıdır -bunu pratiğimizde göstermeliyiz.

Düşmana karşı örgüt güvenliğinde aşırı titizlik, ilke ve kurallara tam bağlılık yaşamsal önemdedir

Bir çok yoldaşın gündelik ilişkileri ve yaşamı örgüt güvenliğine zarar verir bir durumdadır. Böyle yoldaşlar kendilerini yeniden gözden geçirmelidirler. Bu devrime, örgüte ve kendilerine karşı sorumluluğun bir gereğidir. Örgütsel kuralların kaba bir biçimde çiğnendiği ve kuralsızlığın kural haline getirildiği durumlar çokça görülebilmektedir. Örgüt ilkeleri uygulanmak için vardır ve bütün yoldaşların titiz olmaları görev ve sorumluluklarının bir gereğidir.

Düşmanın yeni yöntemler geliştirdiğini ve ustalaştığını unutmamalıyız. Örgütsel çalışmamız geliştiği ölçüde düşmanla daha sık karşı karşıya geleceğimiz kesindir. Gizli çalışmanın kurallarına uymaz ve bugüne kadarki çalışma tarzımızı sürdürürsek yanlızca kendimize değil, örgüte de zarar veririz. Bu alanda gevşek ve liberal davranışlara yer olmamalıdır. İlkeli olmalı ve titizliği yaratıcılıkla birleştirmeliyiz.

Gizli çalışmanın kurallarını günlük yaşam ve çalışmada sıkı bir şekilde uygulayan, en üst seviyede disiplin anlayışına sahip komünistler olmalıyız. İlkeler yanlızca „dış tehlike"ye karşı değil ama, aynı zamanda, örgüt içinde de uygulanmalıdır. Ne ki iç gizlilik açısından durumumuz pek iyi sayılamaz. Tasfiyeciliğin tahribatı bu alandaki durumu daha da kötüleştirmiştir. İç illegalitedeki bütün açıkları kapatmalı, zaaf ve zayıflıklarımıza karşı uzlaşmaz olmalıyız. Örgütün sürekliliği bir yönüyle de buna bağlıdır.

Her organ ve bütün yoldaşlar, düşman saldırılarına açık zayıf noktalarını titizlikle araştırarak bulmalıdırlar. Bu ise bütün bir yaşamımıza ve çalışma tarzımıza eleştirel bir gözle ve yeniden bakmayı gerektirir. Saldırıya açık hiç bir „açık kapı" bırakılmamalı ve görülen zayıflıkların üstünden atlanmamalıdır. Saldırıya müsait gedikleri bulup

kapatmak ve gerekli örgütsel tedbirleri zaman geçirmeden almak gerekiyor. Zaaflarımızda direnmek ve tutucu davranmak artık zaaf değil, suçtur. „Bir şey olmaz" rehavetini hızla terketmeliyiz. Örgütsel güvenlik herhangi bir sorun değildir. Bu bir yaşamkalım sorunudur. Unutulmamalıdır!

Planlı, yöntemli ve sonuç alıcı bir çalışma tarzı

Artık iç sorunlar içinde boğulmaktan kurtulmalıyız. Bütün örgütsel güçlerimizi, dikkat ve enerjimizi dışa, sınıf mücadelesine, onun sorunları ve ihtiyaçları ile kendi görevlerimize yöneltmeliyiz. Bunun için de örgütsel çalışmayı günlük, tek düze „dar pratik" çalışma olmaktan çıkartmalıyız. Randevudan randevuya koşturan, hedefsiz ve dağıtıcı bir faaliyetle yol alamayız. Çalışma alanımızı, ilişkilerimizi çok yönlü ve derinlemesine tanımalı ve görevlerimizi buradan çıkarmalıyız. Kendini tekrarlayan soyut bir çalışma, sonuçları toparlanamayan verimsiz bir çaba olmaya mahkum kalacaktır..

Örgütsel ve politik çalışma açık ve net bir perspektife, somut bir program ve planlamaya bağlı olarak yürütülmeli ve örgütlenmelidir. Programsız ve plansız çalışma yöntemsizliktir. Bu ise ölüm demektir. Yaygın bir eğilim olarak gündelik sorunların peşine takılan, genel havaya uyan, günü birlik ve ayrıntıların içinde boğulan bir çalışma yürütüyoruz. Çalışmalarımızın somut ve kesin hedefleri ya yoktur ya da belirsizdir. Hedefsiz bir biçimde sürekli koşuşturarak zaman israf ediyoruz ve dönüp zamanın azlığından yakınıyoruz.

Çalışma alanlarına hakim olmakta ve somut politikalar geliştirmekte ciddi eksikliklerimiz var. Çalışmalarımızın bütün yönlerine hükmetmeli, deneyimlerimizi toparlamalı ve genelleyerek çalışmalarımızı sağlam bir perspektif üzerinde örgütlemeliyiz. Yaptıklarımız ve söylediklerimiz üzerinde yeniden ve yeniden düşünmeli, kendimizi tekrardan kurtarmalıyız.

Örgütsel sorunlarımızın ortaya konulması, kavranılması ve bilince çıkarılması konusunda da ciddi zayıflıklarımız sözkonusudur. Kendini kısır bir şekilde yineleme aşılamamıştır. Örgütsel pratiğimize temel örgütsel perspektiflerimiz ve onun gerekleri doğrultusunda bilinçli bir tarzda değil, daha çok günlük dar deneylerden hareketle bakılmaktadır. Çalışmamızın sorunlarına kapsamlı bakabilmeli, somut öneriler ortaya koyabilmeliyiz. Bunun olamadığı koşullarda ilerlemek ve çözümleyici adımlar atmak zordur. Sorunlara çok yönlü, çözüme ise kapsamlı ve derinlemesine bakılamadığı sürece, örgütsel faaliyetteki zaaflarımızı isabetli bir biçimde ortaya koyamayacağız, tek yanlı ve nesnel olmayan değerlendirmelerden kaçınamayacağız.

Kendi alanımızdaki çalışmaya örgütün toplam sorunları ve görevleri üzerinden bakmalıyız. Yanlızca kendi alanıyla sınırlı bir perspektif yetersiz ve sığdır. Düşünsel darlığa ve görevlerde yetersizliğe yol açar.

Eksiklik ve zaaflarımızı, başarılar ve başarısızlıklarımızı sistematik bir incelemeye tabi tutmalı ve genelleyerek soyutlamalıyız. Yazılı bir hale getirilmeli ve bütün örgütün yararlanmasına sunulmalıdır. Deneylerimiz bütün organlarda tartışılabilmeli ve bunu süreklileştirmeliyiz. Bunun en temel araçları düzenli raporlar ile sürekli kullanılması gereken bir örgüt kürsüsü olarak MYO'dur.

Örgütsel ve politik çalışmanın belirli bir dönem sonra değerlendirilmesi ve gelecek dönemin hedeflerinin netleştirilmesi, olası tekrarlar ve yanılgılardan kurtaracaktır bizi.

Daha fazla azim, daha fazla kararlılık, daha fazla inisiyatif

Güçlerimiz sınırlı, görevlerimiz ağır ve zordur. Önümüzdeki dönem ise yeni görevler ve daha ağır sorumluluklar demektir. Ancak ihtiyaçlar ve görevler ile güçlerimiz ve hazırlığımız arasında belirgin bir mesafe bulunmaktadır. Bu mesafeyi hızla kapatmak, bütün bir örgüt ve tek tek komünistler olarak kendimizi daha da yetkinleştirmek, görevlerimize uygun bir hazırlık içine girmek zorundayız.

Nerede bir Ekimci varsa, EKİM oradadır! İlerleme ve savaş sloganımız bu olmalıdır.

Yaratıcılık, inisiyatif, kararlılık, zorlukları alteme azmi, özellikle bu dönem büyük bir önem taşımaktadır. Yalnızca söylenenleri yapan, önüne çıkan güçlükler karşısında gerileyen, görev ve çözümleri başkalarından bekleyen "memur" komünistler olamayız. Zorluklarımızı yenerek avantaja dönüştürebilmeli, gelişmemizin dayanakları haline getirebilmeliyiz.

Gizli çalışma üstün bir yaratıcılık ve inisiyatif demektir. Ne var ki bir çok yoldaşımızda inisiyatifsizlik kendine güven duygusundaki zayıflıkla birleşmekte, varolan olanakları dahi değerlendirmekte bir becerilisizliğe ve tutukluğa neden olabilmektedir. İdeolojik bakımdan geriliğimiz, örgütsel ve politik perspektiflerimiz konusunda yeterince

açık olamayışımız bunda önemli bir rol oynamaktadır. Yeteneklerimizi yönelimimize uygun bir örgütsel ve politik faaliyet içinde geliştirebileceğiz. Fakat böyle bir faaliyet yürütebilmenin önkoşulu da ideolojik bakımdan gelişip yetkinleşmektir.

Oysa bizde halen günlük dar pratiğin kendi içine dönük sorunları ile boğuşmak eğilimi aşılamamıştır ve bazı yoldaşlarımız da bunu "önderlik" sanabilmektedir. Güçlerimizin yetersizliği, fakat görevlerimizin ağırlığı gerekçe olarak ileri sürülse bile, bu kabul edilemez. Daha çok sağa sola talimat yağdırmayı, her işe karışarak müdahale etmeyi ve randevular peşinde koşuşturmayı önderlik sanan yoldaşlarımız, önderlik fonksiyonunu çok başka şeylerle karıştırmaktadırlar. Bürokratik değil, siyasal önderliktir bizim ihtiyacımız olan. Siyasal önderlik ise ideolojik bir kavrayış üzerinde mümkündür. İdeolojik eğitimine gereken önemi vermeyen, ideolojik kavrayışını derinleştiremeyen önderler giderek hareketin ayak bağları haline gelebileceklerdir.

Kısacası, ideolojik gerilik ve „eski tarz önderlik anlayışı", örgütsel ve politik önderlik düzeyini sınırlayan en önemli etkenlerden biridir. İlerlememiz bu anlayışla mücadele ederek aşmamıza bağlıdır. Bu sorunda tutucu davranan ve geriye dönük zaafları rasyonalize etmeye çalışan, eski pratik uygulamada ısrar eden eğilimler ve yoldaşlarla anlaşmak için bir neden bulunmuyor.

Bütün yoldaşlar, kendilerindeki zayıflıklar da dahil olmak üzere, örgütsel zaaflarımızla savaşmalı ve daha ileri bir örgüt çalışması yaratmak için yoğun ve sürekli bir çaba içinde olmalıdırlar. Organlarda ve örgüt çeperinde (çevre gruplarında) bu yönde canlı, yaratıcı bir tartışma yürütülmelidir. Kuşkusuz amacımız kendi içinde tartışmak değil, hata ve zaaflardan arınmış kollektif bir örgüt çalışması yaratmak ve düşünce-eylem birliğine ulaşmaktır.

Örgütsel ve politik önderlikte gelişerek yetkinleşmek en önemli, en acil görevimizdir.

Hedeflerimiz açık, görevlerimiz bellidir.

Görevlerimiz bizi beklemektedir!

Yaşanan deneyden dersler...

(Baştarafı s.11'de)

direnişlerle sonuca gitmek istiyorlar, dayanışma bilinci ve davranışından da halihazırda yoksunlar. Buna son verilmediği sürece hiç bir başarı elde edilemez. Topyekün mücadeleye girilmeli, dayanışılmalıdır. Kapitalist sınıfın direncini kırıp onu geriletecek yegane mücadele, topyekün mücadeledir.

Bugünkü koşullarda bunun özel ifadesi tüm çalışanların katılacağı politik bir genel grevdir. Mevzii ve organize olmaktan uzak grev ve direnişlerle sonuç alınmadığı, dahası da moral bozukluğu yaratıcı sonuçlar doğurduğu defalarca kanıtlanmıştır. Genel grev silahına sarılınmalıdır. Bugünkü koşullarda kapitalist sınıfın ve onun iktidarının oluşturduğu iktisadi-politik baskı ve kuşatmayı yaracak bir silah olarak politik bir genel grev özel bir önem taşımaktadır.

* Politik genel bir grev kendiliğinden oluşmaz. Sendika bürokratlarından da beklenemez. Her bakımdan insiyatifi ele alarak, bunu yalnızca komünistler, devrimciler ve öncü işçiler hazırlayıp, örgütleyebilirler. Fabrika ve işyerlerinde sendikaların alt organları haline getirilemeyecek genel grev ve direniş komitelerini örgütlemek gerekir, ki bu da komünist ve öncü işçilerin görevidir. Politik bir genel grev için tüm fabrika ve işyerlerinde bu tür mücadele örgütleri kurulmalıdır. Organize bir karşı saldırı için bu önkoşuldur ve sınıfın günümüzdeki en acil ihtiyacıdır.

* Bu ihtiyaca yanıt olmak üzere şimdiden genel politik bir grevin hazırlanıp örgütlendirilmesine hizmet edecek olan etkili ve sistemli bir ajitasyona ve somut pratik çalışmaya girilmezse sonuç bellidir: Son Belediye ve THY örneğindeki gibi kuşatılacağız ve mevzii kaldığımız için sonuçta bir tür kolay yenilgi alacağız.

Dahası THY örneğindeki gibi grev hakkımızı dahi oya sunma konumuna düşeceğiz. Zaran ise yalnızca bu konuma düşen işçilere olmayacak, tüm sınıfı kapsayacaktır.

THY'deki grev oylamasının en yakıcı dersi de budur.

S. M.

EKİM Olağanüstü Konferansı Tutanaklarından

Siyasal gelişmeler, sol hareket ve EKİM

Nadir yoldaşın konuşmasından

Gerek Altıncı yıl başyazısını, gerekse benden önce konuşan bazı yoldaşların gündem maddesi çerçevesinde söylediklerini yeniden tekrarlamamak için, o bölümlere girmeyeceğim. Çünkü bunlar büyük ölçüde benim de düşüncelerimi ifade ediyor. Bu nedenle ben doğrudan konferans sonrası süreç, MK gerçeği, bugüne nasıl gelindi, belirli noktalarıyla bunların üzerinde duracağım. Ardından bugün tartıştığımız sorunların kendi içeriği ve anlamına geleceğim.

Boşa çıkarılan Konferans

Üç yıldan sonra I. Genel Konferansını gerçekleştirdi bu hareket. Burada epey bir konferans delegesi vardır. Bu konferansın hangi sorunları tartıştığı aşağı yukarı biliniyor, bunları tekrarlamama gerek yoktur. Ama şunları söylemeyi gerekli görüyorum. Bu konferans gerek ideolojik sorunları, gerekse hareketin yeni dönemine ilişkin görevleri çerçevesinde çok şeyi tartıştı ve buna net tanımlamalar getirdi. Tutanaklar buna şahittir. Bazılarının karar metni haline gelmemesi asla bu gerçeği karartmaz. Konferansta bulunmayan yoldaşlar tutanaklar yayınlanmadığı için o tartışmanın kapsamını bilemiyorlar. (...)

Ama bugün en çok sözü edilebilen bir örgüt sorunuysa eğer, ben örgüt sorununun bizim konferansın ağırlıklı gündem maddelerinden bir tanesi olduğunu ve bunun bütün alt başlıklarıyla tartışıldığını çok iyi hatırlıyorum. MK, geçmiş çalışma tarzı, geçmiş önderlik anlayışı, yeni dönem, hareketin görevleri, bu çerçevede MK'nın görevleri, mahalli örgütler, bunların önemi, baskı-dağıtım, diğer teknik organizasyonlar, bizde henüz bizim "çekirdekçiler"imizin bile lafını edemediği sahte evrak büroları, başka bazı teknik örgütlenmeler de dahil, bunların hepsi orada belli unsurlarıyla tartışıldı. Demokrasi, merkeziyetçilik, disiplin, kadro sorunu (bunların tek tek öğelerini sayınam gerekmiyor), bunların hepsi bir gündem maddesinin alt başlıklarıydı ve tartışıldılar. Burada örgütsel sorunlar diye sunulan metin gerçekte yalnızca bu tartışmaların süzülmüş halidir. En süzülmüş halidir, ayrıntıları burada yoktur.

Ama ne olmuştur? Bana göre şöyle bir şey olmuştur. Konferansın kendisinde yaratılan bazı sıkıntılar nedeniyle geçmiş sürecin pratik dersleri yeterince çıkartılamadığı ölçüde, yeni değerlendirmeler bilince anında yansıyamamıştır. Bu kavrama açısından belli bir zayıflık yaratmıştır. Ama tekrar ediyorum. Bu sorunun kendisinin tartışılıp tartışılmadığı sorunu değil. Bu olsa olsa orada tartışılan ve burada süzülmüş haliyle ifade edilen konferans metinlerinin yeterince kavranamaması olarak algılanabilir. Ki bunun bütün boyutlarıyla bütün örgütte kavranamaması da son derece doğaldı. Çünkü o dönem örgüte katılmamış üye ve aday üyelerimiz olduğu gibi, harekete henüz yeni katılan bazı üye ve aday üyeler de vardı. Bu tartışılan sorunları, gerçek kavrayışa dönüştürme çabası göstermek ve bunu örgütte bir atılımın basamağı haline getirebilmek yeni MK'nın göreviydi. Maalesef yeni MK buna sırt döndüğü için, bu kavrayış da örgüte gereğince yansımadı.

Evet ben o konferansın bu kapsamıyla hayli başarılı ve yeni dönemin görevlerini, altını çizerek söylüyorum, **net bir biçimde** tanımladığını iddia ediyorum. Bütün tutanaklar ve yanısıra *Değerlendirme ve Kararlar* buna kanıttır. Yalnız konferans delegelerinin tanıklığına da başvurmuyorum burada. Zira Mart '92 tarihli son MK toplantısında *Değerlendirme ve Kararlar* üzerine yapılan tartışmanın ilk konusunun ardından (Parti ve Birlik sorunlarıydı bu), MK'nın havası şu olmuştur: Bu karar metinleri, tutanakların, dolayısıyla konferansımızda tartışılan sorunların özüne, ruhuna uygundur. Burada gereksiz bir gündem maddesi bizim gündemimize konmamalıdır, zaman dardır, zamanı israf etmeyelim denmiştir ve Cihan yoldaşın, ***"Bütün Değerlendirme ve Kararlar tutanaklar incelenerek değerlendirilmelidir"***, önerisi bu çerçevede oybirliğiyle boşa çıkmıştır.

Bunu yalnızca dün akşamki "görevler net tanımlanmadı" iddiasından hareketle anlatmadım. Bunu şunun için anlattım. Bir örgüt düşünün,

konferansını yapıyor, ardından MK toplantısı yapılıyor, dağılıyor. Bir yoldaşın deyimiyle, yoldaşın teki "büyük bir heyecanla" dönüyor, bu Nadir yoldaş oluyor. Bir öteki "türkü söyleyerek" dönüyor, bu Nesimi oluyor. Ama bu MK'nın içerisinde sanki cenaze evinden çıkmış insanlar da olabiliyor. MK'da hemen tartışmalar, ardından "maraza" çıkıyor. Bunu zamanında yazdım (22 Mart 1991 tarihli mektup-Red), bu kadar büyük bir talihsizlik olamaz dedim. Konferansın bu hareketin misyonuna ve bu çerçevede görev ve sorumluluklarına ilişkin olarak böylesine bir birliği varken, şimdi çıkarılan bu anlamsız sorunlar da ne oluyor, diye sordum.

10 Mayıs anlaşılmadan bugünkü sorunlarımız anlaşılamaz

Ama bizde bu ortaya çıkıyor. Şimdi ne oluyor, geliyor 10 Mayıs 1991 tarihli toplantı. 10 Mayıs toplantısının kendi içerisinde ne tartışılıp tartışılmadığı benim için gerçekten gelinen noktada önemli değildir. Devrimci bir insanın her adımda ve her aşamada doğruyla ve gerçekle ilgili olması gerektiğini düşünüyorum. Dünün koşulları, dünün bilinci benim için veri değildir. Saplanıp kalamam oraya. 10 Mayıs toplantısının kendi iç atmosferi ne olursa olsun, neticede ortaya ak kağıt üzerine düşen bir metin çıkmış, benim demin başarılı bir biçimde tanımladığım o konferans, "darlığa, hatta geriliğe" mahkum edilerek boşa çıkarılmıştır. Bu konferansın delegeleri eğer bizim sorunlarımızı gerçekten anlamak istiyorlarsa, dün Adil'in "başarılı" bir toplantı diye tanımladığı o 10 Mayıs toplantısının, bu örgütteki bu en kritik aşamanın üzerine düşünmeleri ve sonraki süreci bu gözle irdelemeleri mutlaka gereklidir. Bu anlaşılamadan, bir hareketin konferansını bir buçuk ay sonra darlığa ve geriliğe mahkum eden bu toplantı ve onun ürünü olan mektubun ruhu anlaşılamadan, bizim yaşadığımız süreç anlaşılamaz. Bu anlaşılamadığı sürece de, sorunlarımız üzerine her türlü ucube teori ortaya çıkarılabilir. "Kendiliğindencilik" de denir, "aydın oportünizmi" de denir, "despotluk" da denir, ne denmez ki? Yani sıfat çoktur, sıfat bulunur.

Ben asla birlik sorunu çerçevesinde yaklaşmıyorum 10 Mayıs toplantısına; sorun o değil kesinlikle. Asıl sorun konferansın darlığa ve geriliğe mahkum edilmesidir. Dünkü oturumda nihayet, bu darlığa ve geriliğe mahkum edenlerden biri de şöyle birşeyi de söylemiş bulunuyor; "inanmadığım birşeyi nasıl uygulayım ki?" (Adil'den söz ediyorum.) İşte bizim sorunumuzun gerçek özü buradadır yoldaşlar. Bu MK'nın bir bölümü konferansın kendisine inanmamıştır. İnanmadığı için de konferans kararlarını, onun ortaya koyduğu görevleri uygulamak içinden gelmez. Ben, yoldaşlar, hareketimizin yaşadığı bu süreci koşullandıran dış koşulları değerlendirirken, şahsen olayı şöyle algılıyorum. Bu dış koşullar ancak hareketimiz içerisinde varolan zayıflığı ortaya çıkaran ve besleyen bir etmen olabilir. Dolayısıyla o dış koşulların basıncı ya da bugün tanımlanan biçimiyle tasfiyeci basınç, EKİM'in zayıf noktalarını bulmuştur; bu zayıflıklar bu süreçte belvermiştir. Şimdi denebilir ki biz bir örgüttük, bizim sorunlarımız hep içten kaynaklandı, dışın öyle bir etkisi yoktur. Ama aslında Nesimi bunu iyi tanımladı, güzel tanımladı. Adil'in dünkü saçmalıklarını da tekzip etmiş oldu böylece. Tekrardan kaçınacağım bu nedenle.

Ama bazı ayrıntılarına da girmek ihtiyacı duyuyorum. Aynı dönem işçi dalgasının düştüğü bir dönemdir. Zonguldak fırtınasının Mengen'de barikata çarparak kırıldığı bir dönemdir. O güne kadar hep yükselen bir işçi hareketinin Körfez savaşı boyunca devletin estirdiği bütün terör ve tensikata karşı sessiz ve suskun kaldığı bir dönemdir. Arnavutluk'un çöktüğü bir dönemdir. Dış basıncın iyice ağırlaştığı bir dönemdir. İşçi hareketinin durgunlaştığı bu aynı dönem, devrimci hareketin gerçekliğinin de en çıplak bir biçimde ortaya çıktığı bir dönemdir. Yani '87'lerde başlayarak toparlanmaya çalışan devrimci hareket, işçi hareketinin durgunlaşmasıyla birlikte, gerçekten bir mesafe alamadığını çıplak bir gözle görebilmiştir. Hiçbir biçimde etkileyemiyor işçi hareketini, bir mevzi tutamamıştır. Şimdi bütün bunların kendisi özel ağırlık oluşturan koşullardır. (...)

Devlet terörünün bu kadar yoğunlaştığı, bu kadar vahşileştiği bir dönemde, cinayetlerin bu kadar açıktan işlendiği bir dönemde, kuşkusuz buna karşı gerekli tepkiyi örgütleyememek ve o militan devrimcilerin cenazelerine sahip çıkamamanın kendisi bile, bir devrimci üzerinde özel bir ağırlık oluşturur. Ama bu dış koşulların Adil'le en az ilgili olduğu iddiasına yine de katılırım. Dün Mesut yoldaşın konuşmasında belirttiği gibi, Adil'le ilgili sorun bana göre bu çerçevede biraz değişiktir. Mesut yoldaşın tarif ettiği şeye katılıyorum. Tekrarlamayı gerekli görmüyorum.

"Türkü söyleyerek" gelen Nesimi, niye 10 Mayıs'a ortak olmuştur? Çünkü başlangıçta İzmir'e ilişkin gerçekten güçlü umutları vardır. Konferans

gerçekten Nesimi'ye bir heyecan da vermiştir. Ama kısa sürede İzmir'de bir başarısızlık, daha doğrusu karşı devrimin İzmir'de estirdiği terörle, bir yıkım yaşamıştır. Bunun kendisini bizim geçmişte İzmir'de örgütsel alanda yaşadığımız zayıflıklar da önemli ölçüde beslemiştir. Koşulların ağırlığıyla birlikte ele alındığı zaman, gerçekten Nesimi'de ilk defa bana göre bir tereddüt, bir kaygı, sorunların ağırlığı ve onun karşısında güçlerin zayıflığı sorununu ortaya çıkarmıştır. Bunlar, tüm kayıtlarına rağmen, onun bir 10 Mayıs tarihli toplantının ruhuna ve ortaya çıkan metnin içeriğine katılmasını engelleyememiştir.

Nadir'in problemi nedir? Nadir'in problemi şudur. Bu hareketin yenidir, bir. Bu hareketin ideolojik kavrayışıyla henüz yeterince içiçe değildir, o ağırlığı kaldırabilecek denli içiçe değildir, iki. Bu MK'nın kendi bileşimini yeterince tanıyamıyor, üç. Bir dördüncüsü, ortada Cihan yoldaş hakkında bir efsane vardır, "kasıp kavuran", "terör estiren". Ama bazı yoldaşların da morali bozulmuştur. Şimdi bu dönemde bu yoldaşların kusurları üzerine gitmek yerine, biraz bu yoldaşlara destek verilirse, kendilerini toplarlayabilecekleri gibi ham bir hayalin de içindedir.

Bu çerçevede, Hüseyin'in kendi yazısında *(Tasfiyecilik ve Gerçek)* bana ilişkin olarak yaptığı tanımlamaya katılmıyorum. Gerçeği ifade etmiyor o tanımlama. Yoldaşın kendi tanımlamasıdır kuşkusuz. Ama benim şahsımda gerçeği ifade etmiyor. Hiçbir zaman bir "kişilik" problemi değildir benimki. Bir "kişilik" problemi olsaydı eğer, bu problemin o zayıflık içerisinde

"Nesimi'nin sorunu"

6 ay önce: Güven ve güçlü umutlar

(Nesimi'den Cihan yoldaşa/ Aralık '90)

Sevgili yoldaş,

Gerek işçi hareketi, gerekse genel devrimci hareketin durumuna, güçlü ve zayıf yanlarına ilişkin söz söylemeyi gerekli bulmuyorum. Zira bunu bizzat içinden yaşamış gibi en iyi siz algılıyor ve gazetede en iyi siz dile getiriyorsunuz. Öyle ki, yakın geleceğe ilişkin her değerlendirme ve öngörü çok geçmeden sosyal pratik ve siyasal gelişmelerce doğrulanıp onaylanıyor. Böyle olunca da bürada bana, ayrıntılar ve özel durumlar üzerine birşeyler yazmak kalıyor.

Arzuladığımız düzeye henüz ulaşmamış olsa da, gazetenin her sayısı bir öncekine kıyasla daha da canlı tok ve etkili oluyor. Coşku ve heyecanla karşılanıyor. Ulaştırıldığı her devrimcide kabul görüyor, benimseniyor. Genel olarak işçi hareketinde, özel olarak da devrimci hareket içindeki siyasal etkimiz hızla gelişiyor. Rejime karşı mücadelesini saflarımızda sürdürmek kararlılığıyla ileri çıkan devrimci işçilerin sayısı beklentilerimizin de üstünde artıyor. Her uğradığımız yerde yeni katılımlar ve yoğun örgütlenme talepleriyle karşılıyoruz. Yazık ki bu talepleri anında ve layıkıyla karşılıyamıyoruz. Zira olayların önünde değil, içinde yuvarlanıyoruz. Hızla büyüyen bünyeyi taşıyacak örgütsel bir iskeletten yoksunuz. Bu durum coşku ve heyecanla bize yönelen yeni güçlerde hayal kırıklığına yolaçıyor. Dışımızdaki dikkatli gözlemciler bile bunu farkediyor ve bu izlenimini dile getiriyor. Ancak bunun geçici olduğu ve çok geçmeden giderilebileceği inancı da oldukça güçlü. Herkes bunun beklentisi içinde. Biran önce bu beklentiye cevap vermek durumundayız. Gelinen yerde bunun olanaklarınada sahip bulunuyoruz. (...)

6 ay sonra: Hayalkırıklığı ve umutsuzluk

(Nesimi'den Cihan ve Mesut yoldaşlara/ 26 Haziran '91)

Evet yoldaşlar, günlerdir kendimle tartışıyorum, tartıştıkça da bu vb. bir dizi karmaşık düşüncenin yoğun etkisi altında eziliyorum. Gönderdiğim utanç belgelerini okudukça kahroluyorum. Kendime eziyet etmek istercesine döne döne okuyorum. Olayın sonuçlarını bir türlü kabullenemiyorum. Yüce ideallere sahip olan bizler, hareketimiz buna layık değildir, olmamalıdır. Öyle zoruma gidiyor ki bu utancı silmek için çıkıp da ... Bu cevap verilmediği sürece bu eziklik duygusundan kurtulunabileceğini sanmıyorum.

* * *

Bana gelince... Orayı şimdi çok daha iyi tanıyorum, tabii kendimi de bu arada daha iyi tanımış oluyorum. Herşeye rağmen oraya katacaklarımın olduğunu düşünüyorum. Kendime güven duymam da buna bağlı.

Genel sorunlarımıza yönelik birşeyler yazacak durumda değilim. Ruh halim buna müsait değil. İzmir'in karmaşık durumu beni alabildiğince dağıtmış bulunuyor. Toparlanmam için dingin bir atmosfere ihtiyacım var. Bu ara genel sorunların çözümünde sizlere birşeyler katabileceğimi sanmıyorum.

çoktan benzer örneklerde olduğu gibi Cihan yoldaşla karşı karşıya gelen bir aşamaya varması kaçınılmaz olurdu. Sorun asla "kişilik" problemiyle ilgili bir sorun değildir. Ama sorun gerçekten Nadir'in zayıflıklarıyla ilgili bir problemdir. Buna rağmen Nadir'in hala bu harekete duyduğu müthiş bir güven de vardır. Başından itibaren ve sürekli olarak. Bunu çok rahatlıkla ifade ediyorum. Ama bu müthiş güvenin kendisi bir kavrayışa dönüşemediği ölçüde, dörtlüyle (üçlüyle, kendisiyle birlikte dörtlüyle) aynı platforma düşmesini de engelleyemiyor. Sorun buradadır.

Evet, bir dağılma vardır. Bir yabancılaşma vardır. Misyona bir uzaklaşma vardır. Görevlerden uzaklaşmadır bu. Ama bunun anlamını yeterince kavrayamayan Nadir, biraz saf bir iyiniyetle, süreç içerisinde sorunların kendiliğinden çözülebileceğine, burada önemli olan Cihan yoldaşın biraz "dizginlenmesi" ve biraz rahat bir ortamın oluşturulması olduğuna inanır; çabasını bu doğrultuda sürdürür. Bu çabasını bu MK toplantısı içerisinde bazı özel taleplerle de birleştirerek sürdürür. Ama bu sorunlar patlak verdiği zaman görülür ki, gerçekten hiç de bu iyiniyet sorunu çözmüyor.

Zamanında ve yerinde uyarılar

(Nadir yoldaştan MK'ya/22 Mart '91)

Yeni bir dönemdeyiz. Bu dönem kendimizin toparlandığı ve artık ciddi bir politik faaliyet sürdürdüğü bir dönem olacak. Önemli olan fazla aceleci olmadan, bir takım rizikolara girmeden örgütü oturtup, kısa vadeli değil, uzun vadeli ve sürekli bir politik faaliyet sürdürecek duruma gelebilmektir. Bunun için özellikle fabrikalarda derinlemesine bir faaliyeti esas almakla birlikte artık genişlemenin de adımlarını atmaktır. Bu da yaygın bir politik pratik faaliyetten geçer. Elimizdeki güçleri iyi organize edebilirsek, ilimizdeki potansiyelin enerjisini iyi değerlendirebilirsek, bunu başarmak zor değil. Zira bizim önemli bir sorunumuz da kitle ilişkilerinin zayıflığıdır. Önümüzdeki dönem hem örgüte yeni güçlerin kazanıldığı hem de kitle ilişkilerinin genişlediği bir dönem olacak. Bu tümüyle bizim becerimize bağlı.

Bir diğer sorun da şudur: Hareketin etkisi giderek artıyor. Yeni güçler harekete yöneliyor. Bunu en iyi biçimde değerlendirmek ve örgüt olarak beklentileri karşılamak zorundayız. Bunu yaparsak süreci hızlandırabiliriz. Yapamazsak giderek zayıflar ve bizler de kısırlaşırız. Bu önemli bir sorumluluk. Kuşkusuz sorun sadece politik örgütsel sorunlarla ya da tedbirlerle sınırlı değil. Bunun diğer yanı politika ve teorik sorunlardır. Politikada isabet, ciddiyet ve ısrar, teoride atılınıların hızlandırılması. Gerek parti güçlerini toparlamak ve hareketin kadrolarını bulması, gerekse geniş bir politik etkinlik ve kitle ilişkisi, bu sorunun bütünlüğünden geçer. Artık hareket kendi içindeki kısır tartışmaları bir yana bırakıp gözlerini dışarıya dikmelidir.

Bu son söylediklerimin anlamı şudur.

a) Nesimi yoldaş geldikten sonra Adil yoldaş'ta bir takım hoşnutsuzlukların olduğunu öğrendim. „Bana tavır alındı", „kızağa çekildim", gibi yorumlar. Bunların yanlış ve gereksiz yorumlar olduğunu söylememe gerek bile yok. Evet, yoldaş bence de bir takım haklı eleştiriler aldı. Bunun üzerinde ciddi düşünmek zorunda. Ama örgütsel bir tedbir almdığı yollu düşünce yersiz ve gereksiz. ... Somut görevler alacağı alanlar hiç de böyle bir yargının haksızlığını göstermiyor. İki il artı legal alan ve artı teorik sorunlar. Bundan çıkan sonuç şu bence yoldaş bu alanları biraz küçümsüyor. Oysaki bu alanların sorumluluğu çok büyük. Dahası, yoldaş pratik görevlerinden ötürü teorik çalışmalara zaman ayıramadığını söylüyordu. Daha da önemlisi böyle bir yargı vardıysa bunu görev dağılımında tartışmalıydı. Niye sırtımıza ağırlık alıyoruz anlamıyorum.

b) Hüseyin yoldaş; Anladığım kadarıyla „ağırlıklarımızdan kurtulmalıyız" diyen bu yoldaş. Ama sırtına yeni yükler alan da bu yoldaş. Bunca sorunu tartıştık. Kararlar aldık. Görev bölümü yaptık. Herkes işbaşma dedik. ... Bu yoldaş, bütün bunlardan sonra şevk ve heyecanla görevlerine sarılmak için acele edeceğine titrek davranıyor. Küsüyor! Harekete yeni ağırlıklar taşıyor. Nedir bunun altındaki sebepler? Yoldaşlar olarak bunu bilmek hakkımızdır sanırım. Bu yoldaş artık bize karşı da açıkyürekli davranmalı. (...)

Cihan ve Mesut yoldaşların sorumluluğu

Şimdi sorunu böyle koymam, bazılarına acaba şunu mu hatırlatıyor? Şimdi burada bütün yük dörtlünün üstüne yıkıldı, Cihan ve Mesut temize çıkarıldı. Ben sorunu böyle bir ikilem içerisinde tartışmıyorum. Örgüte sunduğum yazımda da tartışmadım. Ben bu hareketin önderliğini herşeyden önce bir Cihan, ya da hareketin ideolojik önderliğini diyeyim, eğer bir Cihan ve Mesut ile ilgili görüyorsam, bu zayıf-

lıkların bu denli rahat bir biçimde uç vermesinin aslında EKİM'in kendi zayıflığından ileri geldiğini düşünüyorum demektir. Ve bu yoldaşların da maalesef o süreci çözecek ve ilerletecek bir müdahaleyi yapmadıklarını düşünüyorum. Nedir ki bu müdahaleyi yapmamalarının arkasında başka bir şey değil, fakat bu hareketin kendi gerçekleri, sınırlı olanakları vardır. Yeni seçilmiş bir MK gerçeği ile bu hareketin konferansının ortaya koyduğu görevler karşısındaki büyük mesafe, bu çerçevede belli bir çözümsüzlüğün verdiği bir durum, bir açmaz vardır.

Ben sorunu ancak bu çerçevede anlıyorum. 10 Mayıs tarihli mektubu anında bir iç hesaplaşmaya, açık bir iç ideolojik mücadeleye konu etmemek; birlik sorununda dörtlüye hep siz konferans kararlarını çiğniyorsunuz deyip, ama bunun arka planını örgüt ve kamuoyu önünde bir ideolojik hesaplaşmanın konusu etmemek, EKİM'den net bir kopuşun ifadesi olan *İşçi Hareketi ve Devrimci Hareket* yazısını, bu yazı anında doğru teşhis edildiği halde açık bir ideolojik hesaplaşmanın konusu etmemek, ancak bu çerçevede anlaşılabilir. Ve buna eklenebilecek bir öteki husus, hala bir "çevre ruhu"nun tam aşılamaması olabilir. Ama bu noktada şunu belirtmek isterim. Özellikle Cihan yoldaşın tasvip etmediğim, hiç bir zaman da onaylamadığım, her zaman da açıklıkla bir çatışma konusu haline getirdiğim bazı tutumlarına rağmen, o aslında MK'yı kendi karşısına bir kurum, bir kişilik olarak alıyordu. Ama ne yazık ki MK döne döne (bu tutanaklarda da var, benden önce konuşan Nesimi'nin kendi söylediklerinde de vardı, ben oraya geleceğim), ne yazık ki bu MK döne döne Cihan yoldaşa, "sen bizi ciddiye alma", diyebiliyor ya da davranışlarıyla bunu demiş oluyordu. Bunun kendisi bile bir zayıflık alanı yaratıyordu.

Bireyci, iddiasız ve kompleksli kişilikler

Evet, sorunun bu hareketin gerçekliği üzerinden, konferans sonrası süreç üzerinden ve tanımladığım bu tablo çerçevesinde, anlaşılabileceğini düşünüyorum. Ama bu öyle bir süreçtir ki, yani ideolojik hesaplaşma açıktan yapılmadığı fakat bunun bazı göstergeleri ortaya çıktığı zaman bile, MK'nın kendi içerisinde bir probleme dönüşebiliyor. (...)

Şimdi normalde bir örgütte MYO'daki bir başyazı alınır, bunun döneme ilişkin olarak ortaya koyduğu tahliller ve görevler değerlendirilir. Ama gerçekten isabetli olmayanları varsa, bunlar o kollektif çalışma anlayışı içerisinde gerisin geri yoldaşlarla tartışılır, ama yine de bunun ortaya koyduğu görevler yaşama geçirilmeye çalışılır. Şimdi bizde, bizim dörtlü MK'da bu böyle olmuyor. İyi mi kötü mü? Bize sataşma var mı yok mu? Acaba gene bize bakarak mı yazılmış? Tabi böyle bakıldığı zaman orada ne bir kollektivizm, ne bir önderlik, ne de örgüt olur. (...)

Şimdi benim bu Olağanüstü Konferans öncesindeki tartışmalar süreci içerisinde hep karşılaştığım şudur. I. Genel Konferans metinlerini aşan, ayrılıkları dışta tutuyorum, bir tek şey söylenemiyor. "Çekirdek" yazarları da bir tek şey söyleyemiyor. Nitekim yakın dönemde çark ettiler, konferansın *Örgütsel Sorunlar* başlıklı metni bizi de ifade ediyor demek durumunda kaldılar. Demek ki sorunumuz gerçekten ortada bir perspektifin olmaması değil. Bizim sorunumuz önderlik sorunuydu; EKİM örgütsel-pratik önderlikten yoksun bırakıldı.Bu hareket kendi içerisinde bir önderlik kurumu çıkartamadığı müddetçe, iddiasına sahip çıkan, Kasım yoldaşın deyimiyle, kişilikli insanlar topluluğundan oluşan bir önderlik çıkaramadığı müddetçe, hep böyle ağır aksak yürür. Hep ancak bu kadar yürür.

Ama ben gelinen aşamada ('87'den alarak geliyorum), bu hareketin katettiği mesafeyi yine de muazzam bir mesafe olarak değerlendiriyorum. Yakın döneme kadar şu benim kafamda hep bir problemdi: Bu harekette Cihan yoldaşla birlikte TDKP'den kopan, ama sonra başka örgütlerden de gelen, yeni de kazanılan bazı güçlerle birlikte hep belirli güçler vardı. İyi de niye kendi içerisinde az çok yetebilecek bir önderlik yaratamadı? '88 tarihli ilk MK kuruluş belgeleri yakın dönemde elime geçti. Dört beş gün önce okudum, benim için sorunun bütün sırrı çözüldü. Dönem zordur, görevler gerçekten ağırdır. Bu dönemi ancak iddialı ve inatçı devrimciler, ama sürekli olarak ideolojik bakımdan güçlenen devrimciler kucaklayabiliyor. Bu hareketi de ancak bu nitelikte insanlar buraya getirebilmiştir. Ben yalnız Cihan yoldaşı kastetmiyorum.

Bu insanların bir kısmı güçlü bir iddiayla ortaya çıkmıştır; kısa sürede zayıflayıp düşmüştür. Ama bu insanlar kısa sürede, yine de bu hareketin yolalması için belli bir yolu da düzlemiştir; geldikleri yere kadar. Şimdi bu böyle oluyor. Süreç gerçekten zordur, ağırdır. O belge örgüte sunulacaktır. ('88 Ağustos tarihli olacaktı yanılmıyorsam.) O mektupta yeni kurulan bir MK'nın bir bölümünün nasıl da bir iddiasızlaşma içerisinde olduğunu, nasıl da kendisine bir güvensizlik içinde olduğunu, açıklıkla gördüm. Şimdi tabi böylesi problemlerin

olduğu bir yerde, mesafe de ancak bu kadar alınabiliyor. Daha ilerisi, tek tek kadroların ve özellikle önderlik kadrolarının, bütün güç ve enerjileriyle birleşip kaynaşarak, bir duygu birliği sağlayarak, gözlerini görevlere dikmeleriyle mümkündür. Ama maalesef bizde hareketle birleşmek, ortak bir kavrayış oluşturmak, önderlik bünyesinde de bu hareketin sorunları çerçevesinde bir birlik oluşturmak, bu çerçevede kendini yenileyip, ideolojik, politik, örgütsel, ruhsal bir birlik sağlamak, bugüne kadar (ben çeşitli örnekleriyle tanık oldum) hep bir "kişilik zayıflığı" olarak değerlendirilmiştir bazıları tarafından. Soruna bir "kişilik" kompleksinin çarpık çerçevesinden yaklaşılmıştır. Hep insanların "özgünlüğü"nü yitirmesi, Cihan yoldaşın birilerini "teslim alması" olarak değerlendirilmiştir. Bu mantığın kendisi kadar kötü bir zihniyet yoktur. Bu küçük-burjuva bireyciliğinin bir ifadesidir. Bu hiçbir zaman birleşmeyen, hiçbir zaman kaynaşmak için çaba harcamayan, her zaman bölen, her zaman dağıtan bir mantıktır. Bu mantıkla gidildiği zaman bırakın iktidar perspektifini, bir köyde bir muhtarı bile devirmek mümkün değil. Bizde belli bir birleşme ve kenetlenme olduğu zaman, bu kişilik zayıflığı ve özgünlüğünü yitirme olarak değerlendiriliyor. Bunun kadar çarpık bir bakışaçısı düşünemiyorum.

(...)Ama bu öylesine gerici bir zihniyet ki, bu harekette aksayan şeye müdahale etmeyi bile engellemeye çalışan bir zihniyet. Bu zihniyet kazınmadıkça, hiçbir yere gidilmez. Bu hareket kendi içerisinde birleşip kenetlenmedikçe hiçbir yere gidilemez. Herkes EKİM'den değişik birşey anlayamaz. EKİM budur, buradadır, ortadadır. EKİM'de bunlar anlaşılabilir ancak. Ben Ekimciyim demek bunların ruhuna, bunlara sadık kalabilmekle mümkündür. Herkese göre bir Ekimcilik yoktur, olamaz.

İç ideolojik hesaplaşmada zayıflık

Evet, ben özellikle ideolojik önderlikteki yoldaşların (Cihan ve Mesut yoldaşların) iç ideolojik hesaplaşmayı yapmak konusunda son derece cesaretsiz davrandıklarını düşünüyorum. Bunu zamanında bilince çıkartmalarına rağmen. Zamanında adını koymalarına rağmen ve bu örgütteki aksaklıkları zamanında görmelerine rağmen, bir iç ideolojik hesaplaşmayı gündeme getirme konusunda son derece zayıf davranmışlardır. Bu aslında bu hareketin geriye kaymasında çok kritik bir noktadır. Ben böyle tanımlıyorum. Bu benim için şu noktada önemlidir. Bu hareket bir daha aynı talihsizlikleri yaşamamalıdır. Bu hareket Azad'la problemlerini içte tutamaz. Bu harekette, benim ideolojik farklılıklarım vardır, deyip yazmayan adam olmamalıdır. Ya bunu demez, paşa paşa bu hareketin ideolojik çizgisinde yürür, ya da benim ideolojik farklılıklarım vardır deyip bunları kapalı bırakamaz. Bu devrimci bir örgüt yaşamı açısından kritik bir noktadır. Şimdi yoldaşlar söz alacaklar, cevap verecekler (ben önden söyleyeyim), biz her zaman davetimizi yaptık diyecekler. Olabilir, siz davetinizi yaptınız. Ola ki birileri hangi kaygıyla olursa olsun, bu çok önemli değil, bu davete uymuyor. Ama bu hesaplaşmayı yürütmek, bunu bilince çıkartmış bir önder olarak senin görevindir. Sen bunu yapmak zorundasın. Bunu zamanında yapıp bu örgütte devrimci bir atmosfer yarattığın zaman, bu hareketin kadroları, ne benim, ne ötekinin, ne diğerlerinin eğilimleri altında ezilip bocalamaz. Sağlıksız eğilimlere kapılmaz. Büyük bir güven ve inanç duyarak geldikleri bu hareketin çizgisini yaşama geçirmek üzere gerekirse kendi sorumlusunu da çiğner geçerler. Ve bir harekette kadroların kendi çizgisine sahip çıkması bana göre ancak böyle olur, bir problemin çıktığı koşullarda.

Şimdi bu öylesine bir kasılma sürecidir ki, bu kasılma sürecinin kendisi bazen karşılıklı ama bazen de tek yanlı olarak birbirini anlayamama, daha doğrusu anlayamama da değil. bu, birbirini anlamamaya, buna direnmeye kadar varabilmiştir. MK üyesinin teki yazar; işte gittik birlik görüşmesi yaptık, ama adam önden konuşulan çerçevenin hepsini tuttu boşa çıkardı, biz bu çerçeveyi konuşamadık, der. Şimdi bu yazılır gelir. Ama bu şöyle karşılanır; işte Cihan yoldaş gene, biraz kaba söyleyeceğim kusura bakmayın, kendi önyargılarının ifadesi olarak uydurdu, bir ideolojik ayrılık arama peşinde koştu. Yazar ya da söyler, der ki, devrimciler diplomaside kolay kolay başarılı olamaz, bunu sosyalizm tarihinde bir tek Stalin başardı, fakat uzun vadede bu da boşa çıktı. Ama bunun ne anlama geldiği, ne anlatması gerektiği bir türlü yeterince anlaşılamaz. Anlaşılmak istenmez biraz. Bir kasılma var. Bir kabuğuna çekilme var. Bir kapılarını kapatma var. Yine belli bir önyargı var çünkü. O önyargı duvarı bir türlü aşılamıyor. Şimdi peki sonuç nereye geldi? Sonuç bu söylenenin kendisini doğruladı mı! X bu dörtlünün bizzat kendisine "bizim politika yapış tarzımız farklıdır", diyerek neticede Cihan yoldaşı doğruladı mı!

Ben kendi mektubumda hiç de süreci çarpıtmadım, ona katılmıyorum. Ama bu süreç konusunda göremediğim bazı şeyler var. Bir diplomasinin oyunlarına takılıyorsun. Önünde mesineden bir tuzak kurulmuş da, sen koşar adım gidebileceğini

düşünüyorsun ama mesineye takıldığın zaman düşüyorsun. Düştüğün zaman da X gibi biri geliyor diyor ki, "gördün mü, bizde politika yapış tarzı farklıdır". Siz, bunu anlayamazsınız. Ama bu onun kendi politika yapış tarzıdır. Burada onun kusuruna yemilen sensin. Görmen gereken şey budur.

Gelir burada bir çerçeve sunulur kendisine. Önden konuşursun, şunlar şunlar veri midir? Ya tabi bunlar veri olmazsa nasıl olur der. Gider öte tarafta da der ki, ya bundan nasıl onların iddia ettiği gibi birşey çıkar ki? E, tabi sen bu durumda oyuna gelmişsin demektir. Bunu kabul et ki, yeni dönemde benzer şeylere düşmeyesin. (...)

Şuraya geleceğim yoldaşlar. Bu hareketin sorunları son derece ciddidir. Bu hareketin kadroları bu harekete sahip çıkmalı, bu hareket kendi sorumluluklarını yerine getirmeli, misyonunu oynamalıdır. Başka bir alternatifi yoktur. Ama bu ancak ve ancak bugüne kadar katettiğimiz mesafe, üstüste koyduğumuz taşların üzerinden gidilerek ve bu konferanstan çıkan kararlar ve görevler çerçevesinde bir atılıma dönüştürülerek yapılabilir. EKİM son bir buçuk iki yıllık talihsiz dönemi bu konferansla birlikte artık sona erdirmek zorundadır. Bir sonraki gündem maddemiz EKİM'in kendi zaafları ve sorunları üzerinedir. Bu nedenle de şimdi işin bu bölümüne girmiyorum. Ben şimdilik son iki yılda bu harekette birikerek artan, dışa vuran zaafların, tasfiyeciler tarafından nasıl da bu hareketin iyice çökertilmesi için, bu hareketin geriye götürülmesi ve yozlaştırılıp dağıtılması için birer vesile haline getirildiği üzerine konuşmak istiyorum.

Bu konferans süresi boyunca örgüte sunulan bir dizi belge oldu. Bunlar titizlikle incelenmeden, bunların dersleri bilince çıkartılmadan ve bu bilinç bundan sonraki sürece taşınmadan, geçmiş ağırlıklıkları geride bırakabileceğimizi zannetmiyorum, bir. İkincisi, EKİM'in zayıflıklarının olduğu, ama tam da, bir tasfiyeci basıncın da bu zayıflıkları basamak yaparak ortaya çıktığı bu durumda, hareket bu tasfiyeci basıncın bütün etkilerini üstünden kazıyıp atmadıkça yine ileriye gidemez. Bu tasfiyeci basınç üzerinde biraz durmak istiyorum.

Tasfiyecilerin tasfiyeci metinleri

Nesimi'nin yazısından başlıyorum. Şimdi bakın yoldaşlar, *"Gerçeğimiz olan bunalım, somut gerçekliklerimiz gözardı edilerek aşılamaz"*, deniyor. Birinci cümlesidir *"Hareketimizin yüzyüze olduğu ve ilk sancıları olağan konferansın hemen sonrasında hissedilen bunalımın bir buçuk yıl sürüp gitmesi* (bundan sonrasının altını ben çiziyorum), *olağanüstü bir müdahaleyi gerektiren olağandışı bir durumdur."*

Şimdi bu yalnız başına böyle ele alındığı zaman şöyle anlaşılabilir. Gerçekten biz olağanüstü bir sürece girdik. Örgüt normal seyriyle yürümüyor. Devrimci bir örgütün normal bir seyri yürümüyor; MK çalışmıyor; önderlik çalışmıyor. Önderlik kurumunun çalışmadığı bir yerde olağanüstü koşullar doğmuştur. Eğer kastedilen bu olsaydı, kuşkusuz benim buna fazla bir itirazım yoktu. Ama şununla birlikte ele alındığı zaman, bunun hiç de benim söylediğimi kastetmediği rahatlıkla görülür.

Şimdi bakın ne diyor. Sürecimizi kısaca anlatmış, diyor ki, sorun önderlik sorunudur, ama burada Cihan ve Mesut kastedilerek söyleniyor. Sorun önderlik sorunudur, ancak önderlik ideolojik ürünler dışta tutularak sorgulanabilir. Yani ne kastediliyor? Çok net olarak şudur. Bizim sorunlarımız olağanüstü bir müdahaleyi gerektiriyor. Bu olağanüstü müdahale ancak ideolojik ürünler sorgulanarak da gerçekleştirilebilir. Nitekim bu mantığın arkası şöyle geliyor, yazı kendi içerisinde akıyor, şöyle geliyor: Bizim örgüt ve politika pratiğimiz (tam alıntı böyle olmayabilir mealen aktarabiliyorum), örgüt ve politika pratiğimiz çizgimizin gerçekleşmiş halidir. Hiç de bir önderlik anlayışı kastedilmiyor burada. Çizgimizin gerçekleşmiş halidir, deniliyor. Demek ki bu denli olumsuz seyreden bu pratiğimizin aşılabilmesi, bunun devrimci bir pratiğe dönüşebilmesi, ancak çizgimizin değiştirilmesiyle mümkündür. Dolayısıyla olağanüstü bir müdahalenin yapılabilmesi, ideolojik çizgimizin sorgulanabilmesiyle mümkündür. Bunlar yapılamadan gerisi boştur. Aynı yazının içerisinde benzer argümanlar başka tarafta da vardır. Nedir onlar? "Kuru ve boş sözler"dir. Nedir? "Resmi çizgimiz"dir. vb. vb. Bunlar aynı metnin içerisinde serpiştirilmiş, çeşitli defalar çeşitli vesilerle söylenmiş şeylerdir. Ama ben hiç de bunların dikkatsiz bir tanımlanma olabileceğini düşünmüyorum.

Şimdi bu metnin kendisini ele aldığım zaman, kuşkusuz bunun bütünüyle EKİM'den farklı ve sistematik bir ideolojik çerçeveye oturmuş bir metin olduğunu iddia etmiyorum. Ama en azından son bir buçuk iki yılımızı karakterize eden ideolojik dağılmanın en ileri örneklerinden bir tanesi olduğunu rahatlıkla söyleyebiliyorum. Dolayısıyla, sorun hiçbir biçimde kendi içerisinde rasyonalize edilemez. O düşünce sistematiğinin kendisi, o dağılmanın kendisi ve onun kökleri sorgulanmadan, bu hareketin düşünsel sistemi "kuru ve boş laflar"dan ibarettir; bizim "resmi çizgimiz" sorgulanmalıdır; olağanüstü bir müdahale gerçekleşmelidir,

vb. şeyler izah edilemez. Bunlar ancak ve ancak farklı bir ideolojik kavrayışı ifade edebilir. Bu farklı bir ideolojik çizgidir. Ama bütünlüğüne kavuşabilmiş bir sistematik çizgi olduğu iddiasında değilim, bunu belirteyim. Nitekim bu metnin yazarıyla, Nesimi'nin metnidir bu, bir örgüt platformunda tartıştığımız zaman, tartışmanın sonucunda söylediğim şudur; senin kullandığın kavramlar da, bu düşüncelerin kendileri de, kelimenin gerçek anlamıyla bir sabun üzerindedir. Ama yönü EKİM'e değil başka bir tarafa doğrudur; bu durumun ciddiyetle gözetilmesi gerekiyor. Bu yazıda benim vurgulayacağım, üstünde duracağım başka şeyler var, bunlara sonradan geleceğim. *"Aydın Oportünizmi ve Sorunlarımız Üzerine"* ile *"Bir Kez Daha Sorunlarımız ve İddialar Üzerine"* yazıları (ki Adil'in yazılarıdır,) ideolojik kavrayış olarak bütünüyle, ama kelimenin gerçek anlamıyla bütünüyle, EKİM'in dışındadırlar. Ben konuşmanın seyri içerisinde bunu belli yön-leriyle anlatmaya çalışacağım. *"Aydın Oportünizmi ve Sorunlarımız Üzerine"* başlığının kendisi, "iki ayrı örgüt anlayışı", "bolşevizm ve menşevizm", "uvriyerizm", "aydın oportünizmi", bunların hepsi EKİM karşıtı anti-marksist tasfiyeci bir çizginin ifadeleridir. Şu çok kritik bir tespittir gerçekten; aynı metnin kendi içerisinde diyor ki, *„örgüt anlayışında boy veren bu farklılıklar, aslında bir dizi temel konudaki ideolojik farklılaşmanın izdüşümleridir."* Bundan daha açık anlatılamaz. Nitekim aynı metin içerisinde bazı MK üyelerini de (zannediyorum bunun muhataplarından bir tanesi de benim) adeta itham ederek, bir buçuk senedir ben bunu söylüyorum, niye anlayamıyorsunuz? diyebiliyor.

"Cenazeniz bol olsun!"

Bazı kritik özellikleri üzerinde durmayı yeğliyorum; bütün ayrıntılarına girmeyeceğim, zira bunlara ilişkin ve bunları karşılayacak yeterli belgelerimiz vardır.

Birincisi, Kasım yoldaş da belirtti; gerek I. Genel Konferans süresi içerisinde ve gerekse konferans sonrası dönemde, bu tasfiyeci yazının yazarı tarafından hep hatırlatılan, bir "ideolojik atılım"ın önemidir. Bunun çerçevesinin tarihsel sorunlarla, sınırlanıp sınırlanmaması ayrı bir konudur. Ama bugün, dünkü bu ideolojik atılım istemine karşıt bir tutumla; "bu harekette aydın oportünizmi var", "teoriye aşırı vurgu var", oysa ki bu hareketin bugün temel teorik sorunlara yetişebilmesi, bunlara çözüm getirebilmesi "mümkün değil", dolayısıyla bizim yapabileceğimiz ancak "mütevazi sınırlar içerisinde" politikaya, yani bugün örgütün ihtiyacını karşılayacak "güncel politik sorunlara yedirilmiş bir teori" olabilir vb., düşünceleri ileri süren de yine bu aynı tasfiyeci yazardır.

Şimdi dönemi ve Lenin'in hatırlattıklarını düşünün. Bir cenazeden çıkan cenaze sahiplerine "gözünüz aydın" demek gibi bir şey.

Kasım: Cenazeniz bol olsun!

Nadir: Evet, cenazeniz bol olsun!Sen koca bir tarihsel dönemi geride bırakırsın, sen bu tarihsel yıkıntıların bütün bir ağırlığıyla sadece Türkiye'nin de değil, bütün dünyanın devrimcilerinin yıkıldığını görürsün, ama bu alana yönelik teorik çabayı (mülteci!) Partizan'dan devralınan bir eleştiriyle, tarihi kendi içerisinde özetlemek olarak değerlendirirsin. Sen teorik deformasyondan bahsedersin; halkçı akımlarla aramızdaki farklılığın da bu deformasyonun yarattığı sorunlardan kaynaklandığını iddia edersin. Ama yine de kalkar, burada temel teorik sorunların hiçbir önemi olmaz, olmamalıdır; biz günlük politikaya yedirilmiş teori üretebilmeliyiz, dersin. Sen bugünün kapitalist dünyasını bugünün, Türkiye'sini henüz yeterince sorgulamamışsın, yeterince irdelememişsin; hep bu alanda belli zorluklarla karşı karşıya olduğunu söylersin, ama döner yine de "teoriye yapılan aşırı vurgu" nitelemesinde bulunursun. İşte yine de "ideolojik atılım"," teorik görevler temel önemdedir" vurgusu aydın oportünizminin bir tanımlaması oluyor, dersin.

Sen program yazmayı düşünürsün; bir an önce program "teknik çerçevesiyle" ifade edilmelidir, dersin. Ama her nedense, bu program, dünü ve bugünü kucaklayan bir teorik gelişmenin ürünü değil de, mevcut bilincimizin ürünü bir program demeye getirirsin.Bu, geçmişten beri, sol grupların kendi içerisinde bölündükten sonra, yeniden bazı eski programları önlerine çekip bir kısmını ayıklamak, bir kısmını yeniden ve bazı "yeni" şeylerle "program" diye yazmaya benzer. Nitekim bizim çağrıldığımız yer de burasıdır. Bir an önce "program teknik boyutuyla ifade edilmelidir" denilirken, biz Adil tarafından aslında buraya çağrılıyoruz. Bu, tarihsel dönemi kavrayamamaktır; dönemi kucaklayamamaktır; yarını kucaklayamamaktır.Döneme ilişkin genel tanımlamalar *Ekim* sayfalarında bugüne kadar yeterince yapıldı. Onları tekrarlamıyorum.

Ayrım çizgilerinin silikleştirilmesi

İkincisine geçiyorum. Bu hareketin temel belgelerinde vardır; bir yandan biz popülizmden köklü bir kopuşun ifadesi olarak ortaya çıktık;

küçük burjuva sosyalizminden proleter sosyalizmine bir sıçrama diye tanımlarsın EKİM'i. Ama snoraki süreçte her nedense senin yazılarına (başta *Devrimci Hareket ve İşçi Hareketi*) devrimci hareket "sosyalist hareket" olarak girer ve devrimci hareket (tabi tümü değildir bunun) birlik ve "birlik kongresi" önerisi çerçevesinde bizim gündemimize sokulur, somut birlik politikası oluşturmamız gereken bir muhatap olarak karşımıza alınır.

Dünkü vurgularımız nedir oysa? Dünkü vurgularımız şöyledir: Tanımlanan biçimiyle Türkiye sol hareketi sosyalizmle popülizm eğilimini içiçe taşıyor. Türkiyeli komünistlerin görevi, yani EKİM'in görevi, bu potansiyeli kendi içerisinde **ayrıştırmak**, altını önemle çiziyorum, **ayrıştırmak, saflaştırmak**, onun sosyalist eğilimini, bu potansiyeli ileriye bir güç olarak çıkarmak ve bunu proleter sosyalizmin kanalına akıtmaya çalışmaktır. Bu yapılamadığı müddetçe hiçbir zaman mevcut grupsal yapılar bizim muhatabamız değildirler.

İtiraz edilebilir; hayır ben hiç öyle demiyorum; ben de saflaştırmayı esas alıyorum, denebilir. Ama bu saflaştırma yaşanmadan, şurada şu potansiyel vardır deyip, bunu sözde bir "birlik kongresi" çerçevesinde gündeme getirmek, gerçekten hayal aleminde dolaşmaktır. Dünyanın hiçbir yerinde halkçılarla komünistlerin ortak kongre yaptıkları görülmemiştir. Adil yazısında bir RSDİP örneğini, 1903 Kongresini veriyor. Peki ekonomistlerle İskracılar aynı kongreye çağrılıyor da, biz niye bu halkçıları çağırmayalım? diye soruyor. Ama bu Rus devrim tarihinden birşey anlamamaktır. Rus marksistleri popülizmden koptuktan sonra popülistler onların birlik muhatapları olmadı bir daha, bir. İkincisi, 1903 Kongresinde biraraya gelenler, Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin (ya da hareketinin deyin siz) o ilkellik ve amatörlük süreci içerisinde uğradığı ideolojik dağılmanın, Lenin'in deyimiyle, artık delikanlılık çağına ulaşan o gencin "sesinin çatallaşması" sürecinde ortaya çıkan farklılaşmaların ürünü gruplardı. Yani onların hepsi şeklen aynı partinin, RSDİP'in üyeleridir. Ama bir ideolojik dağılma yaşamışlardır (nasıl ki bizim içimizde de şimdi yaşandı, ama birlikte yine de şu konferansı yapıyoruz) ve 1903 Kongresi RSDİP üye tabanı üzerinde gerçekleşmiştir. Farklı farklı partilerin tabanı üzerinde gerçekleşen bir kongre değildir o; ama dahası, aynı zamanda gerçekten de bir yeni ayrışma kongresidir de.

Dolayısıyla, burada doğrudan bir tarihsel paralellik kurarak komünist hareketin bugün geride bıraktığı halkçı hareketi yeniden onun karşısına bir birlik muhatabı olarak çıkarabilmek, ancak onları eşit düzeyde görebilmekle mümkündür. Peki ne olmuştur o zaman? Bunlar popülizmden kurtulup sosyalizme mi varmışlardır? Programatik çerçevede hiçbirinin bir görüş değişikliği yoktur. Politikalarında temel değişiklik yoktur. Örgüt anlayışlarında gerçek bir değişim, bir ilerleme yoktur. Peki dün aşılan ve geride bırakılan bu popülist hareket, nasıl oldu da yeniden "marksist güçler", "komünist güçler" düzeyine ulaşabildi? Bugün gerçekten Türkiye'de bir "birlik kongresi" olanaklıysa ve ortada parti potansiyeli değil de, somut, oluşmuş güçler varsa, bu ancak somutta tahlil edilir ve ortaya konur. İşte buyrun TDKP geçmişinden şöyle koptu; şimdi bizim muhatabamızdır denir. Buyrun TKP-ML Hareketi şöyle koptu, şu aşamayı geçti ve bugün bizim muhatabımızdır denir. Oysa bunların bırak o geçmiş konumlarını bile korumayı,geçmişin o küçük burjuva radikalizminden bugün reformizme evrilme süreci yaşadıklarını Türkiye'de yaşayan herkes rahatlıkla gözlemleyebiliyor. Politik yaşamın içinde olan herkes TDKP'nin bugün Dev-Yol'un eski konumuna hızla yol aldığını rahatlıkla görebiliyor. Sadece onların düşünsel ürünlerinden hareketle söylemiyorum bunu. Bizzat yaşamın içerisinde, pratikte olan bu. (...)

Şimdi buraya geçmeden önce, yazarın kendi geçmiş kavrayışından nasıl uzaklaştığını göstereyim. *"TKP-ML Hareketi Eleştirisi"* ne değineceğim. *"Devrimci Demokrasinin Reformizme Evrimi"*, bu yazının bir temel arabaşlığıdır. TKP-ML Hareketi'nin programatik çerçevesi anlatılıyor bu yazıda. Her defasında gerekçelerini değiştirmekle birlikte yine de aynı demokratik devrim çerçevesini koruduğu söylendikten sonra, *"Bütün bunlar, bu grubun demokratik devrimcilikte ne kadar kararlı olduğunu gösterdiği gibi, kararlı davrandıkça, 'demokratik kapitalizm', 'politik özgürlükler' gibi burjuva düzen içi alternatifleri* (tekrar ediyorum), *burjuva düzen içi alternatifleri program edinecek düzeyde reformculaşabileceğini de ortaya koymuştur"*, denilmektedir. (*Teori ve Program Sorunları*, Eksen Yayıncılık, s.170)

Peki TKP-ML Hareketi'nde birşey mi değişmiştir? Program mı değişmiştir? TKP-ML Hareketi'nde değişen şey nedir ki, bugün, dün bizzat Adil'in ona ilişkin olarak yaptığı tanımlama boşa çıkmış oluyor? "Demokratik kapitalizm" terkedilmiş olabilir. Ama görüldüğü kadarıyla yazının yazıldığı tarihte o zaten terkedilmişti. Dolayısıyla "demokratik kapitalizm" programına yöneltilen bir eleştiri değil bu, "politik özgürlükler"in program edinilmesine yöneltilen bir eleştiridir.

Ama daha kritik bir noktaya geleyim. İşçi ku-

rultayında hiçbir biçimde devrimci bir politika yapılmasını istemeyen gruplarla yüzyüzeydik. TKEP bunun içindedir, troçkist çevreler bunun içindedir. Devrimci politika yaptığını söyleyen ya da orada politika yapılmasına karşı çıkmayan Devrimci Mücadele de bunun içindedir.TKP-ML Hareketi bunun içindedir.Bunlar EKİM'in orada politika yaptığını söylüyorlar ve bundan hep şikayetçi oluyorlar. Ve biz bunların bu çabasının devrimcilik değil reformculuk olduğunu açığa çıkaran bir broşür yazıyoruz. Şimdi bu broşür, yazarın kendi deyimiyle "resmi çizgimiz"e sahip çıkanların kendi görevlerini yerine getirmesi olarak değerlendiriyor. Ne yapacaktık? Tabi, nasılsa TKEP "sosyalist devrim" diyor artık değil mi! Böyle dediği için artık "sosyalist" olmuştur! Bizim birlik muhatabımızdır! Böyle değil deniyorsa, Kurultayda yaptığımız eleştiriden incinmek niye? Bunu eleştiri konusu etmek niye?

TDKP mi ileriye, proleter sosyalizmine sıçramıştır? Daha yeni, gerek yazarak gerek söyleyerek nasıl reformculaşmakta oldukları ortada değil mi? Legal parti projesidir; önemli ölçüde güçlerini o alana dökerek bir tür tasfiye süreci yaşamalarıdır; hala o anti-emperyalist demokratik devrim çerçevesini korumalarıdır; hala geçmiş programlarını bir biçimde savunduklarını ilan etmeleridir. Bunun başka unsurları da var. Hala politik eylemliliklerde "iş, ekmek, özgürlük" şiarı dışında bir şiarın atılmasına karşı çıkabilecek kadar, Türk-İş'in bu sloganına sahip çıkacak, bunu program edinecek kadar geriye düşen bu harekete mi biz sen komünistleşsin diyebileceğiz? Kasım yoldaş konuşmasında, bu kavrayış '84'ün o liberal tasfiyeci kavrayışıdır, dediği zaman Adil incinmişti. Ama incinmesin, bunu net olarak söylüyorum. Evet, '84'de bu grupların hepsi komünisttir. Adil (R. Tanyeri) için!

Şimdi bu böyle konunca, dışımızda da "komünist güçler"in olduğu da varsayılınca, tabi haliyle daha asli ve temelli sorunların altına girebilmek için önce bunlarla birleşmek, kaçınılmaz olarak gündeme gelecektir. Bu mantık kendi içerisinde tutarlıdır. "Birlik kongresi" bu çerçevede kendi içinde tutarlıdır. Bu güçler ortaya çıkmışsa, daha geniş ve bütünlüklü görevleri omuzlamak için, öncelikle bu güçlerle birleşmek zorundasın tabi ki. Bu da işin doğasına uygundur; düşünce sisteminin kendi doğasına uygundur. Nesnel gerçeğe uygun olup olmadığı ayrı bir sorundur. Böyle olduğunda ise, EKİM'in misyonunu artık geçmişte, I. Genel Konferansımızda, tanımlandığı gibi tanımlamamak gerekiyor! Onun misyonu en çok şu çerçeveyle sınırlanabilir. Daha önce ileriyle çıkmış, dolayısıyla belli üstünlükler taşıyan bir hareket olarak, bunları birleştirmek için bir politik çaba ve esneklik göstermelidir. Burada örneğin politik çaba bir an önce programın "teknik haliyle" yazılıp üzerinde birleşmeye çağırmaksa, politik esneklik ise programın sosyalist devrim değil de "işçilerin egemen olduğu bir iktidar biçimi" olarak ifade edilmesidir.

Adil: ... maddi bilgi olarak, o cümleyi nereden alıyorsun?

Nadir: O cümleyi senden alıyorum. Yalansa kabul ederim, silinmesini de talep ederim.

Mesut: Sen daha önce bir delegenin önünde onu kabul ettin. Ben sana hatırlatıyım, buraya gelmiş bir delegenin önünde, kabul ettin.

Nadir: Başka tanığı da var, ama ben tanık göstermiyorum. ...

Şimdi tabi böyle olduğun zaman, bunları anlamak zorundayız, böyle olduğu zaman, EKİM'in bu çerçeveyi aşan, bunun dışına çıkan kendi asli misyonuna bir vurgu yapmak tabi ki "kendini amaçlaştırmak" olur; tabi ki kapanmak, darlaşmak olarak değerlendirilir. Bunların hepsi aynı düşünce sisteminin ürünleridir. Ben yadırgamıyorum. Ama benim yadırgadığım, bütün bunlar söylendikten sonra ve EKİM'in bu temel metinleri ortada olduğu halde, hala "ben Ekimciyim" diyebilmektir. Ben bunu yadırgıyorum. Yadırgadığım tek şey budur.

Cihan: Deminki tartışmaya ilişkin olarak Adil'in *"Devrimci Hareket ve İşçi Hareketi"* yazısından okumak istiyorum: *„Programatik yaklaşımlardaki farklılıklardan çok politika ve örgüt sorunundaki temel taktik tutumlar daha fazla bir engel oluşturmaktadır. Her grup ne ad verirse versin herkesin sosyalizm amacıyla fiilen burjuvazinin iktidarını ve kapitalizme karşı savaşım konumunu benimsediği koşullarda programatik düzeydeki farklılıklar bir bakıma geleceğin çözüme ulaştıracağı farklılıklar olurken, politika ve örgüt sorunundaki farklılıklar bugünün görevlerinin ele alınmasındaki bir farklılık olarak ortaya çıkıyor.* (Kritik olan ifadeyi yeniden okuyorum.) *Her grup ne ad verirse versin* (yani yalnızca adını yanlış koyuyorlar, özünü ise doğru uyguluyorlar),*herkesin sosyalizm amacıyla fiilen burjuvazinin iktidarına ve kapitalizme karşı savaşım konumunu benimsediği koşullarda".*

Temel bir ideolojik-politik sorun sıradan bir pratik sorun düzeyine indirgenebilmiştir. Son derece dar bir ekonomist kavrayıştır bu. Herkes bir biçimde bu düzene karşı mücadele ediyor. PKK da bir biçimde bu düzene karşı mücadele ediyor. Biz neden ona ulusal hareket demek ihtiyacı duyuyoruz. Soruna bu kadar "pratik" bakıldığı zaman teorinin,

kavramların, ideolojik perspektifin burada bir anlamı kalır mı?

Bu belge, *"Devrimci Hareket ve İşçi Hareketi"* başlığı taşıyor, Temmuz '91 tarihli *Ekim*'de (46. sayıda) yayınlanmıştır. Yayınlanmadan önce Adil bu konuda uyarılmıştır. Bu yazın çok temel ve kritik noktalarda hareketimizin perspektiflerinden bir kopuştur, denmiştir (Cihan yoldaşın **15 Haziran '91** tarihli mektubu-Red). Adil bu uyarıyı anlamlı bulmamıştır.Bugün gelinen tasfiyeci platform bakımından son derece kritik bir halka olarak değerlendiriyorum. Bunun yazıda böyle ifade edildiği bir durumda, konuşmalarda o anlatılan türden ifade edilmesini de son derece doğal karşılıyorum.

Tasfiyeci platformun öteki bazı unsurları

Nadir: Şimdi aynı bakışın diğer sorunlardaki yansımaları nasıl ortaya çıkıyor? EKİM halkçı hareketlerle eşitlendiği için, burada EKİM'in geriye götürülmek istenmesi sözkonusudur. Aynı kavrayışa düşmek kuşkusuz kaçınılmaz oluyor. Şimdi bugün sol hareketi girdabına alan tasfiyeci basıncın altına girmek de gerçekten kaçınılmaz bir hale gelebiliyor. Nedir bunun verileri? Bunun verileri, örneğin, örgütün kendi gücüne dayanarak ilerleyip mesafe alması yerine, yolu bugün sınıfın partisini, özlediğimiz partiyi sınıfın öncü kuşağının omuzları üzerinde yükseltmek yerine, devrimci hareketle sözümona bir "birlik kongresi"ni gerçekleştirmek peşinde koşmaktır. Evet, Adil'in düşüncesine göre öncü işçiyle birleşmek sorunu orta vadenin sorunudur. Bugünün değil, yarının sorunudur. Demek ki eğer biz bir partileşme sürecini kendi önümüze almışsak, bu ancak yarın gündeme gelebilir. Bunun kendisi, eğer parti güncel bir görevse ve bugünün göreviyse, ama öncü kuşağıyla birleşmek yarının göreviyse, demek ki partinin sınıf bileşimi ve toplumsal temeli konusunda Adil'in anladığı da halkçı hareketlerin anladığıyla aynıdır. Mantığın kendisini irdeliyorum ve doğal sonucunu ortaya çıkarıyorum. Bu aynı çarpık bakışın, bugün sistematik bir fabrika çalışması ve fabrikalarda ihtilalci komünist örgütsel mevziler tutmak bakışı yerine, bütün fabrika çevrelerinde öncelikle işçilerle birleşme ve dayanışma dernekleri kurmak türünden legalist tasfiyeci önermesi de son derece mantıksaldır. Bu aynı mantığın, partiyi bilimsel sosyalizmle işçi hareketinin birliği ve bugün somutta da sınıfın öne çıkardığı devrimci öncü işçilerle birleşilmesi ve orada temelin atılması olarak kavramak yerine, bunu orta vadeye havale etmesi de son derece doğaldır. (...)

MK toplantısında bütün açık alanın kendi içerisinde organik bir örgütlülüğe kavuşturulması önerisi, aynı düşünce sisteminin doğrudan bir sonucudur. Evet sendikalar, basın, diğer legal mevziler, dernekler de buna dahildir, Adil'in düşünçe sistemine göre tüm bu açık alanlar kendi içinde merkezileştirilebilmelidir. O düşünce sisteminde, fabrikanın kendi içerisinde birleşik bir organik örgütlülüğü ve komple bir çalışması yoktur.

Şimdi bunlara ek olarak bir HEP önerisi vardır. Sorun asla kendi gücüne güvenip güvenmeme sorunu değildir. Bir komünistin kendi gücüne güvenmesi sorunu, PKK'nın '84'den itibaren aldığı mesafeyi kendi tarzında ve işçi sınıfına dayanarak Türkiye'de yapabilmesidir. Bu yaşanmadan atılacak her adım bu hareketin tasfiyesidir, bir. İkincisi, tutanaklarda vardır, bunu tekrarlamam gerekmiyor, bir proleter sosyalist hareketin, ulusal devrimci hareketin açılımı olarak gündeme getirdiği bir partide gidip birleştiği, hem de ulusal harekete destek vermek adına gidip birleştiği görülmemiştir. Kasım yoldaş ulusal harekete verilecek desteğin anlamını belirtti. Yeniden değinmiyorum. Ama burada önemli olan yalnızca ulusal harekete destek vermek sorunu da değildir. Önemli olan sınıf hareketini yükseltebilmek, onu iktidara taşıyabilmektir. Bir komünistin asla gözden kaçırmaması gereken kritik nokta burasıdır. Ve bir komünist hareket ulusal hareketi müttefiği yapmak istiyorsa eğer, ancak demin tanımladığım bu çerçeveyi elde edebildiği, burada mevziler tutabildiği ölçüde başarıya ulaşabilir.

Bu yalnızca bir öneriydi denebilir. Ama bunun arkasındaki ideolojik bakış önemlidir. Bir proleter sosyalist hareket, hiçbir zaman ulusal devrimci bir politik açılımın doğrudan bir uygulayıcısı durumuna gelemez. Bu ne Kürt işçilerini kazanmanın bir aracı olabilir, ne Kürt ulusal hareketine destek vermenin gerçek bir yolu olabilir. Bunun politik sonucu olsa olsa komünist hareketin ulusal devrimci hareket içerisinde girerek kendi kimliğini kaybetmesi ve ulusal devrimci hareketin eklentisi durumuna gelmesidir, ki bu kelimenin gerçek anlamıyla komünist hareketin tasfiyesidir. (...)

Sorun gerçekten bu hareketin bir örgüt perspektifine sahip olup olmadığı sorunu değil. Bakan için bu o kadar nettir ki. Sorun, bunun yaşama geçirilip geçirilmediğidir. Ve bu da konuşmamın başında anlattığım gibi bir önderlik sorunudur. MK'nın bir bölümünün kendi konferansının ortaya koyduğu görevleri yerine getirmeme, ona kabaca sırt çevirme durumudur. (...)

Marksist-Leninist Parti ve Örgütlerin III. Uluslararası Konferansı

1992 yazında (Temmuz sonu) İspanya'da gerçekleşen, „Marksist-Leninist Parti ve Örgütlerin III. Uluslararası Konferansı" hakkında, *Ekim*'in Eylül '92 tarihli sayısında şu ilk bilgi yer almıştı:

„Maocu gelenekten gelen fakat bugün kendi aralarında epeyce farklılaştıkları görülen bir grup parti ve örgütün organize ettiği, „Marksist-Leninist Parti ve Örgütlerin Uluslararası Konferansı"nın üçüncüsü geçtiğimiz aylarda gerçekleşti. Düzenleyicilerinin özel daveti üzerine Türkiye'den EKİM de bu konferansa katıldı. Çalışmalarında etkin bir biçimde yer aldı. Konferansın gündemi çerçevesinde ve son derece demokratik ortamında, kendi çizgisini ve görüşlerini bütün açıklığı ile ortaya koydu. Konferans, düzenleyicileri tarafından henüz uluslararası kamuoyuna açıklanmış değil. Açıklandıktan sonra EKİM de esastan katılmadığı için sonuç bildirisini imzalamadığı bu konferansın çalışmalarına ilişkin görüş ve değerlendirmelerini kamuoyuna açıklayacaktır.

Bu konferansın bizim için en temel yararlarından biri (ki bu aynı zamanda katılmamız için yapılan daveti kabul ediş nedenlerimizden biridir), uluslararası devrimci hareketin belli bir kesimine dahil parti ve örgütleri daha yakından tanımak olmuştur. Bunlar içinde, Avrupa'dan Almanya Marksist-Leninist Partisi (MLPD), Asya'dan bu kıtadaki en büyük gerilla hareketine halen önderlik eden Filipinler Komünist Partisi, Latin Amerika'dan nispeten eski ve tecrübeli partiler olan Arjantin Devrimci Komünist Partisi ile Peru Komünist Partisi (Kızıl Vatan), Afrika'dan ise Azanya Tüm-Afrika Kongresi (PAC) yer almaktaydı." (Sayı: 60, s. 25)

Araya Olağanüstü Konferans süreci ve sorunları girince maalesef okura verdiğimiz sözü zamanında yerine getiremedik. Şimdi ise bu gecikmişlikten dolayı toplantıya kısaca değinmekle yetiniyoruz.

***

Bugünün dünyasında sınırları belli, temel teorik ve ilkesel sorunlar etrafında birleşmiş, yakın bir pratik ilişki ve dayanışma içinde olan bir uluslararası komünist hareketten söz etmek olanaklı değil. Modern revizyonizmin ortaya çıkışında ifade bulan ve bu ihanet akımı tarafından muazzam boyutlara vardırılan büyük tarihsel tahribatın etkileri bugün halen sürmektedir.

Harekete bugün için henüz büyük bir ideolojik-politik kargaşa, derin görüş farklılıkları, örgütsel dağınıklık, ilişkilerde kopukluk ve diyalogsuzluk egemendir. Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'daki gelişmeler kuşkusuz bu zaaflara yeni boyutlar ekledi. Fakat çok geçmeden, olayın gürültüsü bir ölçüde yatıştıktan sonra, dünya devrimci hareketinin önüne, her türlü vesayetten kurtulma, kendini kendi öz dinamizmi ve yaratıcılığı sayesinde yeni ve sağlam temeller üzerinde yeniden şekillendirmek için, yeni ufuklar ve önemli imkanlar da doğdu.

Dünya ölçüsünde terimin bilimsel anlamında bir uluslararası komünist hareketinden çok, genel bir dünya devrimci hareketinden sözedilebilir bugün için. Kuşkusuz bu hareket genel olarak komünizmi temsil etmek iddiasındadır ve elbette dünya komünist hareketinin tüm gerçek ve potansiyel güçlerini (unsurlarını) bünyesinde taşımaktadır. Fakat bugünki haliyle heterojen, çarpık, bulaşık, çelişik bir karakter taşımaktadır.

Sağlam teorik ve ilkesel temellere, dünya devrim sürecinin temel ve taktik sorunları üzerinde marksist-leninist ideolojik-politik perspektiflere oturan saflaşmış ve netleşmiş bir dünya komünist hareketi, ancak iç mücadelelerle ve zaman içinde bugünkü bu genel uluslararası devrimci hareket içinden çıkacaktır. Buna kuşku yok.

Bugün artık hızla aşılmakla birlikte komünist olmak iddiasındaki dünya devrimci hareketi yakın zamana kadar kendi içinde belli uluslararası odaklara göre de bölünmüştür. Fakat bu bölünmenin ortaya çıkardığı her bir akım da kendi içinde hiç de homojen değildir. Örneğin bugün dünyada çeşit çeşit maocu akımlar, partiler var. En radikalinden kaba reformistine kadar. Aynı şey örneğin dünün AEP yanlısı parti ve örgütleri ile uluslararası akımlar için de geçerli.

Fakat umut verici olan şu ki, '89 çöküşünün ardından, dünya ölçüsünde devrimci sol harekette yaşanan sarsıntı, çok geçmeden, yalnızca geriye değil fakat aynı zamanda ileriye yönelik arayışlara da dönüşebilmiştir. Bugün bir çok parti ve örgüt

devrimci bir teorik yenilenme ihtiyacını git gide daha çok hissediyor. Geçmiş kalıpları ve önyargıları sorgulamaya, yeni sorunlara yeni çözümler aramaya ve tüm bunlar çerçevesinde bir iç ayrışma ve saflaşmaya zorlanıyor. Gerek geleneksel uluslararası akımların kendi içinde, gerekse tek tek her bir parti ve örgütün içinde. Bunun bugün bazı somut bilgilerine sahibiz. Ayrıca maocu gelenekten gelen parti ve örgütlerin 3. Uluslararası Konferansı çalışmaları esnasında buna bizzat canlı biçimde gözlemleme olanağı da bulduk.

İçinden geçmekte olduğumuz tarihsel sürecin kendine özgü bu dünya devrimci hareketi gerçeği, komünist olmak iddiasında olan ve gerçekten bu potansiyeli taşıyan tüm devrimci parti ve örgütlere karşı esnek bir yaklaşım ile, yakın bir ilişki, diyalog ve tanıma çabasını gerektirmektedir. Bu, yaşanan saflaşmayı anlamak, onu etkilemek, daha hızlı ve sağlıklı yaşanmasına katkıda bulunmak için gerekli ve zorunludur. Bir başka vesileyle de altını çizdiğimiz gibi, komünistlerin tutumu temel teorik ve ilkesel sorunlarda sağlamlığı, ikili ve çok yönlü ilişkilerde pratik bir esneklikle birleştirebilmek, dahası, bunun uluslararası bir politik güç ve eylem birliği olarak geliştirmektir.

Bizim için bir ilk uluslararası deneyim olan „Marksist-Leninist Parti ve Örgütlerin III. Uluslararası Konferansı"na da bu perspektif ve amaçlarla katıldık. Yeni ve genç bir hareket olan EKİM için, bu ilk uluslararası platform, uluslarası ilişkiler geliştirmek, bu alanda bir ilk deneyim edinmek, dünya devrimci hareketinin bu kanadını daha yakından tanımak, saflarındaki eğilimleri, arayışları, iç tartışma ve mücadeleleri öğrenmek vb. bakımdan paha biçilmez yararlar sağlayacaktı. Bunu umuyor ve bekliyorduk. Bu amaçlara fazlasıyla ulaştığımızı söyleyebiliriz.

* * *

EKİM, iki yılda bir gerçekleşen bu uluslararsı konferansın üçüncüsüne son anda, konferanstan yalnızca bir ay önce (Haziran sonu), Almanya Marksist-Leninist Partisi (MLPD) üzerinden davet edildi. Konferansı organize eden örgütlerden MLPD, maocu gelenekten gelmeyen EKİM'i temel ideolojik ayrılıklarını bilerek davet etmişti. Dahası, özel sorumuz üzerine, konferansa katılmak için genel planda marksist-leninist olmanın yeterli olduğunu vurgulamıştı. Bu bizi, özellikle geleceğe yönelik umutlandırdı. Zira dünya devrimci hareketinin bunca bölünmüş olduğu günümüzde, sözkonusu uluslararası platformun kendini "Marksizm-Leninizm ve Mao Zedung Düşüncesi" ile sınırlayan darlığını kırması ve tüm devrimci ve marksist-leninist örgütlere doğru genişlemesi, gerçekte yanlızca amacına hizmet edecektir. Bu önkoşulsuz daveti kabul eden örgütümüz, gündem çerçevesinde özel bir yazılı hazırlık yapma olanağından yoksundu. Bu nedenle gündem konularına uygun düşen bir dizi eski yazımızın yanlızca Almanca çevirilerini yapıp konferansa sunabildik. Bunlara ek olarak EKİM I. Genel Konferansı Bildirisinin Almanca ve İngilizce çevirilerini sunduk.

Olayların son derece hızlı geliştiği, tüm dünyayı etkileyen ve sarsan tarihsel süreçlerin (Sovyetler Birliği'nin dağılması Doğu Bloku'n çöküşü vb. gibi) kapitalist propagandanın elinde güçlü bir silaha dönüştüğü günümüzde, sosyalizmin bu önemli tarihsel deneyimi, doğaldır ki, dünya devrimci hareketinin bir kesimini kapsayan bu uluslararası konferansının gündemine de yansıyacaktı:

* Sovyetler Birliğindeki kriz, nedenleri ve dünya üzerindeki etkileri

* Modern revizyonizmin krizi ve marksist-leninistlerin ideolojik, teorik ve politik plandaki görevleri

* Dünyadaki ekonomik gelişme ve bunun sınıf mücadelesi için anlamı

* Amerika fethinin 500. yılı; ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi ile emperyalist ülkelerdeki sınıf savaşımı arasındaki bağlar, marksist-leninistlerin enternasyonalist görevleri

* Gelecek için işbirliği konusunda tasarılar ve kararlar

Dünyanın değişik ülkelerinden gelip konferansa katılan: Afganistan Marksist-Leninist Örgütü, Arjantin Devrimci Komünist Partisi (PCR), İspanya Komünistler Birliği (UCE), Peru Komünist Partisi (Kızıl Anavatan), Luxemburg Komünistler Örgütü (KOL), Hollanda'dan Marksist-Leninistler Grubu (GML), Urugay Komünist Partisi Devrimciler Çekirdeği, Filipinler Komünist Partisi (CPP), Güney Afrika'dan Pan-Afrikan Kongresi (PAC), Almanya Marksist-Leninist Partisi (MLPD) ve Türkiye'den EKİM yukarda sayılan başlıklar altında bir hafta boyunca tartıştı, deneyimlerini aktardı, ülkelerindeki somut durum ve devrimci mücadele hakkında dolaysız bilgi verdi.

Konferans sıcak, yoldaşça ve dostça bir hava içinde başladı ve bu olumlu atmosferini, birkaç gergin tartışmayı da kapsayan bütün süreci boyunca korudu. Fikirlerin açıklıkla ve özgürce dile geldiği platformda, birbirini tanıma ve anlama çabası

egemendi.

EKİM konferans boyunca, devrimci süreçlerini ancak dolaylı ve çoğu kez burjuva basını yoluyla izleyebildiği birçok ülkenin devrimci örgütleriyle doğrudan bağ kurma olanağına sahip oldu. Konferansa katılan tüm örgütler ve partilerle ikili görüşmeler de yapan EKİM, tek tek örgütler ve ülkelerindeki mücadele hakkında birçok değerli ve ayrıntılı bilgi edindi. Öte yandan ise, Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci süreçler hakkında platformun geneline ve özelde tüm örgüt ve partilere mümkün olduğunca ayrıntılı ve somut bilgi vermeye çaba harcadı. EKİM'in açıklamaları büyük ilgiyle karşılandı. Bazı partilerin Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesinden ancak Körfez savaşı vesilesiyle ve burjuva basın üzerinden haberdar olması gerçeği, dünya devrimci hareketinin birbirinden ne denli kopuk olduğunun yeni ve çarpıcı bir örneği idi. EKİM'in Kürt ulusunun kurtuluş mücadelesi ve PKK hakkında verdiği bilgiler bu nedenle özel bir ilgiyle karşılandı.

Uluslararası Konferansta gözlemlenebilen bir olgu, sosyalizmin tarihsel deneyimleri alanının ve tarihsel evrimin ortaya çıkardığı yeni sorunların bir çok örgüt için henüz çok yeni olduğudur. Öyle ki araştıran ve sorgulayan bir tutumun yanısıra, eski kalıp ve formülleri kendine siper eden savunmacı bir tutumun örneği partiler de vardı. Görülen o ki son yıllardaki gelişmeler tüm dünya devrimci hareketi için olduğu gibi, "Mao Zedung Düşüncesi"ni savunan kesim için de bir basınca dönüşmüş, bu basıncın altına eski kalıplar zorlanmaya başlamıştır.

**

Dünya devrimci hareketinin ideolojik dağınıklığı ve bölünmüşlüğü kuşkusuz "Marksist-Leninist Parti ve Örgütlerin III. Uluslararası Konferansı"na da yansıyacaktı. Buraya katılan ve maocu gelenekten gelen örgütlerin görece homojenliği büyük ölçüde eski geleneklere dayandığı gibi, bu ortaklık aralarında derinleşen çelişkileri örtmeye de yetmiyordu. Görülen oydu ki, dünya devrimci hareketinin değişik kesimlerini birbirinden ayıran ideolojik ayrımlar hiç de "Mao Zedung Düşüncesi"ni savunan „akım"ın içerisinde ortaya çıkan çelişkilerden daha derin sayılmazdı. Bu ise bir kez daha bu tür bir uluslararası konferansı, maocu gelenekten gelen partilerle sınırlamanın anlamsızlığını göstermekteydi. Konferansın, genişleyemediği sürece, günümüz gerçekliğine uygun düşmeyeceği ve dünya devrimci hareketinin önünde duran görevlere yanıt veremeyeceğini işaretliyordu.

Bu apaçık gerçekliği göremeyen azınlıktaki bazı örgütler ise, önümüzdeki konferanslara yalnızca "Mao Zedung Düşüncesi"ni benimseyen ve savunan hareketlerin katılması gerektiği konusunda görüş belirtiler. EKİM ise, dünya devrimci hareketinin önünde duran en temel görevlerden birinin, Ekim Devrimiyle başlayan ve koca bir tarihsel dönemi kapsayan sosyalizmin deneyimlerini bilimsel marksist bir yöntemle ve eleştirel bir tarzda inceleyerek, teorik olarak netleşmek ve yenilenmek olduğunu vurguladı. Zira geçmişin mirası ideolojik deformasyonlardan kurtulunmadığı sürece, bugünün ve geleceğin devrimci pratiği ve politikalarında donanımlı ve hazırlıklı olmak da olanaklı değildir. Günümüzde kapitalist propaganda karşısında henüz son derece zayıf olan ve değişik akım ve hareketler olarak dağınık bir durumda bulunan dünya devrimci hareketinin bu zorlu yolu yürüyebilmesi, ancak etkileşim ve enternasyonalist dayanışma ile olanaklıdır. EKİM buna dayanarak "Marksist-Leninist Parti ve Örgütlerin Uluslararası Konferansı" vb. gibi platformları, kalıp ve dogmalara tutunarak sınırlandırmanın darlık ve sekterizmden başka birşey olamayacağının altını çizdi.

Gerçekten de yaşanan yakın tarihsel süreç bir sayfayı kapatırken, yeni bir sayfayı açabilmenin koşullarını da yaratmıştır. Dünya devrimci hareketinin değişik kesimlerinin uluslararası plandaki ideolojik-politik dayanakları yıkılırken, onunla birlikte yanlış/doğru taklit edilen bir çok eskimiş, kalıplaşmış dogmanın da hükmü bitmiştir. Tarihsel evrimin biriktirdiği ideolojik ve teorik sorunlar yumağı ile karşı karşıya kalan son derece zayıf ve dağınık dünya devrimci hareketi, teorik bir yenilenme arayışı içerisindedir. Bu arayışın bilinçli bir canlanma, arınma ve netleşme süreci olarak yaşanabilmesi herşeyden önce doğru bir yöntem ve güçlü bir ideolojik kavrayış ile olanaklıdır.

Dünya devrimci hareketi, dünya gericiliğinin "tarihin sonu"nu ilan ettiği günümüzde her zamankinden fazla safları sıklaştırıp, enternasyonalist dayanışma bayrağını yükseltmek durumundadır.

Nitekim EKİM Konferans Sonuç Bildirisini teorik-ideolojik perspektiflerindeki ayrım noktalarından dolayı imzalamazken, devrimci parti ve örgütlerin pratik işbirliği ve dayanışmasını hedefleyen bir tasarının (Uluslararası İşçi Yardımlaşması örgütünün kurulması) altına imzasını koymuştur.

III Uluslararası Konferansa katılan partilerden MLPD parti içinde kullanılmak üzere konferansa katılan EKİM delegasyonundan bir temsilciyle bir röportaj yaptı. Röportajın uluslararası konferansa ilişkin sorusuna verilmiş yanıtı sunuyoruz.

Uluslararası ilişkilerde önemli bir politik deneyim

Soru: Bu konferans hakkındaki gözlemlerinizi kısaca özetler misiniz?

EKİM temsilcisi: Konferans bizim için gerçekten önemli bir politik deneyim olmuştur. Bu politik deneyimi edinmek özel amacı ile geldik buraya.

Bu tür bir uluslararası platforma ilk defa katılıyoruz. Katıldığımız bu platformun gerek geçmiş geleneği bakımından, gerekse bugünkü ideolojik konumu bakımından bize epeyce uzak düştüğünü peşinen biliyorduk. Ama biz dünya komünist ve devrimci hareketindeki büyük parçalanmışlığın tarihsel ve teorik nedenleri konusunda belli bir açıklığa sahip olan bir örgütüz. Bu revizyonizmin yarattığı büyük bir tarihsel tahribattır ve ancak zaman içerisinde giderilebilir diye düşünüyoruz.

Bu sürecin yaşanması gerektiğine inanan bir hareket olarak da, halihazırda varolan ayrılıkları problem etmeden, bu tür platformlarda yeralmak, çeşitli komünist ve devrimci örgütleri tanımak, bu tanıma temelinde onları değerlendirmek ve kuşkusuz, böyle bir platformda kendi görüşlerimizi ortaya koymak amacındayız.

Böyle bir amaç güdüyorduk buraya gelirken. Bu açıdan bakıldığında bizim için fazlasıyla yararlı olmuştur. Umduğumuz sonucu fazlasıyla vermiştir.

Buradaki partileri dünya devrimci hareketinin bir kanadı sayıyoruz. Temel akımlarından birinin temsilcileri olarak kabul ediyoruz. Bunları bize yakından tanıma olanağı vermiştir.

Size burada edindiğimiz en ilginç gözlem olarak şunu ifade edebilirim. Belli partiler, gerek geçmiş geleneklerinden dolayı gerekse bazı formüller üzerinde birleşiyor olmalarından dolayı, dıştan bakıldığında, kendi aralarında kuvvetli bir ideolojik birliğe sahip gibi görünüyorlar. Oysa temel teorik ve tarihsel sorunlar tartışıldığı zaman, bu ideolojik birliğin bir görüntü olduğunu, gerçekte arada gerek yöntemsel gerek ideolojik bakıştan gelen önemli farklılıklar bulunduğunu gördük. Demek ki köken bakımından ortak olan parti ve örgütler arasında bile ideolojik birlik kurabilmek için, geleceğe uzanan bir süreç yaşamak gerekiyor

Biz bu tür platformların devam ettirilmesinden yanayız. Fakat aradaki büyük bölünmeyi ve dağınıklığı, hareketin bugün yaşadığı karışıklığı gözeterek, bu tür platformların oluşturulmasında katı kurallar ya da daraltıcı tanımlamalar yapılmaması gerektiğini düşünüyoruz. Konferansta böyle bir eğilim gördük ve buna üzüldük.

Eğer bu konferans, bu konferansı oluşturan partiler bu eğilimde ısrar ederlerse, kendilerini daraltırlar ve bu tür bir platformla amaçlanması gereken sonuçlara ulaşmakta güçlük çekerler.

Bir başka nokta daha eklemek istiyorum. Bu platformda daha çok teorik- ideolojik sorunlar üzerine tartışmaların yapıldığını, tartışmaların daha çok bu alanda yoğunlaştığını gördük. Uluslararası eylem birliğinin sorunları çok fazla tartışılmadı. Buna ilişkin somut sonuçlara da ulaşılamadı. Oysa bu sorunlar tartışılabilseydi, buradaki parti ve örgütler uluslararası eylem birliğini somut olarak örgütleyebilselerdi, ya da bu hiç değilse bundan sonra yapılabilirse, bu mücadele birliği ideolojik birliği de kolaylaştırcaktır. Biz buna inanıyoruz.

Kızıl Ordu'nun 75. yıldönümü kutlandı

"Sosyalizm ölmedi, asla!"

Sovyetler Birliği, Doğu Avrupa ve ardından Arnavutluk'ta mevcut sistem çökünce, kapitalizm dünyanın dört bir yanında zafer naraları atıyordu: "Sosyalizm öldü!" Uluslararası sermayenin o gün zafer sarhoşluğuyla, bugün ise kaygı ve telaşla geviş getirdiği "yıkıldı, bitti, yokoldu" demagojisi, iğrenç ama etkili bir anti komünizm kampanyası olmaya devam ediyor.

Oysa dün meydanlarda Marks ve Engels'in, Lenin ve Stalin'in taştan heykelleri yıkılırken, bugün onların fikirleri, idealleri ve bayrakları meydanları zaptediyor yeniden.

Gün 23 Şubat 1993 ve Kızıl Ordu'nun 75. yıldönümü... Yer Moskova, Kızıl Meydan... Ve yüz bin insan, sosyalizm için çarpan yüzbin yürek...Dalgalanan kızıl bayraklar ve el üstünde taşınan Lenin ve Stalin... Yumruklar sıkılı, bilinçler keskin: "Sosyalizm ölmedi, asla!"

Emperyalist dünyanın tam desteğinde

Filistin halkına karşı siyonist barbarlık

İsrail devleti, 9 Aralık 1987 günü Filistin halkının işgal altındaki topraklarda başlattığı, İNTİFADA'yı (taşlı ayaklanmayı) kitle desteğinden soyutlayarak bastırmak için denemediği yöntem bırakmadı. Sıkıyönetim, sokağa çıkma yasağı, toplu tutuklama, katliam, sürgün, sabotaj, şantaj vb. yaptırımlara İsrail, 14 Aralık 1992 günü, daha da karmaşık bir boyut kazandırdı. Sınır korucusu bir İsrail askerinin kaçırılarak öldürülmesini gerekçe yapan Rabin hükümeti, işgal altındaki bölgede toplu cezalandırmaya giderek 1200 kişiyi tutukladı ve dinci/gerici HAMAS örgütüne mensup 415 Filistinliyi Lübnan'a sürgün etti. Lübnan hükümetinin kabul etmeyi redettiği Filistinlilerin Güney Lübnan'da ne koşullarda yaşadıklarına tüm dünya büyük bir kayıtsızlıkla günü birlik şahit oluyor.

Filistin halkını dize getirmek, ona kendi kaderini kendi tayin etme fırsatını vermemek için, İsrail'in, başta ABD olmak üzere tüm batılı emperyalist güçlerin desteği ve teşviki ile sürdürdüğü şiddete dayanan sindirme politikası, 1947'den bu yana aralıksız devam etmektedir. Yarım asırlık bu süre zarfında Filistin halkının maruz kaldığı bu şiddet politikası, bugün günlük ve olağan bir vaka düzeyine indirgenmiş bulunuyor. Filistin halkının durumu, acıları, ona reva görülenler, çoktandır insanlık tarihinin XX. yüzyıldaki en iğrenç, en yüzkarası bir lekesi olmuştur.

Güney Afrika rejiminin APARTHEİD adı altında zenci çoğunluğa karşı uyguladığı ırkçı devlet terörünün bir benzerini Filistin halkına karşı uygulayan İsrail, uluslararası düzeyde emperyalist güçlerden aldığı kayıtsız şartsız destek sayesinde, salt şiddetle özdeşleşmiş politikasını iyice bayağılaştırmış ve olağanlaştırmış bulunuyor. Sinek öldürülür gibi insan öldürülüyor, İsrail ordusu sürekli sürek avında. Örneğin '92 yılının Aralık ayında 23 Filistinli herhangi bir uyarıda bulunmadan sokak ortasında kurşunlandılar.

3,5 milyonu aşkın Filistinli kendi topraklarından uzakta, sürgünde yaşıyor. 1948 savaşının 700 bin mültecisine, 1967 savaşının 300 bin mültecisi daha eklendi.

İNTİFADA'nın başlangıcından bu yana İsrail devlet terörü binden fazla insanın ölümüne sebep oldu. Bunların 1/4'ünü 16 yaşından küçük çocuklar oluşturuyorlar. 120 bin yaralının ise yarısına yakın kesimini 16 yaş veya daha küçük yaştaki çocuklar oluşturuyorlar.

Aralık 1987'den bu yana Filistinli politik tutukların sayısı 100 bini geçmiş bulunuyor. Son bir yıl içinde siyasi gerekçelerle tutuklanan Filistinlilerin sayısı 20.000'dir. Filistin ve İsrail insan hakları örgütlerine göre bunların 13 bini Aralık '92 sonunda halen cezaevlerinde tutuluyorlardı. Çoğu yargılanmaksızın bekliyor. „Güvenlik nedeni" ya da „devlet sırrı" gibi sudan gerekçelerle tutukluluklarının nedeni avukatlarca dahi bilinemiyor.

İsrail devletinin Filistin halkına karşı uyguladığı şiddet politikasının başka boyutları da mevcuttur. Örneğin Filistin halkının eğitimini engellemek için İsrail hükümeti her çareye başvuruyor. 1987-1991 yıllarında ortalama ders saati kaybının %50 olduğu tahmin ediliyor. İsrail ordusunun Filistin okullarına yönelik bu saldırıları, eğitim kurumlarına girerek öğrencilere meydan dayağı atmak, binaları boşaltarak askeri karakola, çoğu kez de gözaltı merkezlerine, işkencehanelere dönüştürmek vb. uygulamalarda kendisini ifade ediyor.

İsrail devleti tarım alanında da Filistin halkına darbe üstüne darbe vurmaktan geri durmuyor. İNTİFADA'nın ilk iki yılında 78 bin zeytin ve meyve ağacı, Ocak/Mayıs 1990 arası 13.033 meyve ağacı söküldü, milyonlarca hektarı kaplayan ürün ya yakıldı ya da tahrip edildi. Sadece '91 yılının Nisan ayında 2 bin meyve ağacı İsrail askerleri ya da kolonlar tarafından İNTİFADA'ya misilleme olarak söküldü. Köylüler sokağa çıkma yasağı nedeniyle ürünlerini kaldıramıyor ya da düzenli olarak çalışamıyorlar.

Yerleşim sektöründe de Filistin halkı benzer yaptırımlarla karşı karşıyadır. Ev yıkımı politikası 1967 yılından bu yana İsrail devletinin düzenli olarak baş vurduğu bir yöntemdi. İNTİFADA'nın başlangıcıyla birlikte bu aynı yöntem daha geniş çapta uygulanmaya kondu. Aralık '87'den Haziran '91'e kadar geçen üç buçuk yıllık süre zarfında İsrail devleti 1575 evi yıktı. 1108 evi „yasal olmadığı" gerekçesiyle dinamitledi. 467 evi „güven-

lik" gerekçesiyle tahrip etti, 323 tanesini de kapı ve pencerelerine duvar örerek kullanılmaz hale getirdi.

Yerleşim birimlerine yöneltilen bu sistematik saldırılarla İsrail devleti genel olarak Filistin halkının mücadelesini sekteye uğratmaya çalıştığı gibi, özel olarak da, İNTİFADA'ya katılan, mücadele eden Filistinli gençlerin ailelerine gözdağı vermeyi, dize getirmeyi, yıldırmayı, sonuçta da kovmayı, mültecileştirmeyi amaçlıyor.

Filistin halkının yaşadığı bu kronik trajedi uluslararası hukuk kurallarının ve bu kuralları uygulamakla yükümlü kurumların gerçek kimliğini sergilemenin, ikiyüzlülüklerini kanıtlamanın vesilesi oluyor. İsrail bugüne kadar Birleşmiş Milletler Örgütünün hiç bir kararına aldırmamış ve uygulamamıştır. Tam tersine, büyük bir küstahlık ve hoyratlıkla elinen tersi ile geri itmiştir. Birleşmiş Milletler'in ikiyüzlülüğü son iki örnekle kıyaslandığında daha net görülür. Irak'a ve Somali'ye karşı benzer yaptırımların büyük bir tez canlılıkla uygulandığı dikkate alınırsa, Filistin sorununun çözümsüz kalmasının en önemli nedeninin uluslararası boyutta olduğu, temel sorumluluğun emperyalist güçlerin omuzlarında kaldığı görülür.

Filistin halkının haklı mücadelesi dünya halklarının gönlünde yer etmiştir. Filistin halkı bu mücadeleyi "zafere kadar devrim" şiarıyla yürütmüştü. FKÖ'nün devrime yüz çevirmesi ve emperyalist dünyanın kokuşmuş diplomasisine bel bağlaması zaferi geciktirmiş, Filistin halkının acılarını çoğaltmış ve uzatmıştır.

Filistin halkının özgürlüğü için tek yol vardır. Emperyalizme ve siyonizme karşı **ZAFERE KADAR DEVRİM!**

Cem KAYNAK

Bildirge'den seçme...

(Baştarafı s.38'de)

eğilimleri, tümünde ideolojik belirsizlik ve perspektifsizlik baş gösteriyor. Küçük-burjuva demokratlığı akışkan karakterine rağmen giderek devrimci-demokrat ve liberal eğilimler olarak ayrışma ve netleşme süreçlerinden geçiyor. Devrimci demokrat hareket politik konumuyla devrimin bağlaşığıdır.

İkinci kesim, Marksizm ile küçük-burjuva popülizmini içiçe barındıran ara akımlar temsil ediyor. Bu kesim Marksizm'den güçlü bir biçimde etkilendiği ve emekçi sınıflara yakın olduğu için ileri çıkma potansiyeli taşıyor; ancak demokratizm savunuculuğuyla, ihtilalci örgütlenme ve siyasal çalışmaya yan çizme özelliğiyle reformcu ve likidatör bir özellik taşıyor.

Proletarya enternasyonalizmini, sosyalist iktidar perspektifini, işçi sınıfının merkezi rolünü ve partili savaşımı odağına koyan, komünist hareketteki bunalımı anlayarak onunla savaşım yeteneği gösteren komünistler ise üçüncü ana akım ve parti güçlerinin esas eksenini oluşturuyorlar.

"Demokratik merkeziyetçilik" (ya da "bize bir tüzük gerekli")

İhtilalci partinin örgütlenme ve işleyiş ilkesi demokratik merkeziyetçiliktir.

Merkeziyetçiliğin gerekli kılan ilk ilke yukardan aşağıya örgütlenme ve eylemde birliktir. Etkin, kadroların iyi bir seçimine, rasyonel bir işbölümüne dayanan bir örgütlenme ancak merkezi bir bakışla yaratılabilir ve devrimci eylemlerin birliği de merkeziyetçilikle gerçekleştirilebilir.

Açıklık, seçim, fikir ve karar oluşturma süreçlerine katılım ve yerel örgütlerin özerkliği parti içi demokrasiye işlerlik kazandıran mekanizmalardır. Örgütün her düzeyinde kollektif yönetim, yukardan aşağıya, aşağıdan yukarıya denetleme, eleştiri-özeleştiri, hak-ödev bütünselliği vb. ise bürokratik merkeziyetçilik ve liberalleşme eğilimlerini engelleyen mekanizmalardır.

İhtilalci parti bir yumruk gibi vurabilecek kadar merkezi, düşünce farklılıklarını ve disipline uyan azınlık haklarını güvenceye alacak kadar demokratik, fikir zenginliği olan tek merkezli bir örgüt olmalıdır.

Burada sayılan ve sayılmayan hak ve ödevlerin karşılıklı ilişkilerini, işlev-işleyiş tanım ve kurallarını düzenleyen bir örgüt hukuku, tüzük gereklidir. Bütün bu hak, ödev ve kurallar toplamını yaşama geçirecek olan ise örgütlü komünist insandır. Aslolan yaşam içinde fiilen yaratılan gelenek ve kültürdür. Yeni gelenek ve yeni kültür, bakışını değiştirerek kendini değiştiren yeni insanla yaratılacaktır.

Hiçbir komünist bireyin örgütlü savaşıma katılım için birilerinden „demokrasi" güvencesi isteme hakkı ve bu „güvenceyi" verecek bir yer de yoktur. Güvence bireyin kendisinde ve örgütlü kollektiftedir. Komünist birey, örgütlü olduğu ve örgütün özgürleştirmeye yaptığı katkı kadar özgürdür.

ABD emperyalizmi saldırganlıkta sınır tanımadı

ABD'nin suç cetveli

„Yüzyılın, belki de tüminsanlık tarihinin en tehlikeli on yılını yaşıyoruz." Bu sözler,Londra'da çıkan bir askeri araştırma dergisinin yayıncısına ait. Bu derginin yıllık olarak yayınladığı bir araştırmaya göre, bu yıl dünyada 26 savaş, 23 potansiyel savaş ve 24 gerilimli odağın bulunduğunu düşünürsek, bu yorumun hiç te abartılı olmadığını söyleyebiliriz. (Bkz. *Ekim*, sayı:65, s46)

Gerçekten de insanlık, bu kapitalist sömürü ve talan sistemi içinde tarihinde görülmedik bir biçimde tehlikelerle karşı karşıya. Gün geçmiyor ki, emperyalistlerin bir ülkeye yeni bir askeri-siyasi müdahalesiyle karşılaşmayalım.

ABD'nin başını çektiği emperyalist ittifakın „BM kararlarına uymuyor" bahanesiyle Irak'a son iki yılda ikinci askeri müdahalesi ve „insani yardım" kılıfıyla Somali'yi işgal etmesi bunun son örnekleri oldular.

Emperyalist ittifakın patronu ABD'nin suç cetveli kuşkusuz bunlarla sınırlı değil. Özellikle II. Dünya Paylaşım Savaşı'ndan sonra, nerede bir emperyalist müdahale varsa orada ABD'nin varlığını görüyoruz. Çin'e müdahaleden Kore ve Vietnam savaşlarına İran'da Musaddık'ın, Guatemala'da 1954'de Arbenz'in devrilmesine; 1958 Lübnan işgalinden Küba Domuzlar Körfezi Çıkartmasına ve Dominik Cumhuriyeti'ne müdahaleye; Şili'de Allende'nin devrilmesinden Angola ve Mozambik kurtuluş savaşlarına müdahaleye kadar, sayısız olayda bu emperyalist saldırganlığı görmek mümkün. Bu işgal ve müdahaleler '80'li yıllarda da, '83'te Lübnan'a müdahaleyle, 113 bin nüfuslu Grenada'nın „tehdit" oluşturduğu gerekçesiyle işgaliyle, Nikaragua, El Salvador ve Panama'ya müdahaleyle, Libya'nın bombalanması ve nihayet 1991 yılında „işgal edilen Kuveyt'in kurtarılması" bahane edilerek Irak'a onbinlerce ton bombanın yağdırılmasıyla sürdü.

Son yıllarda emperyalist saldırganlığın özellikle Ortadoğu'da yoğunlaştığını görüyoruz. Emperyalist ittifak için asıl sorun, stratejik ve yaşamsal bir çıkar bölgesi saydıkları Ortadoğu'ya „yeni dünya düzeni" çerçevesinde bir şekil vermektir. Çünkü Ortadoğu yalnızca bir petrol bölgesi değil, aynı zamanda bir devrimci kaynaşmalar alanı, bir potansiyel devrim kuşağıdır. Emperyalistler de sorunu böyle algıladıkları için, bölgede muhtemel devrimleri önleyecek şekilde davranıyorlar. Irak'a karşı elde edilecek bir zaferi bölgedeki egemenliklerini pekiştirmenin dayanağı yapmak istediler. '91'deki Körfez savaşı, emperyalizmin Ortadoğu'daki tüm işbirlikçi rejimlerini ayakta tutma, güçlendirme ve bu rejimleri gerici siyasi-askeri paktlarda birleştirmeyi; güç gösterisiyle bölge halklarına gözdağı vermeyi; dünya devrim sürecini derinden etkileme potansiyeline sahip Filistin ve Kürt sorunlarını emperyalist çıkarlar çerçevesinde bloke etme ve çözmeyi hedefliyordu.

Emperyalistler kuşkusuz '91 askeri müdahalesiyle bu amaçları doğrultusunda, özellikle Kürt sorununu emperyalistler lehine bloke etme yolunda Güney Kürdistan'da işbirlikçi bir federe Kürt devletinin kurulması, Irak'ın askeri olarak güçten düşürülmesi ve 36 ile 42. paraleller arasına sıkıştırılması gibi adımlar attılar. Fakat Batılı emperyalistler ile gerici çıkar çatışmasına giren Irak rejiminin emperyalistlerin çizdiği sınırlara karşı her kafayı kaldırışında emperyalistlerin askeri müdahalesiyle karşılaşması kaçınılmazdı. Irak'a yönelik son askeri müdahalenin arkasında yatan gerçek de budur.

ABD emperyalizmi bu kez de Irak'a müdahaleyi, „BM kararlarına uymuyor" gerekçesiyle ve „BM şemsiyesi" altında ve diğer emperyalistleri arkasına alarak yapmaya çalıştı. '90'lara kadar ABD veya NATO adına girişilen saldırı ve müdahalelerin yerini, artık BM adına ve onun „şemsiyesi" altında yapılan saldırılar almıştır. Doğu-Batı bloklaşmasının son bulması ve Sovyetler Birliği'nin emperyalist Batı dünyası ile bütünleşmesi, BM bünyesindeki bölünmeyi de sona erdirmiştir. BM, şimdi, ABD emperyalizminin haydutça girişimlerine „uluslararası hukuk" kılıfı giydirilen bir örgüte dönüşmüştür. Ve bu örgüt, dünya üzerinde emperyalist çıkarlara ve hegomonyaya karşı mücadele yürütülen „sıcak noktalar"ın emperyalist müdahalelerle söndürülmesine hizmet edecek bir araçtır artık.

BM'in bu rolünü emperyalist ittifakın Somali'yi işgalinde de görmekteyiz. Fakat emperyalist müdahalelere, yaptırımlara maruz kalmış halkların emperyalizme karşı bir kin ve nefreti var. Ayrıca Batı Avrupa halklarının da bu tür

müdahalelere karşı pasif de olsa bir hoşnutsuzluğu ve muhalefeti sözkonusudur. Bu nedenle „BM şemsiyesi" altında da olsa Somali'nin işgali bir „hayırseverlik", „açlara yardım" operasyonu olarak tanıtıldı. Bugüne kadar daha çok Fransız emperyalizminin arpalığı durumunda olan Afrika kıtasında oturmuş bir varlığı bulunmayan ABD'nin orta vadeli bir politik-stratejik yatırımı olan Somali işgalinin gerçek nedenleri, „insancıllık" kisvesiyle dünya halklarından saklanmaya çalışıldı. Fakat, bu işgalle, Kızıldeniz'in çıkışını ve Hint Okyanusu'na kıyı olan Somali'den hareketle oldukça geniş bir alanı denetleme olanağına kavuşacak olan ABD'nin bu gerçek amacı, kısa sürede açığa çıkmış durumdadır.

Türk burjuvazisine gelince, o, tarihsel rolünü, emperyalizme uşaklık rolünü hem son Irak operasyonunda, hem de Somali'nin işgalinde bizzat asker sevkiyatı da yaparak bir kez daha oynamıştır. O, bir yandan Irak ve Somali olaylarında ABD emperyalizminin çıkarlarına hizmet ederken, diğer yandan kanlı bir boğazlaşmanın hüküm sürdüğü eski Yugoslavya'ya BM'in askeri müdahalede bulunması için savaş kışkırtıcılığı yapmaktadır.

Kuşkusuz dünya yüzeyine egemen olan bu olaylar, şu veya bu devletin ya da devlet başkanının ihtirasından kaynaklanan eylemler değildir.

ABD'nin emperyalist saldırganlığı yalnızca Reagan ve Bush dönemine özgü değildir. Ve yeni başkanları Clinton'la da son bulmayacaktır. Adaylığı kabul konuşmasında „yeni başkan" Clinton'un da, *„Bağdat'tan Pekin'e tiranları affetmeyen, özgürlük ve demokrasi davasını Doğu Avrupa'dan Güney Afrika'ya ve kendi yarımküremizde Haiti ve Küba'da savunan, güç kullanmaya hazır ve istekli bir Amerika"*dan, söz ettiğini dikkate alırsak, bu daha iyi anlaşılacaktır. Bu konuşmadaki „özgürlük ve demokrasi"nin ne menem bir şey olduğunu, emperyalist saldırganlık ve talandan nasibini almış dünya halkları çok iyi biliyorlar.

Bunun gibi, gerici-sömürgeci Türk devletinin emperyalist saldırganlığın güdümünde üstüne düşeni yapması da, kuşkusuz Özal gibilerinin maceraperesliğinden gelmiyor. Dün Körfez savaşında bir koyup üç alma hevesiyle ABD emperyalizmi ve onun Çekiç Güç'ünün yardakçılığını yapanlara sözde muhalefet eden Demirel, İnönü gibi politikacılar, bugün iktidardayken, Irak savaş uçağını vuran İngiliz uçaklarının güya kendi denetimlerinde olan İncirlik Üssü'nden kalktığını çok sonra öğreniyorlar ve sesleri dahi çıkamıyor. Ortadoğu'ya yönelik emperyalist çıkarları korumak için konumlandırılmış olan Çekiç Güç'ün en başta gelen destekleyicileri oluyorlar.

Bu durum da gösteriyor ki, yalnızca bağımlı ülke halklarının değil, emperyalist ülke halklarının da can düşmanı olan, sömürü ve talan için dünyayı ateşe atmaktan geçmişte kaçınmamış ve şimdi de kaçınmayacak olan bu kapitalist-emperyalist sistem tarihin çöplüğüne atılmadan, işçi sınıfı ücretli kölelikten ve insanlık barbarlık rejimlerinden kurtulamayacaktır.

Bunun yolu da emperyalizmin çıkarları ve Türk burjuvazinin hain emelleri için girişilen emperyalist, yayılmacı müdahale ve savaşların karşısına dikilmek; işçilerin ve emekçilerin bu gerici ve saldırgan savaş politikalarına alet olmasına engel olmak; Türkiye işçi sınıfı olarak Türk burjuvazisine karşı devrim mücadelesini yükseltmekten geçer.

Bu amaçla kapitalist sömürüye ve savaşa karşı devrim mücadelesini yükseltelim.

S. USTA

Almanya'da madenci direnişi

Birleşik Almanya'da hareketli günler yaşanıyor. İşçi sınıfı ve emekçileri kıskaca alan işsizlik ve konutsuzluk, genişleyen ve güçlenen bir mücadele bilincini de beraberinde getiriyor. Bu temel sorunlara vereceği bir yanıtı olmayan Alman burjuvazisi ise sıkıntısını gizleyemiyor.

Daha geçen hafta, başta Dortmund ve Reinhausen olmak üzere birçok şehirde 70.000 metal işçisi, kitlesel işten atılmalara karşı aileleriyle birlikte sokağa çıktı, yürüyüşler, gösteriler düzenledi. Alman emekçileri metal işçisini yanlız bırakmadı. Onlara dayanışmaya koşan birçok madenci, küçük tüccar ve öğrenci gösterilere aktif katıldı. „Gelecek için mücadele" herkesi birleştiren ve özellikle gençliği alanlara çeken temel bir şiar idi.

Alman tekeller yükselen tepkilerden oldukça rahatsız. Ya Reinhausen ya Dortmund'daki çelik endüstirisi kapatılacak ikilemi ile, her iki taraftan işçi sınıfını birbirine düşürmek için ardı arkasma koymayan Alman burjuvazisi, önümüzdeki dönemlerde daha epey ter dökeceğe benziyor. Zira madencilerden ve diğer emekçilerden yükselen tepki dayanışma ve birlikte mücadele ruhunun gittikçe geliştiğini göstermektedir. 17 Şubat'ta „Bin Ateşin Yalazlandığı Gece" adı altında düzenlenen meşaleli protesto yürüyüşüne Rheinhausen'den 5.000 ve Dortmund'dan 40.000 kişi katıldı. „Tensikatlara karşı ve yeni iş imkanlarının yaratılması için birlikte mücadele şart." Yaşlı bir işçinin bu sözleri, otobanı tam 13 saat işgal eden tüm madencilerin ortak düşüncesi.

"Tekleşme" mi, birlikte hiçleşme mi?
Bir Bildirge'nin bildirmedikleri

" ... Onlara bir an önce legal bir siyasal organ lazım. Onlara bir an önce tersanelerde, bütün işçi mahallelerinde dernekler lazım. Onlara bir an önce HEP içerisinde mevzilenmek lazım. Onlara bir an önce devrimci hareketle ayrım çizgilerini ortadan kaldırarak liberal bir birlik perpektifi içerisinde gevşemek lazım. Dün gevşek bir yurtdışı grubu yaratanlara, bugün gevşek bir yurtiçi EKİM'i lazım." (Cihan yoldaşın konuşmasından, EKİM Olağanüstü Konferansı Tutanakları, *Ekim*, sayı:63, s.39)

Önümüzde cep sözlüğü ebatlarında 23 sayfalık minik bir "Bildirge" var. Ocak 1993 tarihi taşıyor ve şöyle başlıyor: *"KH, DKB ve SD grupları bir kaç yılı alan bir tanışma, tartışma ve ayrışma sürecinin sonunda güçlerini birleştirerek Komünist Devrim Hareketi'ni oluşturdular."* (s.3)

Bu başlangıç sözleri yeni "hareket"i ortaya çıkaran "birleşme" hakkında bilgi veren kısacık iki pasajdan ilki. İkincisi ise "Birlik ve Partileşme" arabaşlığı altında ve 20. sayfada yeralıyor. Olduğu gibi aktarıyoruz:

"Komünist Devrim Hareketi, farklı köken ve geleneklerden gelen üç hareketin birleşmesiyle doğdu. Tekleşme iki aşamada gerçekleşti. KH ve SD, ideolojik-siyasal paralelliğin buluşma, ilkeli, içtenli yoldaşça ilişkilerin yakınlaşma ve eylemli yürüyüşünün kaynaşma sağladığı bir sürecin sonunda birleştiler. DKB ile birleşme ise, KH ile Ekim arasında daha önceden başlayan, ama çeşitli nedenlerle sonucu ancak bugün alınan üç yıllık bir çabanın ürünüdür." (S.20-21)

Tüm Bildirge'de, birleşen üç "hareket" hakkındaki tüm bilgi yalnızca bu. Gerçekten şaşırtıcı. Oysa "hareket" enflasyonu içinde bulunan, buna karşılık ve tüm çabalara rağmen, bir türlü başarılı bir "birlik" pratiği de gerçekleştiremeyen Türkiye solunda, "üç hareket"in bunu nihayet başarması ("tekleşmesi"!) çok büyükönem taşıyan bir olaydır. Nitekim kaşla göz arasında gerçekleşen bu mutlu olayı, *"Parti yolunda eylemli bir yürüyüşün örnek olma gücü taşıyan bir adım"* (s.21) olarak nitelerken Bildirge de bu önemin fazlasıyla farkında olduğunu göstermiş oluyor. Fakat işte bütün bunlara rağmen aynı Bildirge'nin bu "örnek" olay hakkında devrimcileri bilgilendirme görevinden geri durması, anlaşılması güç bir ketumluğu seçmesi, "gerçekten şaşırtıcı"! *"Deneyimlerimizi,* (sözkonusu olan "birlik" deneyimidir -*Ekim*), *vardığımız sonuç kadar önemli bir kazanım sayıyoruz."* (s.21) Buna kuşku yok! Fakat bu "örnek" deneyimi, çok bağlı olunan o ulvi amaçlar doğrultusunda, birleşilmesi düşünülen o "ihtilalci güçler"in hizmetine sunmak varken bunu onlardan esirgemek niye?

Bu şaşırtıcı duruma bir de ilginç bir tutum eşlik ediyor. Birleşik "hareket"in ismi Bildirge boyunca (bir istisna dışında) hep açık biçimde ifade edildiği halde, birliğin bileşenlerini oluşturan "üç hareket" kendilerine ayrılan o iki kısacık paragrafta nedense yalnızca kapalı biçimleriyle (KH, SD, DKB olarak) anılıyorlar. Bildirge, Türkiye'nin bu katı grupçuluk ortamında az görülür bir feragat örneği vermiş bu "üç hareket"i, bu örnek tutumlarına rağmen açık isimleriye "bildirme"yi yük saymış olmalı. İyi ama neden? İki ihtimal var. Ya nasılsa çok bilinip tanındıkları düşünülerek buna gerek görülmemiştir, ki eğer böyleyse bu yalnızca biraz hayretle karışık "gülümsemelere yolaçar." Ya da daha duyulmadan unutulmalarında "yarar" umulmuştur, ki bu da rahatsız edici bir başka soruya kapı açar: Acaba ne tür bir "yarar"?

Türkiye sol hareketinde ciddiyetsizlik eski, köklü ve halen yaygın bir zaaftır. Fakat Bildirge'nin yaptığı, hiç bir sınır tanımamak, işi komediye vardırmaktır. Bildirge'nin diplomat yazarı buanlamsız oyunu iki yıldır oynuyordu. Fakat kısa bir süre önce bu gülünçlüğe artık nihayet bir son vermiş görünüyordu. Tam da kendi durumuna ve konumuna gerçekten uygun düşen yeni bir rolü tercih etmiş göründüğü bir sırada ve bu doğrultudaki bir adımın hemen ardından, yeniden başa dönmesi, artık tümüyle bir siyasal dejenerasyon göstergesidir.

"Üç hareket" ya da yüzsüzlüğün sınırı

KH, Kurtuluş Hareketi "üç hareket" içinde az biraz bilinen tek "hareket"tir. Bunu da hemen

tamamen EKİM ile olan ilişkilerine borçludur.* EKİM'in bugün artık dağılmış bir aydın odağı ile ilişki ve çatışmalarının bir "yan ürünü" oldu. "Likidasyona Hayır! İhtilalci Parti Yolunda İleri!" başlıklı bir bildiri ile yolunu aydın oportünizminden ayırmış göründü.

Bu bir ilk söz olarak elbette ileri bir adım, bir "kazanım"dı. Fakat bildiri yazarlarının bahtsızlığı, bunu bir ilk, dolayısıyla boş sözden ibaret bırakmaları oldu. "Yol ayrımı"na vardılar, orada kalakaldılar. Daha ileriye çıkamadıkları için (bu EKİM I. Genel Konferansı üzerinden EKİM'le birleşmek olacaktı) geriye düştüler. Sözde "ihtilalci parti yolunda" ilerleyeceklerdi, fakat çok geçmeden, yollarını ayırdıkları legal aydın odağının karikatürü bir legal dergi çevresi olmaktan öteye bir dinamizm taşıma-dıklarını gösterdiler. EKİM'de sonradan tasfiye-ciliğe kayanların bu konuda önden bazı tereddütleri olmadı değil. Ne var ki, X'in KH diye ambalajladığı şeyin, yalnızca gevşek bir legal dergi çevresi olduğu üzerinde, Mart '92 tarihli MK toplantısında nihayet bir "görüş birliği"ne varıldı.**

Devrimci çevreler, bizim adı var kendi yok KH ile neden bu kadar çok uğraşmak durumunda kaldığımızı hep merak ettiler. Fakat Mart '92 tarihli MK tutanakları ile *Ekim*'in geçen sayısında yayınlanan belgelerden sonra, bizim KH ile değil fakat kendi içimizdeki zayıflıkla uğraştığımızı bugün artık anlamış olmalılar.

"Üç hareket"ten ikincisine, SD'ye, yanı "Sosyalist Demokrasi"ye geçiyoruz. Bu "hareket"in Türkiye'de herhangi bir devrimci tarafından tanınmak bir yana isim olarak bilindiğini dahi zannetmiyoruz. Zira bu "hareket" şekilsiz bir "yurtdışı çevresi"dir. Buna rağmen yurtdışında bile bilinmez. Bu şansı elde etmek için özel olarak Paris'te olmak gerekir. Biz bu "hareket"in ismini ilk kez olarak duymak mutluluğunu Bildirge'nin yazarı X'in cömert enformasyonu sayesinde yaşamış olduk. Bir daha da duymak istemedik.

Fakat bu "Paris topluluğu"nun gene de bir yararı olmadı değil. Onlarla (ve tabi şimdi sessizce geçiştirilen HDÖ ile) girdiği "birlik ilişkisi" üzerinden bizzat X'in kendisi hakkında bize ek açıklıklar sağladı. Bildirge, ciddi ciddi, KH ile SD arasındaki "kaynaşma"nın "eylemli yürüyüş"le gerçekleştiğini iddia ediyor. "Eylemli yürüyüş"!! Söz kalıbı güzel de beyanla gerçek arasındaki uçurum biraz fazla iç karartıcı.

Geriye kalıyor "üç hareket"ten üçüncüsü. DKB, yani Devrimci Komünist Birlik. Yani? Yani bizim tasfiyeci döküntülerimiz. Bildirge yazarına sığınmalarını saymazsak, bugüne kadar yaptıkları ilk ve tek iş, "bildiri" diye bir utanç verici paçavrayı legal dergi bürolarına bırakmak olduğuna göre, hiç değilse bu çerçevede ve bu çevrelerde, isimleri bir kerelik olsun duyulmuş sayılmalıdır. İyi ama "hareket" olmak bunun neresinde? Utanma duygusundan yoksunluğun bu kadarını anlamak bizim için olanaklı değil.

Bildirge'de haklarında bilgi verilmek bir yana, isimleri bile açıklanmayan "üç hareket"in ol gerçeği bu. Olmayanı açıklama zahmetinden kaçınmakla "Bildirge" isabetli davranmıştır. Fakat buna rağmen örneğin şu tür iddiaları ileri sürerken nasıl davranmış olmalı: *"Komünist Devrim Hareketi böyle bir partinin yaratılmasında motor rolü oynama bilinci ve iddiası içinde olan Parti öncesi bir örgüttür."* (s.17-18)

Savurmanın ve yüzsüzlüğün de bir sınırı olmalı!

Herkes yerli yerine!

Saflarımızdan süpürülüp atılan tasfiyeci güruhun, haklarında yaptığımız tüm değerlendirmeleri olduğu gibi doğrulanmaları için aradan bir ay bile geçmesi gerekmedi. Onlarınki öylesine bir "düşüş"tü ki, hız kesmeleri, bir süre için olsun görüntüyü kurtarmaları bile olanaklı olamadı. EKİM'le karşı karşıya gelmenin yarattığı şiddetli geriye itme, onları tam da girişteki sunuş sözlerinde işaret edilen yere savurup attı. Gidip bir legal dergi çevresine sığındılar; liberal bir birlik platformunda gevşediler; gevşek bir yurtdışı çevresiyle takviyeli gevşek bir yurt içi çevresine kavuştular.

Bu utanç onlara yeter!

---

*Bu ilişkiler sürecini aydınlatan hacimli bir belgeler demetini geçen sayımızda yayınlamış bulunuyoruz. Fakat bunun, derleme kitap olarak yayınlayacaklarımızın henüz yalnızca bir bölümünü oluşturduğunu okura yeniden hatırlatalım. Bu "ilginç" fakat iç karartıcı deneyimin tek satırlık belgesi bile karanlıkta kalmayacak.

** İtiraf etmeliyiz ki bu "görüş birliği"nin nihayet sağlanmasında ve EKİM için bu sayfanın nihayet kapanmasında, bu aynı çevreye sığınmış bulunan tasfiyeci kaçağın (Adil) Bildirge'nin yazarıyla yaptığı görüşmenin raporu, işi hayli kolaylaştıran bir rol oynadı. Bu sözlü rapor tutanaklara geçmiştir ve Olağanüstü Konferans öncesinde örgüte sunulmuştur. (MK Tutanakları, 5. Kitapçık, "KH ile İlişkiler" bölümü ve Adil'in konuşması, s.332-335) Yeni Bildirge "Açıklık" ilkesinden sözettiğine göre, Bildirge'nin diplomat yazarı da bu tutanakları Adil'den almış ve bu soruna ilişkin olarak açıklığa kavuşmuş olmalı.

Bildirge'den seçmeler

Renksiz ve ruhsuz bir diplomatik ürün olan Bildirge'nin ideolojik içeriği üzerinde durmayı anlamlı bulmuyoruz. Bize ilginç gelen iki bölümü yayınlamakla yetiniyoruz. İlki „sosyalist hareket" ara başlığı taşıyor (s. 12-16). Genel „sosyalist hareket" liberal vaazlarıyla başlayıp EKİM'in sol hareket tahlilinin kötü bir karikatürü ile süren bu bölüm „üç hareket"in ortak bilinci konusunda yeterli bir fikir veriyor: Seçmeci dilenci çorbası!

Yayınladığımız ikinci bölüm ise „Demokratik Merkeziyetçilik" ara başlığı taşıyor (s.19-20).

Saflarımızda boy veren tasfiyeciliğin temel bir karakteristiği de ihtilalci bir sınıf örgütünü yaratmanın güçlüklerinden kaçıştı. Buna rağmen onlar giderayak dillerine bir „profesyonel devrimci çekirdek" sakızı dolamak yüzsüzlüğü gösterebildiler. Bunu öyle bir ifrata vardırdılar ki, örgütte adları „çekirdekçiler"e çıktı. Fakat ne ilginçtir ki, „üç hareket"in ortak Bildirge'sinde bir kerecik olsun bu „profesyonel devrimci çekirdek" sözü geçmiyor. EKİM'den kovulur kovulmaz legal bir dergi çevresine sığınanlar için, kuşkusuz bir yüktü artık bu formül. Ama haklarını teslim etmek gerekir, iki sorunda ısrarlı davranmış ve bunu Bildirge'ye geçirmeyi başarmışlardır: "Azınlık hakları" ve „bize bir tüzük gerekli"!

Onların Bildirge'ye tek katkısı da yalnızca, ama yalnızca bundan ibarettir.

"Sosyalist hareket" (ya da seçmeci dilenci çorbası!)

Türkiye sosyalist hareketi zor ve bunalımlı bir dönemden geçiyor. Büyük bir likidasyon dayatmasıyla karşı karşıyadır. Likidasyonun sosyalizmin çöküşünden gelen uluslararası, 12 Eylül baskı ve terörünün neden olduğu iç nedenleri var; ama temel nedeni bunlardan çok sosyalist hareketin kendi özgül sorun ve iç zayıflıklarında aramak, çözüme de bu sorun ve zaafları aşarak yönelmek gerekiyor.

Sosyalist hareketteki bunalım ve çözülme kendini, işçi sınıfı ve emekçi halk hareketinden kopukluk, ideolojik belirsizlik ve karmaşa, politik parçalanmışlık ve iktidar perspektifinden yoksunluk, bütün bunların sonucu olarak sosyalizmin umut ve alternatif olma gücünde zayıflama olarak gösteriyor.

Öte yandan, Türkiye'de likidasyon dalgasma karşı oldukça güçlü ve direngen bir karşı koyuş vardır. Devrimci savaşım ve örgütlülüğü bırakmayan kesimde yaşanan ayrışma, süzülme ve yeniden gruplaşma süreçleri bütün sorun ve eksikliklerine rağmen devrimci bir canlanmanın işaretidir. Türkiye, devrimci hareket saflarında komünizmin prestijinin yüksek olduğu ender ülkelerden biridir.

Türkiye sosyalist hareketi, burjuvazi ve proletarya karşısındaki konumunu dile getiren ideolojik-siyasal temel çizgiler açısından bakıldığmda bugünkü çok parçalılığı haklı çıkaracak kadar bölünmüş değildir. Ne dile getirilen ideolojik farklılıklar varolan parçalanmışlığı açıklayabiliyor, ne de mevcut kadro birikimi bu denli çok grubu kaldırabiliyor.

Sosyalist hareketteki zayıflık bir yönüyle, ideolojik-siyasal açıdan haklı nedenlere dayanmayan bu çok parçalı varoluşun sonucudur. Aralarında bir programa sığacak ideolojik yakınlık, pratik-siyasal eylem ve yürüyüş için yeterli ortaklık bulunan güçlerin birleşememesi, iktidar perspektifinden yoksunluk, küçük-burjuva mülkiyetçiliğin yansıması olan küçük dükkancılık ve statükoculuğun sosyalist saflardaki gücünü gösteriyor. Bu gücü kırmak bir görevdir.

Değişken ve çelişkili süreçleri nedeniyle, Türkiye sol hareketini, herbiri yeniden ve doğru bir biçimde tanımlamak koşuluyla üç ana akıma ayırmak mümkündür.

„Çağdaş" reformculuk, işçi sınıfının iş ve yaşam koşullarını iyileştirmeyi, ekonomik mücadeleyi başa alan uzlaşmacı, sınıf içi bir eğilim olmaktan çıktı; artık burjuva ideolojisi ve kapitalist düzene entegre olan bir teslimiyet ve döneklik çizgisi, iflas eden bürokratik sosyalizmin ülkemizdeki likidatör elidir. Bu kesimi işçi ve sol hareketin dışmda saymak ve dışına çıkarmak gerekiyor.

Küçük-burjuva temelli devrimci-demokrat akımın „demokratlığı" aşmayan devrimciliği, programatik hedeflerinden değil, devlet karşıtı, düzen dışı eylem ve tutumundan gelen bu yüzden de sınırlı ve çelişkili olan devrimciliktir. Ülke çapında yığm hareketinin yüksek olduğu dönemlerde, popülist hareketlerin siyasal radikalizmi artıyor. Yığm hareketinin geri çekildiği, devrimci eylemliliğin düştüğü dönemlerde ise bu akımın gevşek örgütlü kesimlerinde liberalizm ve sağcılık, daha örgütlülerinde ise, geri ideolojik siyasal konumlarda katılaşma ve dogmatizm

(Devamı s.33'de)

Üzerine salınan polise, jandarmaya rağmen, her türlü devlet terörüne, baskı ve zulme karşın barikat önlerinde sınıfıyla omuz omuza duran kadın ayağındaki prangayı kırmıştır artık. Mücadeleye katılmak kurtuluşa doğru atılan en önemli, en belirleyici adımdır. Öyle ki bugün, her türlü bireysel özgürlüğü tadmış hiç bir burjuva kadını Kürdistan'da silahını sırtına bağlayıp dağa çıkan yurtsever kadın kadar özgür ve fabrikada polisle çatışan proleter kadın kadar gerçek kurtuluşa yakın olamaz. Ve yine bugün, hiç bir burjuva toplumunda kadın Küba'da sosyalizmi savunan kadın kadar onurlu ve dünyada ve Türkiye'de işkencehanelerde, zindanlarda devrime olan inancını düşmanın suratına haykıran kadın kadar yüce olamaz.

„Kadın olmadan devrim olmaz" diyen Lenin'in sözleri güncelliğini hiç yitirmedi. Devrime katılan ve tüm bir ömürlerini özgürlüğe ve sosyalizme adayan Rosa Luxemburg, Alexandra Kollantay, Clara Zetkin ve diğer yiğit savaşçı kadınların adları asla unutulmadı. Tersine kavga hergün yeni Rosa'lar, yeni Alexandra'lar, yeni Clara'lar yaratmaktadır. Devrim safları emekçi kadınlarla sıklaştıkça sömürücü burjuvazinin nefesi tıkanmakta; erkeğiyle kadınıyla işçi sınıfı, birlikte ve örgütlü mücadelenin gereğini anladıkça sermaye düzeninin ömrü kısalmaktadır.

Türkiye burjuvazisinin, günbegün işçi sınıfının birliğini engellemek amacıyla yaydığı bölücü propagandanın hükmü bitmiştir artık. Ne işçi sınıfının arasına ekilmek istenen Kürt-Türk düşmanlığı, ne de erkek-kadın ikilemi kök tutmuyor. Kardeş uluslardan, birbirini bütünleyen kadın ve erkek cinsinden oluşan işçi sınıfı, çıkarının bir, düşmanının bir, öyleyse mücadelenin de bir olması gerektiğini her geçen gün daha iyi kavrıyor.

Kapitalist düzen işten atarken, sefalet ücreti, baskı, zulüm, işkence ve terör uygularken erkek ile kadın arasında fark gözetmiyor. Kapitalist sisteminin kadını buna ek olarak bir de cins olarak sömürmesi asla emekçi sınıfların ve onun üyesi erkeğin çıkarına değildir. Bu yalan bu çifte sömürüden kâr üstüne kâr sağlayan kapitalist sisteminin en iğrenç demagojilerden biridir. Öyle ki köhnemiş düzen kadının öfkesini erkeğe yönelterek hedef şaşırtmak, bu yolla da kadının özgürlük ve sosyalizm mücadelesine katılmasını engellemek istiyor.

Ama nafile! Kürdistan'ın dağlarında erkek yoldaşı ile omuz omuza çarpışan Kürt kadının özgürlük zılgıtları çınlamakta, Türkiye metropollerindeki emekçi kadın fabrikada, sokakta, sınıf kardeşleriyle elele, omuz omuza direniş bayrağını yükseltmektedir. Komünist öncü müfrezenin saflarındaki sosyalist kadın ise, kendini tüm benliğiyle proletaryanın ihtilalci partisini örgütleme davasına adamış bir nefer, tüm yeteneğini devrime katmış bir önderdir.

Özgürlük ve sosyalizm için saflara!

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, emekçi kadının ücretli köleliğe karşı verdiği amansız mücadeleyi simgeleyen bir direniş günüdür.

New York'lu 40.000 dokuma işçisi kadının 1857'de 18 saate varan çalışma saatlerine ve onulmaz ağırlıktaki çalışma koşullarına karşı başkaldırışıdır 8 Mart. Ve yine 8 Mart, 1886'da tekstil işçisi kadınların „eşit işe eşit ücret", sendikalaşma ve oy hakkı için yükseltikleri direniş bayrağının, polis tarafından çıkarılan bir yangınla kana boğulmasıdır. 8 Mart'ın bu mücadeleci geleneği 1908'de Avrupa'nın değişik şehirlerinde eşitlik ve özgürlük talepleri haykırarak sokağa taşan emekçi kadınlar tarafından da sürdürülmektedir.

1910 yılında Kopenhag'da II. Enternasyonale bağlı Uluslararası Sosyalist Kadınlar 2. Konferansında, Alman işçi hareketi önderlerinden Clara Zetkin'in önerisiyle 8 Mart, emekçi kadınların yiğit mücadeleleri anısına „Dünya Emekçi Kadınlar Günü" ilan edilir.

O gün bugündür, tüm dünyada 8 Mart, kapitalist sisteme karşı emekçi kadının tüm öfkesini haykırdığı, kadın-erkek tüm proletaryanın ücretli kölelik sistemine karşı kavga bayrağını yükselttiği gündür.

8 Mart kadının mücadele çağrısıdır

Emekçi kadın direniş bayrağını yükseltiyor!

Bugün kadın, tarih boyu ezilmişliğinin ezikliğiyle değil, başkaldırının, isyanın kararlığıyla katılıyor kavgaya. Kadın, sayısız mücadele alanlarında, her türlü baskıya, sömürüye, haksızlıklara karşı, bilinciyle, öfkesiyle, direnciyle savaşıyor. Dün Paris Komününde, Sosyalist Ekim Devriminde ön saflarda yürüyen kadın, bugün aynı özgürlük tutkusu, aynı toplumsal kurtuluş ideali ile Kürdistan'da, Filistin'de, Peru'da, Güney Afrika'da, Filipinler'de, tüm dünya metropollerinin fabrikalarında, sokaklarında ve daha nice yerlerde devrim saflarına akıyor.

Türkiye'de de kadın meydanlara çıkmıştır artık. Başı dik, alnı ak grev alanlarında, miting meydanlarında, sokaklarda, barikatlarda, işkencehanelerde, direnişlerdedir. Her geçen gün daha çok emekçi kadın, özgürlüğün ve kurtuluşun yegane yolunun mücadeleden geçtiğini görmektedir. Zira kadının emeğini sömüren, onu ve ailesini sefalete mahkum eden, onu eğitimsiz bırakan, cinselliğini hergün yeniden ve yeniden aşağılayan kapitalizmde, kadının özgürlüğü mümkün değildir. Ve emekçi kadın, tek başına, sınıfından, toplumdan yalıtılmış bir şekilde kurtulamayacağını pekala biliyor. Burjuvazinin „bireysel özgürlük", „cinsel özgürlük" türünden kokuşmuş yalanlarına karnı tok. İşçi-emekçi kadını „mutfaktan çıkmalısınız, hayatı keşfetmelisiniz" türü boş nasihatlar değil, eşit işe eşit ücret, kreş, ücretsiz sağlık ve eğitim hizmetleri, doğum izni, ücretsiz çamaşırhane ve yemekhaneler, genel siyasal özgürlük, ama hepsinden de önemlisi emeğin sömürülmediği, baskının ve zulmün olmadığı, halkların kardeş, toplumsal zenginliği üreten işçi sınıfının aynı zamanda yöneten olduğu bir toplumsal düzen, kısacası toplumsal kurtuluş istiyor. Bu nedenle de proletarya saflarına katılarak, kapitalizmin sömürü zincirlerini koparmak için kavgaya atılıyor.

Dün Zonguldak ve Paşabahçe'de olduğu gibi, bugün de Petkim ve Packard'da, Kağıthane ve Küçükçekmece Belediyelerinde ve diğer eylem alanlarında kadın bizzat direnişlerin içinde yer almakta, dahası çoluğuyla çocuğuyla, konu-komşusuyla sokağa taşarak işçi sınıfıyla dayanışmaktadır.

(Devamı s.39'da)

